

آزمون ۱۸ آذر ماه ۱۴۰۱

دوازدهم انسانی

نام درس	معمولاً دانش‌آموزان در هر رده‌ی ترازوی به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ می‌دهند.					این قسمت را قبل از شروع آزمون پر کنید شما به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ خواهید داد؟
	۷۰۰۰	۶۲۵۰	۵۵۰۰	۴۷۵۰	۴۰۰۰	
ریاضی و آمار	۶	۴	۳	۲	۱	
اقتصاد	۷	۵	۴	۲	۱	
روان‌شناسی	۷	۵	۴	۲	۱	
علوم و فنون ادبی	۶	۵	۳	۲	۱	
جامعه‌شناسی	۸	۷	۵	۲	۱	

مدت پاسخ‌گویی: ۱۰۰ دقیقه

تعداد سؤال: ۱۳۰

عنوان مواد امتحانی گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد، شماره سؤال‌ها و مدت پاسخ‌گویی

ردیف	مواد امتحانی	وضعیت پاسخ‌گویی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	مدت پاسخ‌گویی (به دقیقه)
۱	ریاضی و آمار (۳)	اجباری	۱۰	۱	۱۰	۱۰
۲	ریاضی و آمار (۱)	اجباری	۱۰	۱۱	۲۰	۱۰
۳	اقتصاد	اجباری	۱۰	۲۱	۳۰	۱۰
۴	روان‌شناسی	انتخابی	۱۰	۳۱	۴۰	۱۰
	اقتصاد			۴۱	۵۰	
۶	علوم و فنون ادبی (۳) و (۱)	اجباری	۲۰	۵۱	۷۰	۲۰
۷	علوم و فنون ادبی (۲)	انتخابی	۱۰	۷۱	۸۰	۱۰
				۸۱	۹۰	
۸	علوم و فنون ادبی (۱)		۱۰			
۹	جامعه‌شناسی (۳)	اجباری	۱۰	۹۱	۱۰۰	۱۰
۱۰	جامعه‌شناسی (۱)	اجباری	۱۰	۱۰۱	۱۱۰	۱۰
۱۱	جامعه‌شناسی (۲)	انتخابی	۱۰	۱۱۱	۱۲۰	۱۰
				۱۲۱	۱۳۰	
۱۲	جامعه‌شناسی (۱)		۱۰			

چرخه آمار در حل مسائل
الگوهای خطی
(مدل سازی)
صفحه‌های ۲۸ تا ۵۰

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

ریاضی و آمار (۳)

۱- اگر ... داشته باشیم، ... به نمایش میانگین و انحراف معیار بسنده کنیم.

(۱) داده دورافتاده - نمی‌توانیم (۲) داده کمی - می‌توانیم (۳) داده کمی - نمی‌توانیم (۴) داده دورافتاده - می‌توانیم

۲- کدام مورد زیر مربوط به گام اول چرخه آمار است؟

(۱) طرح یک پرسش دقیق و شفاف (۲) گردآوری داده‌ها
(۳) یافتن راهی برای رسیدن به پاسخ مسئله (۴) طرح و برنامه‌ریزی

۳- چه تعداد از موارد زیر درست است؟

الف) مطمئن‌ترین نمودار برای متغیر کمی، نمودار جعبه‌ای است.

ب) برای توصیف داده‌های کیفی (اسمی یا ترتیبی) گزارش درصد باید همیشه با گزارش تعداد همراه باشد.

پ) پس از تحلیل داده‌ها باید بتوانیم با تفسیر نتایج، پاسخی برای مسئله اصلی پیدا کنیم.

ت) می‌توانیم نتایج به‌دست آمده را از جامعه‌ای به جامعه دیگر تعمیم دهیم.

(۱) یک (۲) دو (۳) سه (۴) چهار

۴- در جامعه‌ای با ۱۰ نفر به چند طریق می‌توان نمونه‌ای سه نفره انتخاب کرد؟

(۱) ۳۰ (۲) ۴۰ (۳) ۶۰ (۴) ۱۲۰

۵- برای بررسی وضعیت اجتماعی و اقتصادی خانوارهای یک شهر شیوه‌های نمونه‌گیری زیر را انتخاب کرده‌ایم:

الف) انتخاب تصادفی خانوارها براساس رقم اول تلفن خانه‌ها

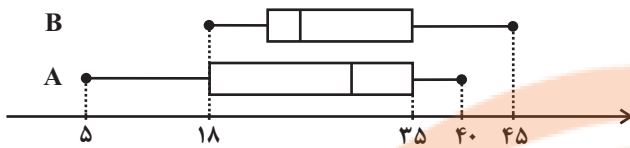
ب) انتخاب تصادفی خانوارها براساس رقم آخر تلفن خانه‌ها

در نمونه‌های (الف) و (ب) همه قشرهای جامعه به ترتیب شانس حضور ... ، ...

(۱) دارند - دارند (۲) دارند - ندارند (۳) ندارند - ندارند (۴) ندارند - دارند

محل انجام محاسبات

۶- با توجه به دو نمودار جعبه‌ای گروه‌های A و B کدام گزینه درست است؟

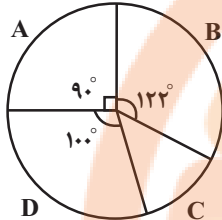
(۱) کوچک‌ترین داده گروه A برابر چارک اول گروه B است.

(۲) چارک دوم دو گروه برابرند.

(۳) میانه داده‌های گروه A با چارک سوم داده‌های گروه B برابر است.

(۴) تقریباً ۷۵ درصد داده‌های دو گروه کم‌تر از ۳۵ است.

۷- در نمودار دایره‌ای روبه‌رو تقریباً چند درصد افراد در گروه C قرار دارند؟

(۱) ۱۳/۳۳

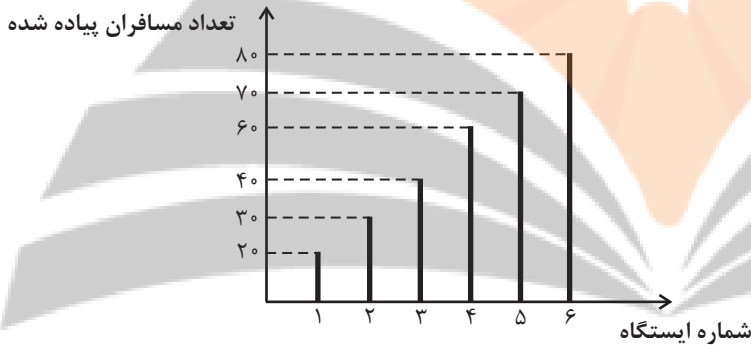
(۲) ۱۴/۳۳

(۳) ۱۶/۴۲

(۴) ۱۵/۴۴

۸- در شکل زیر، نمودار میله‌ای تعداد مسافران پیاده شده در هر ایستگاه اتوبوس نشان داده شده است. اگر $f(n)$ تعداد مسافران پیاده شده در ایستگاه

n ام باشد. ضابطه تابع کدام می‌تواند باشد؟

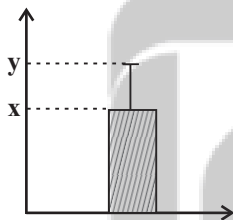
$$f(n) = \begin{cases} 10n + 10, & 1 \leq n \leq 3 \\ 10n + 20, & 4 \leq n \leq 6 \end{cases} \quad (۱)$$

$$f(n) = \begin{cases} 20n, & 1 \leq n \leq 3 \\ 20n + 20, & 4 \leq n \leq 6 \end{cases} \quad (۲)$$

$$f(n) = \begin{cases} 20n + 10, & 1 \leq n \leq 3 \\ 20n + 20, & 4 \leq n \leq 6 \end{cases} \quad (۳)$$

$$f(n) = \begin{cases} 10n + 20, & 1 \leq n \leq 3 \\ 10n + 10, & 4 \leq n \leq 6 \end{cases} \quad (۴)$$

۹- اگر نمودار زیر مربوط به داده‌های ۳, ۷, x, ۵, ۹ باشند، مقدار y کدام است؟

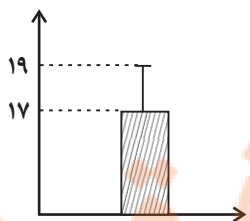
(۱) ۷

(۲) ۸

(۳) ۹

(۴) ۱۰

۱۰- با توجه به نمودار مقابل که مربوط به ۴۰۰ داده در یک جامعه نرمال است، تقریباً چه تعداد از داده‌ها بین ۱۳ تا ۱۷ قرار دارند؟

(۲) ۱۹۸

(۱) ۱۹۲

(۴) ۲۰۸

(۳) ۲۰۲

کار با داده‌های آماری
نمایش داده‌ها
صفحه‌های ۷۱ تا ۱۱۷

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

ریاضی و آمار (۱)

۱۱- در کدام گزینه روش جمع‌آوری داده‌ها استفاده از دادگان‌ها است؟

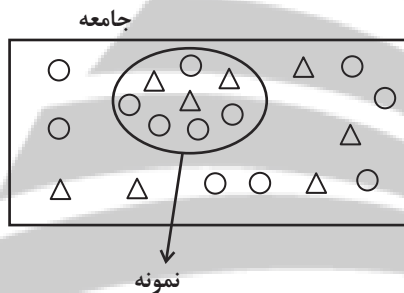
(۱) تعداد مشتریان یک فروشگاه که از کیفیت همه محصولات رضایت دارند.

(۲) تعداد نوزادان متولد شده در تهران در یک ماه گذشته

(۳) میزان مطالعه دانش‌آموزان یک کلاس در هفته

(۴) رضایت مردم از یک سریال نمایش خانگی

۱۲- با توجه به جامعه و نمونه داده شده، پارامتر مثلث‌ها (Δ) چند برابر آماره دایره‌ها (O) است؟

(۱) $\frac{1}{4}$

(۲) $\frac{25}{16}$

(۳) $\frac{16}{25}$

۱۳- در کدام گزینه متغیر و مقیاس اندازه‌گیری آن کمی فاصله‌ای است؟

(۱) رتبه دانش‌آموزان یک کلاس در آزمون کنکور

(۲) زمان برگزاری کنکور سراسری در رشته‌های مختلف

(۳) مدت زمان در نظر گرفته شده برای پاسخ‌گویی به سؤالات کنکور

(۴) نام دفترچه‌های کنکور سراسری در رشته‌های مختلف

۱۴- اگر میانه ۱۲ داده آماری، عضوی از مجموعه داده‌ها باشد و فراوانی مد منحصر به فرد داده‌ها ۲ باشد، آنگاه چندمین عضو داده‌های مرتب شده مد آن‌ها هستند؟

(۱) ۴ و ۵

(۲) ۵ و ۶

(۳) ۶ و ۷

(۴) ۷ و ۸

۱۵- میانه داده‌های ۱۰، ۹، ۶، $\frac{m}{4} + 1$ ، ۱۰، ۸، ۶، ۱۵، ۸، ۶، $m + 2$ ، ۲۰، ۴، ۶، ۲، ۱۳، ۱۷ برابر ۱۰ است. میانه داده‌های ۱۰، ۹، ۶، $\frac{m}{4} + 1$ ، ۱۰، ۸، ۶، ۱۵، ۸، ۶، $m + 2$ ، ۲۰، ۴، ۶، ۲، ۱۳، ۱۷ کدام است؟

(۱) $\frac{7}{5}$

(۲) ۸

(۳) $\frac{9}{5}$

(۴) $\frac{6}{5}$

۱۶- اگر واریانس داده‌های ۱۸، a, b, c, d برابر صفر باشد، آنگاه انحراف معیار داده‌های $3 + d, 2 + c, 1 + b, a, 17$ کدام است؟

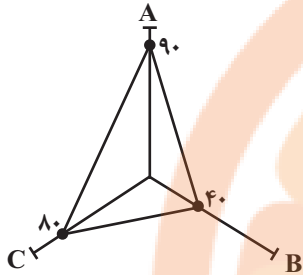
$2\sqrt{2}$ (۴)

۴ (۳)

$\sqrt{2}$ (۲)

۲ (۱)

۱۷- در نمودار راداری زیر، اگر بیشینه مقدار متغیر A برابر ۳۰، بیشینه مقدار متغیر B برابر ۸۰ و بیشینه مقدار متغیر C برابر ۵۰ باشد، میانگین مقدار واقعی سه متغیر A، B و C کدام است؟

مقدار واقعی سه متغیر A، B و C کدام است؟

۳۲ (۲)

۳۶ (۱)

۳۳ (۴)

۳۵ (۳)

۱۸- ۱۰ داده آماری داریم که اختلاف ۹ تای آنها از میانگین برابر ۵، ۴، ۲، ۱، ۰، -۳، -۵، -۶، ۰ است. مقدار انحراف معیار این ۱۰ داده کدام است؟

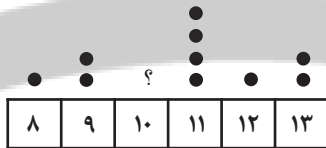
$2\sqrt{2}$ (۴)

$\sqrt{2}$ (۳)

$2\sqrt{3}$ (۲)

$\sqrt{3}$ (۱)

۱۹- برای آن که میانگین داده‌های نمودار مقابل برابر $\frac{94}{9}$ باشد، فراوانی داده ۱۰ کدام است؟

۶ (۱)

۷ (۲)

۸ (۳)

۹ (۴)

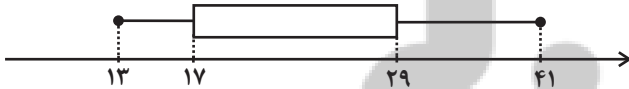
۲۰- با توجه به نمودار جعبه‌ای مقابل، کدام مورد، نادرست است؟

(۱) طول سبیل سمت راست، سه برابر طول سبیل سمت چپ است.

(۲) دامنه تغییرات کل، $\frac{7}{3}$ برابر دامنه میان چارکی است.

(۳) تقریباً ۷۵ درصد داده‌ها بزرگتر از ۱۷ هستند.

(۴) چارک دوم یا میانه برابر با ۲۳ می‌باشد.

اقتصاد

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.

وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

مقاوم‌سازی اقتصاد
رشد و پیشرفت اقتصادی
صفحه‌های ۱۰۵ تا ۱۲۷

۲۱- در یک کشور فرضی، کالاهای جدول زیر در مدت یک‌سال تولید شده است، با توجه به رقم این تولیدات و سایر داده‌ها:

الف) «تولید ناخالص داخلی» این کشور چند میلیون ریال است؟

ب) چنان‌چه جمعیت کل این کشور ۵۰ میلیون نفر باشد، «تولید ناخالص داخلی سرانه» آن چند ریال است؟

A	مواد غذایی	۵۰۰ تن از قرار هر تن	۳۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال
B	ماشین‌آلات	۵,۰۰۰ دستگاه از قرار هر دستگاه	۵۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال
C	پوشاک	۱۵,۰۰۰ عدد از قرار هر عدد	۵۰۰,۰۰۰ ریال
D	خدمات ارائه‌شده	$\frac{2}{3}$ ارزش پوشاک	

(۱) الف) (۲۷۵,۵۰۰ ب) ۵۲۵۰

(۳) الف) (۳,۹۶۸ ب) ۵۲۵۰

(۲) الف) (۲۷۵,۵۰۰ ب) ۵۳۵۰

(۴) الف) (۲۷۷,۵۰۰ ب) ۵۵۵۰

۲۲- کره جنوبی یازدهمین اقتصاد قدرتمند دنیا است. با توجه به داده‌های جدول، قیمت و تولیدات کشور در دو سال ۲۰۱۹ و ۲۰۲۰:

الف) تولید ناخالص داخلی اسمی و تولید ناخالص داخلی واقعی در سال ۲۰۲۰ چند میلیون دلار است؟

ب) چند میلیون دلار از افزایش تولید در سال ۲۰۲۰ نسبت به سال پایه، ناشی از افزایش قیمت‌ها (تورم) می‌باشد؟

ب) چند میلیون دلار از افزایش تولید در سال ۲۰۲۰ نسبت به سال ۲۰۱۹ (سال پایه)، ناشی از افزایش تولید است؟

سال ۲۰۱۹ (سال پایه)		سال ۲۰۲۰		انواع تولیدات
مقدار تولید	قیمت هر واحد (به میلیون دلار)	مقدار تولید	قیمت هر واحد (به میلیون دلار)	
۱۰۰	۱۴	۳۹	۱۵	۱- تولیدات صنعتی در الکترونیک، مخابرات، خودرو، کشتی‌سازی
۵۰	۱۰	۸۰	۲۰	۲- کشاورزی، خدمات و پوشاک
۱۴۰	۱۶	۱۲۰	۴۰	۳- ورق فولاد برای خودروسازی، نخ و پنبه مورد نیاز صنعت پوشاک

(۱) الف) (۲,۱۸۵ - ۱,۳۴۶ ب) ۳۹۸ پ) +۵۵۴

(۳) الف) (۲,۱۸۵ - ۱,۳۴۶ ب) ۸۳۹ پ) -۵۵۴

(۲) الف) (۱,۸۲۵ - ۲,۱۳۴ ب) ۸۳۹ پ) +۴۵۵

(۴) الف) (۱,۸۲۵ - ۲,۱۳۴ ب) ۳۹۸ پ) -۴۵۵

۲۳- کدام گزینه دربردارنده پاسخ صحیح پرسش‌های زیر است؟

الف) کدام گزینه در ارتباط با واقعیت نادرست است؟

ب) شکل‌گیری قدرت‌های بزرگ در قاره اروپا با کدام دوره در ایران مصادف بود؟

ج) کدام عامل موجب تسریع جریان توسعه در کشورهای اروپایی شد؟

(۱) الف) مالکیت جاده ابریشم و قرار گرفتن در چهارراه اقتصادی دنیا، شرایط فرمانبرداری سایر کشورها از ایران را تسهیل کرده و ثروت زیادی را برای بهره‌مندی از این شرایط به سمت ایران سرازیر کرد. ب) دوره پایانی حکومت صفویه، ج) رقابت شدید نظامی و تجاری کشورهای اروپایی و همچنین استعمار کشورهای دیگر

(۲) الف) وسعت و پهناوری جغرافیایی، برخورداری از منابع طبیعی و قرار گرفتن در چهارراه بین‌المللی از دلایل اهمیت و جایگاه ویژه اقتصادی ایران در دوران باستان است. ب) دوره پایانی حکومت صفویه، ج) پیشرفت علم و فناوری و گسترش دریانوردی و تجارت با یکدیگر

(۳) الف) در اواخر حکومت صفویه، علاوه بر یکپارچگی سیاسی، اقتصاد یکپارچه و مستقلی شکل گرفت که با سایر لایه‌های دینی، اجتماعی و فرهنگی کشور هماهنگی داشت. ب) دوره قاجار، ج) رقابت شدید نظامی و تجاری کشورهای اروپایی و همچنین استعمار کشورهای دیگر

(۴) الف) رونق و آبادانی اقتصاد ایران را تا اواسط حکومت صفویه می‌توان از زیربناها و عمران بندرها، بازارها، مدارس علمی، کاروان‌سراها، مساجد باقی‌مانده و فعالیت‌های خیریه‌ها درک کرد. ب) دوره قاجار، ج) پیشرفت علم و فناوری و گسترش دریانوردی و تجارت با یکدیگر

۲۴- وضعیت توزیع درآمد کشور A در سال ۲۰۰۵ میلادی، به شرح جدول زیر است، آنگاه:

جدول توزیع درآمد کشور A در سال ۲۰۰۵ میلادی	
سهم دهک اول	۴ درصد
سهم دهک دوم	۵ درصد
سهم دهک سوم	۵ درصد
سهم دهک چهارم	۷ درصد
سهم دهک پنجم	۹ درصد
سهم دهک ششم	۹ درصد
سهم دهک هفتم	۱۰ درصد
سهم دهک هشتم	۱۳ درصد
سهم دهک نهم	۱۴ درصد
سهم دهک دهم	؟
۱۰۰٪ جمعیت کل کشور	۱۰۰٪ درآمد ملی

- اگر درآمد ملی این کشور برابر با ۶۵۰۰ میلیارد دلار باشد، سهم دهک اول از درآمد ملی چقدر است؟

- اگر جمعیت دهک‌های اول تا پنجم ۵۰ میلیون نفر باشد، جمعیت کل کشور چقدر است؟

- ۵۰ درصد جمعیت کم‌درآمد جامعه از درآمد ملی، چه سهمی می‌برند؟

- اگر شاخص دهک‌ها برابر با ۶ باشد، سهم دهک دهم از درآمد ملی چقدر است؟

(۱) ۶۲۰ میلیارد دلار - ۲۵۰ میلیون نفر - ۵,۱۹۰ میلیارد دلار - ۱,۳۶۱ میلیارد دلار

(۲) ۲۶۰ میلیارد دلار - ۱۰۰ میلیون نفر - ۱,۹۵۰ میلیارد دلار - ۱,۳۶۱ میلیارد دلار

(۳) ۲۶۰ میلیارد دلار - ۱۰۰ میلیون نفر - ۱,۹۵۰ میلیارد دلار - ۱,۵۶۰ میلیارد دلار

(۴) ۶۲۰ میلیارد دلار - ۲۵۰ میلیون نفر - ۵,۱۹۰ میلیارد دلار - ۱,۵۶۰ میلیارد دلار

۲۵- چند مورد از موارد زیر مربوط به وضعیت اقتصاد ایران در دوره پهلوی است؟

- پدید آمدن نظام نوینی در مالیات‌ستانی و بودجه‌بندی کشور

- سیاست‌های رکودی و انقباضی

- افزایش قدرت اقتصادی دولت در نتیجه افزایش درآمدهای نفتی

- تأسیس بانک‌های روسی و انگلیسی

- از دست دادن فرصت طلایی برای جبران کاستی‌ها

- جدا شدن اقتصاد ایران از ابعاد هویتی، فرهنگی، اجتماعی، تاریخی و دینی خود

- نوسازی و ایجاد زنجیره کامل خلق ارزش در صنعت

(۴) یک

(۳) دو

(۲) سه

(۱) پنج

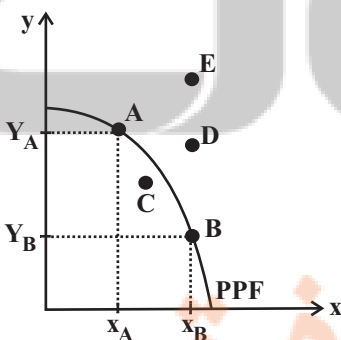
۲۶- کدام گزینه در ارتباط با «منحنی مرز امکانات تولید و رشد اقتصادی» زیر، نادرست است؟

(۱) با حرکت از نقطه A به نقطه E ظرفیت تولیدی کشور برای هر دو کالا افزایش یافته و کشور قادر است کالای X و Y بیشتری را در اختیار مردم قرار دهد.

(۲) رشد اقتصادی باعث حرکت بر روی منحنی مرز امکانات تولید به سمت راست و بالا می‌شود.

(۳) زمانی که تولید کشور از نقطه C به نقطه A حرکت می‌کند، نشان‌دهنده بیشترین میزان ممکن از تولید کالاها و رشد اقتصادی است.

(۴) تولید در نقاط A و B کارا است، زیرا بر روی منحنی مرز امکانات تولید قرار دارند. در نقطه A تولید کالای Y بیشتر و در نقطه B تولید کالای X بیشتر است.

۲۷- چند مورد از عبارتهای زیر نادرست است؟

الف) تولید ناخالص داخلی (GNP) ارزش پولی همه کالاها و خدمات نهایی تولید شده توسط مردم آن کشور (چه در داخل ساکن هستند چه در خارج از کشور) در طول یک سال است.

ب) تولید فقط محدود به تولید کالاهای ملموس است، و خدمات در محاسبه تولید داخلی لحاظ نمی‌شوند.

ج) برای محاسبه تولید ناخالص داخلی، فقط باید ارزش کالاها و خدمات واسطه‌ای (نه محصولات نهایی) را در نظر بگیریم، چرا که ارزش کالاها و خدمات واسطه‌ای در تولیدات نهایی محاسبه شده است و اگر آن‌ها را هم جداگانه محاسبه کنیم، دچار خطای محاسبه مجدد شده‌ایم.

د) خرید و فروش مبلمان دست دوم نیز در محاسبه تولید داخلی لحاظ می‌شود.

یک (۱) دو (۲) سه (۳) چهار (۴)

۲۸- به ترتیب، صحیح (ص) یا غلط (غ) بودن عبارات زیر در کدام گزینه به درستی مشخص شده است؟

الف) اقتصاد مقاوم، محصول خودباوری، تلاش و مجاهدت همه‌جانبه و فراگیر مردمان سخت‌کوشی است که حاضر نیستند زیر سایه بیگانگان زندگی کنند و به آنان وابسته باشند.

ب) استقلال اقتصادی به معنای قطع ارتباط با کشورهای دیگر است.

ج) اقتصاددانان با اصطلاحاتی مانند کاهش فاصله‌های درآمدی، اقتصاد تک‌محصولی، افزایش اتکای تجاری به درآمدهای نفتی و محدود کردن منابع درآمدی کشور بر مقاوم‌سازی اقتصادی تأکید می‌کنند.

د) اقتصاد مقاومتی با اتکا به قابلیت‌های داخلی و استفاده از فرصت‌های بیرونی، با تهدیدات دشمنان به زانو در نمی‌آید.

ه) اینکه کشورها در شرایط سخت پیش‌بینی نشده چه واکنشی نشان می‌دهند به قدرتمند بودن آن‌ها بستگی دارد.

یک (۱) ص - غ - ص - ص - غ - غ - ص - غ - ص - غ (۲) ص - غ - ص - غ - ص - غ - ص - غ - ص - غ (۳) غ - ص - ص - غ - غ - ص - غ - ص - غ - ص - غ (۴) غ - ص - ص - غ - ص - غ - ص - غ - ص - غ - ص

۲۹- کدام گزینه جاهای خالی جدول زیر را به درستی تکمیل می‌کند؟

معیار	رتبه HDI	میانگین سال‌های تحصیلی	درآمد ناخالص ملی سرانه
نام کشور	سال (۲۰۱۷)	سال ۲۰۱۸	(بر حسب دلار PPP) سال ۲۰۱۸
صربستان	۶۵	۱۱/۲	الف
ایرلند	۳	ب	۵۵/۶۶۰
ایران	ج	۱۰/۰	د

۱) الف) ۱۵/۲۱۸ (ب) ۱۲/۵ (ج) ۵۸ (د) ۱۲/۵

۲) الف) ۱۸/۱۶۶ (ب) ۱۵/۲۱۸ (ج) ۱۲/۵ (د) ۱۸/۱۶۶

۳۰- اگر میزان تولید کل به قیمت جاری در سال ۹۵، برابر با ۵,۲۵۰,۰۰۰ تومان باشد و اگر نرخ رشد تولید جاری در سال ۹۵ نسبت به سال ۹۴، ۲۰ درصد باشد، میزان تولید کل به قیمت جاری در سال ۹۴ چند تومان است؟

۱) ۵,۲۵۰,۰۰۰ (۲) ۴,۳۷۵,۰۰۰ (۳) ۵,۸۹۳,۷۵۰ (۴) ۶,۸۲۰,۰۰۰

روان‌شناسی

در این بخش، از میان سؤالات روان‌شناسی و اقتصاد تنها یک مجموعه را انتخاب کنید.
به سؤالات ۳۱ تا ۴۰ «یا» به سؤالات ۴۱ تا ۵۰ پاسخ دهید.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

تفکر (۱) حل مسئله
تفکر (۲) تصمیم‌گیری
صفحه‌های ۱۱۲ تا ۱۵۷

- ۳۱- کدام یک از مفاهیم زیر در تعریف مسئله جایی ندارد؟
(۱) هدف مشخص (۲) موانع مشخص (۳) امکانات محدود (۴) دستیابی فوری
- ۳۲- در رابطه با سؤالات زیر، کدام عبارت صحیح است؟
الف) علل از بین رفتن پوشش گیاهی در ایران چیست؟
ب) چرا تعداد مجرمان روز به روز در حال افزایش است؟
(۱) مسئله «الف» از نوع خوب تعریف نشده می‌باشد، اما موقعیت اولیه در آن مشخص است.
(۲) مسئله «ب» از نوع خوب تعریف شده می‌باشد و از اقدامات در دسترس فهرستی در اختیار داریم.
(۳) مسئله «الف» از نوع خوب تعریف شده است، اما هدف در آن به صراحت مشخص نشده است.
(۴) مسئله «ب» از نوع خوب تعریف نشده است و امکان تضمین دستیابی یا عدم دستیابی به هدف در آن وجود ندارد.
- ۳۳- «محمدحسین عموماً دیر به سرکار خود می‌رسد؛ او تصمیم دارد که از فردا به جای وسیله شخصی، با مترو این مسیر را طی کند». مقایسه زمان رسیدن به محل کار از طریق مترو نسبت به استفاده از وسیله شخصی به کدام یک از مراحل حل مسئله مربوط می‌شود؟
(۱) به کارگیری راه‌حل مناسب (۲) انتخاب راه‌حل جایگزین (۳) بازبینی راه‌حل (۴) ارزیابی راه‌حل
- ۳۴- در کدام یک از گزینه‌های زیر «اثر نهفتگی» به چشم می‌خورد؟
(۱) سعید در سال کنکور، روش‌های مطالعاتی رتبه‌های برتر را بررسی کرده و از آن‌ها استفاده می‌کند. این موضوع باعث شده در بعضی درس‌ها پیشرفت چشم‌گیری داشته باشد.
(۲) ابراهیم عادت دارد در حین آزمون دادن، زمانی که به سؤالی می‌رسد که راه‌حل آن را نمی‌داند، تا زمان حل آن سؤال، دست از فکر کردن نکشد اما معلم ابراهیم به او پیشنهاد می‌کند که سؤال را رها کند و انتهای آزمون مجدداً به آن بازگردد.
(۳) مریم و فاطمه به شدت درگیر حل یک مسئله هستند، ولی نمی‌توانند آن مسئله را حل کنند؛ فاطمه به مریم پیشنهاد می‌دهد که از زاویه دیگری به مسئله نگاه کنند.
(۴) هنگام خاموش شدن ماشین در حال حرکت، حسین که مکانیکی با تجربه است، عملکرد بهتری نسبت به فرامرز که به تازگی رانندگی یاد گرفته است، دارد.
- ۳۵- کدام عبارت با روش‌های بیان شده در مقابل خود، هم‌خوانی ندارد؟
(۱) از آن‌جا که بیشتر دانش‌آموزان از اتاق فرار خوششان می‌آید، آن‌ها را به اتاق فرار ببریم. (روش تحلیلی)
(۲) اسامی دانش‌آموزان را بر روی کاغذ بنویسیم و نام هر کس که درآمد، او نماینده می‌شود. (روش اکتشافی)
(۳) در رابطه با اینکه اردو کجا برویم از دانش‌آموزان نظرسنجی کنیم. (بارش مغزی)
(۴) برای افزایش تراز دانش‌آموزان به آن‌ها پیشنهاد کنیم روزی نیم‌ساعت بیشتر مطالعه کنند. (خرد کردن)
- ۳۶- کدام یک از موارد زیر، پیامد مستقیم ناتوانی در حل مسئله است؟
(۱) تعارض (۲) پرخاشگری (۳) فشار روانی (۴) افسردگی
- ۳۷- در کدام یک از مثال‌های زیر، فرد فعالیت شناختی پیچیده‌تری را انجام داده است؟
(۱) بهنام بعد از بررسی‌های متعدد تصمیم گرفت که از ایران مهاجرت کند.
(۲) محمد در حال حفظ قرآن کریم است.
(۳) امیرحسین در دانشگاه علوم قضایی تحصیل کرده و در حال حاضر به قضاوت مسائل خانوادگی می‌پردازد.
(۴) عماد با مهارت بالایی، مسائل درس ریاضی را حل می‌کند.
- ۳۸- در متون دینی همواره به پرهیز از کدام یک از سبک‌های تصمیم‌گیری اشاره شده است؟
(۱) اجتنابی (۲) تکانشی (۳) احساسی (۴) وابسته
- ۳۹- در کدام یک از پیامدهای ناتوانی در تصمیم‌گیری، فرد نسبت به سایر موقعیت‌ها حالت عاطفی ناخوشایند کم‌تری را تجربه می‌کند؟
(۱) تعارض گرایش - گرایش (۲) تعارض گرایش - اجتناب (۳) تعارض اجتناب - اجتناب (۴) ناکامی
- ۴۰- در کدام دسته از تصمیم‌گیری‌ها بهتر است از روش‌های میان‌بر استفاده کنیم؟
(۱) مهم پیچیده (۲) مهم ساده (۳) معمولی پیچیده (۴) معمولی ساده

اقتصاد

اگر به سؤال‌های ۳۱ تا ۴۰ پاسخ نداده‌اید، به سؤال‌های ۴۱ تا ۵۰ پاسخ دهید.

مقاوم‌سازی اقتصاد
رشد و پیشرفت اقتصادی
صفحه‌های ۱۰۵ تا ۱۲۷

۴۱- وضعیت توزیع درآمد کشور A در سال ۱۳۹۹ هجری شمسی، به شرح جدول زیر است.

الف) ۳۰ درصد کم‌درآمد جمعیت کشور، چه سهمی از درآمد ملی کشور دارند؟

ب) اگر درآمد ملی این کشور ۲۵۰ میلیارد تومان باشد، سهم دهک اول و سهم دهک دهم از درآمد ملی چند میلیارد تومان است؟

ج) شاخص دهک‌ها در این کشور چه عددی است؟

د) سهم دهک ششم در این جامعه چند درصد است؟

۱) الف) ۱۲ درصد، ب) ۱۰-۸۰، ج) ۲۰، د) ۷

۲) الف) ۹ درصد، ب) ۵-۱۰۰، ج) ۲۰، د) ۶

۳) الف) ۹ درصد، ب) ۵-۱۰۰، ج) ۱۰، د) ۷

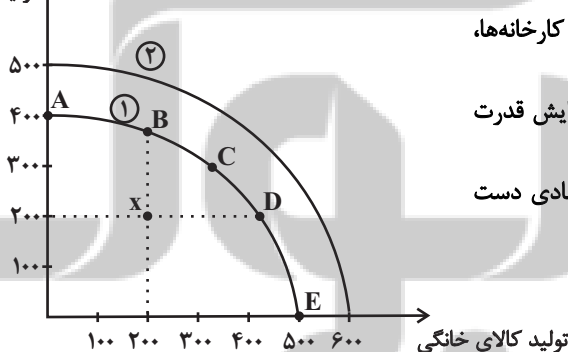
۴) الف) ۱۲ درصد، ب) ۱۰-۸۰، ج) ۱۰، د) ۶

سهم دهک	درصد
سهم دهک اول	۲ درصد
سهم دهک دوم	۳ درصد
سهم دهک سوم	۴ درصد
سهم دهک چهارم	۵ درصد
سهم دهک پنجم	۵ درصد
سهم دهک ششم	؟
سهم دهک هفتم	۷ درصد
سهم دهک هشتم	۸ درصد
سهم دهک نهم	۲۰ درصد
سهم دهک دهم	۴۰ درصد
جمعیت کشور	۱۰۰٪ درآمد ملی

۴۲- کدام گزینه در رابطه با مسیر تاریخی اقتصاد ایران صحیح نیست؟

- ۱) احکام اقتصادی اسلام پایه قواعد و مقررات اقتصادهای موفق آسیای میانه، آسیای غربی و جنوب غربی، شمال آفریقا و حتی جنوب اروپا قرار گرفت.
- ۲) پهناوری مرزهای ایران باستان، جاده ابریشم و تجارت با چین و امپراتوری روم، از اهمیت و بزرگی اقتصاد ایران در دوران باستان حکایت می‌کند.
- ۳) در نیمه اول حکومت پهلوی، همزمان با شکل‌گیری اقتصاد یکپارچه و مستقل که با سایر لایه‌های دینی، اجتماعی و فرهنگی کشور هماهنگی مناسب داشت، دولت‌های اروپایی با تجهیز ناوگان خود به رقابت شدید نظامی و تجاری با یکدیگر و استعمار کشورهای دیگر پرداختند.
- ۴) در دوران قاجار، اقدامات مذهبی و ملی، مانند تأسیس دارالفنون، تحریم تنباکو و لغو قرارداد رژی و بیانیه‌هایی در حمایت از تولید ملی چندان اثربخش نبود.

۴۳- اگر نمودار زیر، منحنی مرز امکانات تولید (PPF) یک کشور آسیایی باشد، هر یک از شرایط زیر، نشان‌دهنده کدام وضعیت و کدام تغییر در نمودار است؟

- الف) در نتیجه سرمایه‌گذاری‌های بیشتر در ساخت دانشگاه‌ها، کارخانه‌ها، نیروگاه‌ها، جاده‌ها و ... تولید کشور از هر دو کالا افزایش یافته است.
- ب) هنگامی که حکومت ترجیح می‌دهد امکانات کشور را بیشتر به افزایش قدرت نظامی خود اختصاص دهد و از تولید کالاهای رفاهی بکاهد.
- پ) کشور در اثر برنامه‌ریزی درست دولت و تلاش مردم به رشد اقتصادی دست یافته است.
- ت) کشور در شرایط ناکارایی بوده ولی با برنامه‌ریزی درست دولت از منابع و امکانات کشور به شکل درست و کامل برای تولید بیشتر کالاها و خدمات استفاده شده است.

- ۱) الف) حرکت از نقطه C به B (ب) حرکت از نقطه C به B (پ) انتقال از منحنی ۱ به منحنی ۲ (ت) انتقال از منحنی ۱ به منحنی ۲
- ۲) الف) انتقال منحنی ۱ به منحنی ۲ (ب) حرکت از نقطه C به B (پ) انتقال از منحنی ۱ به منحنی ۲ (ت) حرکت از نقطه X به C
- ۳) الف) حرکت از نقطه C به B (ب) حرکت از نقطه C به D (پ) حرکت از نقطه C به A (ت) انتقال از منحنی ۱ به منحنی ۲
- ۴) الف) انتقال منحنی ۱ به منحنی ۲ (ب) حرکت از نقطه C به D (پ) حرکت از نقطه C به E (ت) حرکت از نقطه X به C

محل انجام محاسبات

۴۴- به ترتیب هر یک از موارد زیر به چه دلیل در محاسبات تولید ناخالص داخلی محاسبه نمی‌شوند؟

الف) فروش نرم‌افزارهای کامپیوتری بدون رعایت حق تکثیر

ب) انجام داوطلبانه درمان بیماری سرطان توسط انجمنی در اصفهان

۱) الف) محاسبه آن‌ها مشروعبیت‌بخشی به این گونه فعالیت محسوب می‌شود. ب) اطلاعات دقیقی از آن‌ها در دسترس نیست.

۲) الف) اطلاعات دقیقی از آن‌ها در دست نیست. ب) پولی برای آن‌ها رد و بدل نمی‌شود.

۳) الف) زمانی که برای اولین بار فروخته شده‌اند، محاسبه شده‌اند. ب) پولی برای آن‌ها رد و بدل نمی‌شود.

۴) الف) کار بدون دستمزد هستند و از بازار عبور نمی‌کنند. ب) اطلاعات دقیقی از آن‌ها در دسترس نیست.

۴۵- به ترتیب صحیح (ص) یا غلط (غ) بودن عبارات زیر در کدام گزینه به درستی مشخص شده است؟

الف) روند افول اقتصاد ایران با حکومت رضاخان و تشکیل سلسله پهلوی شروع شد.

ب) در نتیجه اجرای طرح‌های عمرانی متعدد در دوران حکومت پهلوی، قدرت اقتصادی دولت افزایش یافت.

ج) سیاست‌های رکودی و انقباضی و سیل ورود کالاهای خارجی در دوره حکومت قاجار آسیب‌های توان‌فرسایی بر اقتصاد ایران وارد کرد.

۱) ص - غ - ص ۲) غ - ص - غ ۳) ص - غ - غ ۴) غ - غ - ص

۴۶- در یکی از کشورهای شرق آسیا، تولید ناخالص داخلی در دو سال پی‌درپی ۴۲۹۰ و ۶۰۷۷ واحد پولی محاسبه شده است. با انتخاب سال اول به‌عنوان

سال پایه، تولید ناخالص داخلی برحسب قیمت‌های سال پایه به ترتیب برابر با ۴۲۹۰ و ۵۸۳۰ واحد پولی به دست آمد.

الف) افزایش تولید کل ناشی از تورم و افزایش تولید کل ناشی از میزان تولید در سال دوم به ترتیب چند واحد پولی است؟

ب) اگر بخواهد در سال سوم ۱۰ درصد نسبت به سال قبل رشد اقتصادی داشته باشد، تولید ناخالص داخلی به قیمت پایه در سال سوم چند واحد

پولی باید باشد؟

۱) الف) ۲۴۷-۱۵۴۰ (ب) ۶۳۴۱ ۲) الف) ۴۲۷-۱۴۵۰ (ب) ۶۴۱۳

۳) الف) ۴۲۷-۱۴۵۰ (ب) ۶۳۴۱ ۴) الف) ۲۴۷-۱۵۴۰ (ب) ۶۴۱۳

۴۷- در ارتباط با مسیر تاریخی اقتصاد ایران کدام گزینه صحیح می‌باشد؟

۱) در دوره پابانی حکومت صفویه علاوه بر یکپارچگی سیاسی، اقتصاد یکپارچه و مستثقلی که با سایر لایه‌های دینی، اجتماعی و فرهنگی کشور هماهنگی مناسب داشت، شکل گرفت.

۲) در طول هفت قرن دوران شکوفایی تمدن اسلامی، جلوه‌هایی از پیشرفت اندیشه‌های اقتصادی، تأمین مالی مراکز علمی، عمران و آبادانی، تجهیز زیرساخت‌ها و موقوفات را می‌توان در اقتصاد ایران و جهان اسلام مشاهده کرد.

۳) ویژگی عمده دوران قاجار جدا شدن اقتصاد ایران از ابعاد هویتی، فرهنگی، اجتماعی، تاریخی و دینی خود بود و به جای تکیه بر پایه‌های بومی و درون‌زای داخلی و ملی به بیرون از مرزها و قدرت‌های بزرگ متکی بود.

۴) در دوران پهلوی، حاکمان وقت تصور درستی از موقعیت جهان و وظایف خطیر تاریخی خود نداشتند و نتوانستند با انتخاب روش درست و بهره‌برداری از اوضاع خاص آن زمان، جریان پیشرفت و نوسازی را آغاز کنند. در این دوران ایران فرصت طلایی خود را برای جبران کاستی‌ها از دست داد.

۴۸- جدول زیر، وضعیت تولید یک اقتصاد فرضی با دو کالای A و B را نشان می‌دهد. نرخ رشد تولید واقعی در سال ۹۵ نسبت به سال قبل، چند درصد است؟ (سال ۹۴، به عنوان سال پایه در نظر گرفته می‌شود).

سال	A		B	
	قیمت (به تومان)	مقدار (به کیلو)	قیمت (به تومان)	مقدار (به کیلو)
۹۴	۲۵۰۰	۱۲۰	۱۲۵۰	۳۰۰
۹۵	۳۵۰۰	۲۳۰	۱۶۰۰	۴۱۰

۴۵/۱۱ (۴)

۶۱/۱۱ (۳)

۶۵/۲۵ (۲)

۵۵/۲۵ (۱)

۴۹- با توجه به مندرجات جدول زیر، چنانچه مجموع ارزش اقلام: ماشین‌آلات، پوشاک و مواد غذایی در یک جامعه فرضی، ۱۶۵ میلیارد ریال باشد. در این صورت:

الف) تولید ناخالص داخلی، چند میلیارد ریال،

ب) تولید ناخالص داخلی سرانه چند ریال است؟

۶۵ میلیارد ریال	تولید مردم کشور که در خارج اقامت دارند.	A
۱۵ میلیارد ریال	تولید خارجیان مقیم کشور	B
$\frac{۳}{۵}$ ارزش تولید مردم کشور که در خارج اقامت دارند.	خدمات ارائه شده	C
$\frac{۲}{۳}$ ارزش تولید خارجیان مقیم کشور	هزینه استهلاک	D
۶۵ میلیون نفر	جمعیت کل کشور	E

۳۳۶۹ (ب) ۲۱۹، (الف) ۲

۳۲۲۱ (ب) ۲۹۵، (الف) ۱

۳۲۲۱ (ب) ۲۱۹، (الف) ۴

۳۳۶۹ (ب) ۲۹۵، (الف) ۳

۵۰- عبارات کدام گزینه در خصوص «شاخص‌های توسعه انسانی» صحیح است؟

(۱) شاخص‌هایی مانند مبارزه با فساد، بهبود فضای کسب و کار، رشد علم و فناوری، موضوعات محیط‌زیستی و پیشرفت‌های فرهنگی و معنوی در ارزیابی از پیشرفت، در شاخص‌های توسعه انسانی در نظر گرفته می‌شود.

(۲) تفاوت‌های بومی، محلی، تاریخی و فرهنگی کشورها در تعیین شاخص‌های پیشرفت نقش اساسی دارند.

(۳) تنوع ارزش‌ها، آداب و رسوم در شاخص‌های پیشرفت یک کشور خود را نشان نمی‌دهد.

(۴) اهمیت عدالت اقتصادی و اجتماعی برای کشورهای مختلف یکسان است.

محل انجام محاسبات

علوم و فنون ادبی (۳) و (۱)

باسخ گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش آموزان اجباری است.

وقت پیشنهادی: ۲۰ دقیقه

علوم و فنون ادبی (۳):

سبک‌شناسی قرن‌های دوازدهم

و سیزدهم

(دوره بازگشت و بیداری)

اختیارات شاعری (۱): زبانی

صفحه‌های ۴۲ تا ۵۶

علوم و فنون ادبی (۱):

فصل چهارم

(درس‌های ۱۰ تا ۱۲)

صفحه‌های ۷۹ تا ۱۰۱

۵۱- همه موارد از دیدگاه تاریخ ادبیات در مورد قرن‌های پنجم و ششم «کاملاً» درست است؛ به جز:

- (۱) خاقانی و نظامی، از شاعران معروف آذربایجان بودند که سبک شعری متمایزی را نسبت به سایر سبک‌ها برگزیدند.
- (۲) سنایی که ابتدا به سیر و سلوک معنوی می‌پرداخت، در دوره دوم از حیات شعری خود، به مدیحه‌سرایی روی آورد.
- (۳) علتی که باعث شد در قرن هفتم شاعران بزرگی در غزل ظهور کنند، تحولی بود که سنایی و انوری در غزل ایجاد کردند.
- (۴) دوره رواج نثر فنی قرن ششم هجری بود و اولین نمونه این سبک، «کلیده و دمنه» اثر ابوالمعالی نصرالله منشی بود.

۵۲- کدام گزینه از ویژگی‌های زبانی شعر سبک بیداری نیست؟

- (۱) کم‌توجهی به کاربرد جمله‌ها و ترکیب‌های زبانی
- (۲) توجه به واژگان عربی
- (۳) استفاده از واژگان و اصطلاحات عامیانه
- (۴) ورود کلمات انگلیسی، روسی و فرانسوی به شعر

۵۳- همه گزینه‌ها از نظر میزان به‌کاربردن آرایه‌های ادبی با سبک اشعار سده‌های پنجم و ششم متناسب‌اند؛ به جز

- (۱) هر روز مرا از تو دگرگونه بلایی است
- (۲) در خم زلف تو آویخت دل از چاه زنج
- (۳) یا رب چه غمزه کرد صراحی که خون خم
- (۴) گل بر رخ رنگین تو تا لطف عرق دید
- من مانده به دست تو همه‌ساله گرفتار
- آه کز چاه برون آمد و در دام افتاد
- با نعره‌های قلقلش اندر گلو بیست
- در آتش شوق از غم دل غرق گلاب است

۵۴- عبارت زیر، معرف کیست؟

«وی نثر موزون را به کمال رساند، آنچنان که می‌توان آثار وی را سرآمد همه نثرهای موزون فارسی شمرد. عبارت زیر از آثار اوست: جان ما را صفای خود ده؛ و دل ما را هوای خود ده؛ و چشم ما را ضیای خود ده؛ و ما را آن ده که آن به.»

- (۱) قابوس بن وشمگیر
- (۲) خواجه نظام‌الملک توسی
- (۳) خواجه عبدالله انصاری
- (۴) ابوالفضل میبدی

۵۵- در چه تعداد از ابیات زیر هر دو نوع جناس به کار رفته است؟

- (الف) حکایت‌های این صورت دراز است
- (ب) چو حسرت خورد از پرواز آن باز
- (ج) بر آن دل شد که لعبی چند سازد
- وزین صورت مرا در پرده راز است
- همان باز آمدی بر دست او باز
- بگیرد شاه نو را بند سازد

(۴) صفر

(۳) سه

(۲) دو

(۱) یک

۵۶- کدام بیت فاقد استعاره و دارای دو جناس است؟

(۱) دانی دهان شیشه چه گوید به گوش جام

(۲) راست پنداری که روز بزم بحری در سخا

(۳) جان فدای دهندش باد که در باغ نظر

(۴) کنار سعدی از آن روز کز تو دور افتاد

گوید سراغ گیر زمستان که جم کجاست؟

راست پنداری که روز رزم کوهی در وقار

چمن آرای جهان خوش تر از این غنچه نبست

از آب دیده تو گویی کنار جیحون است

۵۷- در همه گزیننه‌ها به جز گزیننه ... آرایه جناس به همراه یکی از آرایه‌های مبحث «بیان» به کار رفته است.

ز من می‌رس که خود در میان نمی‌بینم

چنین که مست و خراب از پیاله دوشم

به دست سعی تو بادست تا نیمایی

پدرم نیز بهشت ابد از دست بهشت

(۱) نشان موی میانش که دل در او بستم

(۲) مگر به دامن محشر مرا به دوش آرند

(۳) و گر عنایت و توفیق حق نگیرد دست

(۴) نه من از پرده تقوا به درافتادم و بس

۵۸- در چند مورد از ابیات زیر «جناس و اشتقاق» مشهود است؟

(الف) کرد از صبح دل من مطلع دیگر طلوع

(ب) رنجور گشته‌ام ز تمنای مقدمت

(ج) بر اهل فضل جهان سرد گونه شد دانم

(د) این شعر هر که بشنود از شاعران عصر

(ه) دلا اگر سر تعلیم من توانی داشت

وصف آن شاهی که خورشیدش کمینه چاکر است

بهر خدا به پرسش من رنجه کن قدم

کزین خزان فضیلت بهار جان نبرد

زهره ز رشک صاحب انشا برافکند

به غیر علم فراموشی‌ام به یاد مده

(۱) یک

(۲) دو

(۳) سه

(۴) چهار

۵۹- آرایه‌های بیت زیر کدام‌اند؟

«چگونه باز کنم بال در هوای وصال»

(۱) تشبیه - تشخیص - استعاره - ایهام تناسب - جناس

(۳) استعاره - ایهام تناسب - تشبیه - جناس - کنایه

که ریخت مرغ دلم پر در آشیان فراق»

(۲) جناس - تشبیه - تضاد - کنایه - ایهام

(۴) ایهام - تضاد - جناس - تشبیه - حسن تعلیل

۶۰- همه ابیات فاقد حذف همزه و دارای وزن ناهمساز هستند؛ به جز ...

(۱) سوگند خورده‌ام که ببوسم هزار بار

(۲) جمال خوب‌رویان را به زیور زینت افزایشند

(۳) مگو که جان مرا با تو آشنایی نیست

(۴) غلام آن لب ضحاک و چشم فتانم

هرجا رسیدست به یکبار پای او

تو گر زیور به خود بندی به خوبی زیور افزایی

که با وجود تو از هر که هست بیزارم

که کید سحر به ضحاک و سامری آموخت

۶۱- کدام بیت دارای اختیار شاعری کوتاه تلفظ کردن مصوت بلند است؟

- (۱) خمش ای نفس تازی هم بگویم
دوباره لا تقولی لا تقولی
- (۲) بیا بیا که زمانی ز می خراب شویم
مگر رسیم به گنجی در این خراب‌آباد
- (۳) هر کو نکند فهمی زین کلک خیال‌انگیز
نقشش به حرام از خود صورتگر چین باشد
- (۴) دل ویران مرا داد ده ای قاضی عشق
که خراج از ده ویران دلم بسته‌ای

۶۲- کدام بیت از این غزل قآنی، فاقد اختیارات زبانی است؟

- (۱) دوست دارم که مرا در بر خود بنشانی
شیشه را آن طرف دیگر خود بنشانی
- (۲) هر که نزدیک‌تر از من به تو زو رشک برم
شیشه را باید آن‌سوتر خود بنشانی
- (۳) تا به کی اسب به میدان وصلت تازد
مدعی را چه شود بر خر خود بنشانی
- (۴) مادرت حور بود غیرتم آید که به خلد
صالحان را به بر مادر خود بنشانی

۶۳- کدام گزاره دربارهٔ بیت «به حال خسته قآنی از وفا نظری کن/ بدار حرمت پیران به شکر آن که جوانی» نادرست است؟

- (۱) وزن بیت همسان است.
(۲) دارای حذف همزه و فاقد تغییر کمیت مصوت است.
- (۳) یک هجای کشیده مشهود است.
(۴) هم‌وزن مصراع «نظر به غیر تو بر هیچ آفریده نکردم» است.

۶۴- نوع و تعداد اختیارات زبانی کدام بیت، در مقابل آن درست آمده است؟

- (۱) شعله خیزد از دل بحر خروشان جای موج
گر بگیرد یک نفس در هفت دریا آتشم (یک حذف همزه و یک تغییر کمیت مصوت)
- (۲) شمع لرزان وجودم را شبی آرام نیست
روزها افسرده‌ام چون آب و شب‌ها آتشم (دو تغییر کمیت مصوت و فاقد حذف همزه)
- (۳) چیست عالم آتشی با آب و خاک آمیخته
من نه از خاکم نه از آبم که تنها آتشم (یک حذف همزه و یک تغییر کمیت مصوت)
- (۴) اشک جان‌سوزم اثرها چون شرر باشد مرا
قطرهٔ آبم به چشم خلق اما آتشم (دو تغییر کمیت مصوت و فاقد حذف همزه)

۶۵- کدام بیت ذوق‌افیتین نیست؟

- (۱) مست شد آن مهوش و گلنار گشت
رفت در آن آتش و گل نار گشت
- (۲) کسی کین قصه را افسانه خواند
خرد او را ز خود بیگانه داند
- (۳) گر شده پر این چمن از صد هزار
کو یکی ای گل چو من از صد هزار
- (۴) قصهٔ دختر شنو القصه باز
کرد بر او جم دری از غصه باز

۶۶- با توجه به رباعی زیر کدام یک از موارد زیر صحیح نمی باشد؟

- «پیش از من و تو لیل و نهارى بوده است
هر جا که قدم نهی تو بر روی زمین
(۱) رباعی، دارای ردیف می باشد.
(۲) حرف روی در قافیۀ رباعی «ر» است.
(۳) قافیۀ رباعی براساس قاعدهٔ یک است.
(۴) قافیۀ رباعی براساس تبصره، درست است.

۶۷- مفهوم عبارت زیر در همهٔ گزینه ها به جز ... آمده است.

«از شدت جهل، جهال ما مثل بوزینه فوراً به هرجا رفتند و هر کس را دیدند، مقلد او می شوند و لباس و زبان و رسوم و عادت خودشان را فراموش می کنند.»

- (۱) از پی تقلید و معقولات نقل
(۲) زان که تقلید آفت هر نیکویی است
(۳) گیرم که مارچوبه کند تن به شکل مار
(۴) خبر رشک تو می آرد اشک تر من
پانهاده بر سر این پیر عقل
که بود تقلید اگر کوه قوی است
کو زهر بهر دشمن و کو مهره بهر دوست
نه به تقلید بل از دیده دهد پیغام

۶۸- مفاهیم «توصیف ناپذیری معشوق - درمان ناپذیری درد عشق - اشتیاق بی حد و حصر - جست و جو برای محرم اسرار» به ترتیب در کدام ابیات آمده اند؟

- الف) خامان رهنرفته چه دانند ذوق عشق
ب) دریا به سوز سینهٔ عاشق چه می کند
ج) چگونه وصف تو گویم که غمزهٔ تو به سحر
د) چون درد من رسد به دوا کز هجوم شوق
دریادلی بجوی، دلبری، سرآمدی
از شبنمی چه آتش خورشید کم شود
زده است صد گره از زلف بر زبان فصیح
دل می رود ز دست چو دلدار می رسد

- (۱) ج - د - الف - ب (۲) الف - د - ب - ج
(۳) ج - د - ب - الف (۴) ج - ب - الف - د

۶۹- کدام گزینه با بیت زیر قرابت مفهومی ندارد؟

- «خَلد گر به پا خاری آسان بر آید
(۱) رنج بی حاصل مبین در نبض عاشق ای طبیب
(۲) طبیب راه نشین درد عشق شناسد
(۳) طبیب ریش مرا دید گفت در جگری
(۴) مسیح اگر چه کند زنده مرده را صائب
چه سازم به خاری که در دل نشیند
نیست دستی بر مریض عشق جالینوس را
برو به دست کن ای مرده دل مسیح دمی
که زخم عشق کند جا چه جای مرهم ماست
علاج درد دل ما نمی تواند کرد

۷۰- کدام دو بیت با هم قرابت معنایی دارند؟

- الف) نبود نقش دو عالم که رنگ الفت بود
ب) گر تیغ برکشد که محبان همی زخم
ج) اگر جهان همه دشمن شود ز دامن تو
د) جاننا کدام سنگ دل بی کفایت است؟
زمانه طرح محبت نه این زمان انداخت
اول کسی که لاف محبت زد، منم
به تیغ مرگ شود دست من رها ای دوست
کو پیش زخم تیغ تو جان را سپر نکرد

- (۱) الف - ب (۲) الف - ج
(۳) ب - ج (۴) ب - د

علوم و فنون ادبی (۲)

در این بخش، از میان سؤالات علوم و فنون ادبی (۲) و علوم و فنون ادبی (۱) تنها یک مجموعه را انتخاب کنید.
به سؤالات ۷۱ تا ۸۰ «یا» به سؤالات ۸۱ تا ۹۰ پاسخ دهید.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

فصل سوم
(درس‌های ۷ تا ۹)
+ کارگاه تحلیل فصل سوم
صفحه‌های ۵۷ تا ۷۸

۷۱- با توجه به اتفاقات ادبی در قرن‌های دهم و یازدهم کدام گزینه نادرست است؟

- (۱) شاخصه اصلی شعر وحشی بافقی واقع‌گرایی و محتشم کاشانی در سرودن شعر مذهبی معروف است.
- (۲) ضرب‌المثل‌ها و الفاظ محاوره که زبان غزل این دوره را به افق خیال عامه نزدیک کرده، سخن صائب را برجسته ساخته است.
- (۳) بها ندادن به شعر ستایشی در ایران، موجب شد که شاعران مدیحه‌سرا برای امرار معاش یا ثروت‌اندوزی راهی دیار هند شوند.
- (۴) وابسته‌نبودن شعر به دیار و ازبین‌رفتن طبقه مدیحه‌سرایان درباری باعث شد که طبقات و گروه‌های بیشتری مدعی شعر و شاعری شوند.

۷۲- کدام گزینه درباره اتفاقات ادبی و تاریخی قرن دهم نادرست است؟

- (۱) از منظر شاعران، سبک عراقی از واقعیت دور شده بود.
- (۲) فرهنگ ایرانی در این دوره همچنان از فرهنگ هند تأثیر می‌پذیرفت و تبریز، «مادرشهر» فرهنگی بود.
- (۳) زبان فارسی در هندوستان همه‌گیر و رسمی شد و تا زمان حاکمیت استعمار انگلیس زبان رسمی آن دیار بود.
- (۴) مراکز چوَن خراسان، آذربایجان و نواحی مرکزی ایران به کنون‌های مهمی برای شاعران، هنرمندان و دانشمندان تبدیل شد.

۷۳- تعداد استعاره آشکار در کدام بیت بیشتر است؟

- (۱) مرده شمع مجلس‌افروزی که از هجران او
- (۲) پنبه‌ها بر روی داغ از آتش دل درگرفت
- (۳) صیدگاه کیست این صحرا که از زخم خدنگ
- (۴) مگر دریا دهم موجی و گرنه دست و پای کو

۷۴- در کدام بیت استعاره وجود ندارد؟

- (۱) درفشانی تو قانیم از ییاد ببرد
- (۲) نغمه تار نفس بی مزده وصلی نبود
- (۳) خرد از آن ز ره زلف تو پناه گرفت
- (۴) نگارا جسمت از جان آفرینند

۷۵- همه گزینه‌ها دارای تشبیه و فاقد استعاره مصرحه هستند؛ به جز ...

- (۱) خم ابروی تو در صنعت تیراندازی
- (۲) از تحمل دشمن خون‌خوار گردد مهربان
- (۳) خورشید و گلت خوانم هم ترک ادب باشد
- (۴) چو ماه بود و چو سرو و نه ماه بود و نه سرو

۷۶- در کدام بیت آرایه‌های «تشبیه، استعاره و مجاز» دیده می‌شود؟

- (۱) کلک من با معنی رنگین عجب شاخ گلی است
 (۲) تا گل روی تو در باغ لطافت بشکفت
 (۳) پیش رویش ز آتش دل سوختم پروانه‌وار
 (۴) چون همه خوبان عالم را به هم جمع آورند
 کم فتد شاخی که آرد بار این مقدار گل
 پرده صبر من از دامن گل چاک‌تر است
 زان که شمعی چون رخس در مجلس اصحاب نیست
 با رخ چون گل تویی اندر میان آراسته

۷۷- در ابیات کدام گزینه استعاره مکنیه به کار رفته است؟

- (الف) ای ماه من چرا ستم از سرگرفته‌ای
 (ب) چشم صاحب‌دل نظر چون بر رخ گل می‌کند
 (ج) گریه‌ام کشت دهانی به تبسم بگشای
 (د) ریشه‌واری عاقبت در مزرع امکان نبود
 (ه) از دل غمگین هوای دلستانم چون رود
 وز من چه دیده‌ای که نظر برگرفته‌ای؟
 از جمال گل قیاس حال بلبل می‌کند
 تا به کی تنگ‌دل ای غنچه خندان از من
 هر که در دل‌ها مدارا کاشت جمعیت درود
 یا سر سودای آن سرو روانم چون رود

- (۱) الف - ج (۲) ج - ه (۳) الف - ه (۴) ب - د

۷۸- وزن کدام بیت، «فاعلاتن فاعلاتن فاعلن» است؟

- (۱) مرغ دل از خرمن او دانه چید
 (۲) گر بریزد خون من بر آستانت
 (۳) شربت زهر ار تو دهی نیست تلخ
 (۴) گرم‌تر از آتش حسرت بیاید آتشی
 بلبل جان هم گل از آن خانه چید
 برنخواهم داشت دست از آستینت
 کوه احد گر تو نهی نیست بار
 تا علاج سردی سودای خام من کند

۷۹- تعداد ارکان عروضی کدام بیت با بقیه متفاوت است؟

- (۱) ای که امشب باده‌ای با ساده خوردی در وثاق
 (۲) نه شریف‌العلما بگذرد از سیم سفید
 (۳) گفت دندانم ز خوردن گشته سست
 (۴) به حکم آشکارا به حکمت نهفت
 نوش جانت من بدون ساده خوردم باده را
 نه رئیس‌الوزرا از زر احمر گذرد
 ناپید از وی شغل خاییدن درست
 ستاینده حیران از او وقت گفت

۸۰- مفهوم مقابل بیت «مرغ دست‌آموز روزی بی‌نیازست از طلب/ در تلاش این شکار رام دست‌وپا مزین» در کدام بیت دیده می‌شود؟

- (۱) چشم بی‌شرم تو سیری را نمی‌داند که چیست
 (۲) آفتاب از لعل غافل نیست در زندان سنگ
 (۳) چون به بی‌حاصلی آزاد شد چون سرو
 (۴) شد به لب واگردنی گنجینه گوهر صدف
 در تلاش رزق تا حرص مگس باشد تو را
 از تلاش رزق با بی‌دست‌ویایی فارغم
 چه ضرورست تلاش ثمری باید کرد؟
 در تلاش رزق آدم بی‌دهن باشد چرا؟

فصل چهارم

(درس‌های ۱۰ تا ۱۲)

صفحه‌های ۷۹ تا ۱۰۱

اگر به سؤال‌های ۷۱ تا ۸۰ پاسخ نداده‌اید، به سؤال‌های ۸۱ تا ۹۰ پاسخ دهید.

علوم و فنون ادبی (۱)

۸۱- عبارات کدام گزینه نادرست هستند؟

- الف) نمونه‌ای از نثر موزون که تحت تأثیر خواجه عبدالله انصاری نوشته شد، کتاب «تاریخ بیهقی» ابوالفضل بیهقی است.
 ب) در نثر سبک عراقی (قرن‌های پنجم و ششم) کاربرد آیات و احادیث در متن رواج می‌یابد و نثر تمثیلی و داستانی رونق می‌گیرد.
 ج) گسترش عرفان و تصوف و شکل‌گیری دولت سلجوقی و بهره‌گیری از دبیران و نویسندگان تربیت‌یافته در خراسان و عراق از عمده‌ترین دلایل توجه نویسندگان قرن‌های پنجم و ششم به فارسی‌نویسی است.
 د) موضوع قابل‌توجه در شعر نیمه دوم قرن ششم، علاقه‌مندی شاعران به سرودن غزل‌های لطیف و زیباست. خاقانی و هم‌سبکان او در آوردن مضامین دقیق در غزل بسیار کوشیدند.

ه) از ویژگی‌های شعر فارسی در نیمه دوم قرن ششم و اوایل قرن هفتم، تأثیرپذیری برخی از شاعران ادبیات عرب از مضامین شعری فارسی است.

۱) ب - ه - الف ۲) ج - د - ه ۳) الف - ج - ب ۴) الف - د - ه

۸۲- ویژگی‌های کدام گزینه در مورد این متن درست است؟

- «یاران او را معذور داشتند و قدم او بر بساط ورع و صلاح هرچه ثابت‌تر شد و ذکر آن در آفاق سایر گشت و به مدت و مجاهدت در تقوا و دیانت، منزلتی یافت که مطمح هیچ همت بدان نتواند رسید. و در آن حوالی مرغزاری بود که ماه رنگ‌آمیز از جمال صحن او نقش‌بندی آموختی و زهره مشک‌بیز از نسیم اوج او استمداد گرفتی.»

۱) حذف افعال - استفاده از ترکیبات دشوار
 ۲) استفاده از واژگان عربی - استفاده از آرایه‌های تشخیص و تناسب
 ۳) آوردن مترادف‌ها و توصیف‌های فراوان - حذف افعال
 ۴) استفاده از آرایه‌های ایهام و تشخیص - استفاده از واژگان عربی

۸۳- کدام‌یک از ابیات زیر فاقد جناس همسان است؟

- ۱) تار زلفت را جدا مشاطه گر از شانه کرد
 ۲) در سایه سروی به سرای بستان
 ۳) تو گویی بینی‌اش تیغ است از سیم
 ۴) غم خویش در زندگی خور که خویش

۸۴- کدام بیت جناس اشتقاقی دارد؟

- ۱) خوش آن کس که راه خرد را گزید
 ۲) ای بسا صیاد بی‌رحم مدام
 ۳) هر راهرو که به ره حریم درش نبرد
 ۴) چو نان باشد عزیز و میهمان خوار

۸۵- کدام بیت، دارای بیشترین «جناس» است؟

- ۱) گرچه من میرم و نامم به امیر است شهیر
 ۲) نه همین کشته عشق تو «فروغی» تنهاست
 ۳) هم روی دلارای تو برهم‌زن روم است
 ۴) تا روان دارد روان دارم حدیثش بر زبان

- در ره عشق تو میرم که شهیدم، ای بت
 ز فروغی که همان جان جهان، کشته به خاک
 هم چین سر زلف تو غارتگر چین است
 سنگدل گوید که یاد یار سیمین‌تن مکن

۸۶- قافیه در چند مورد از ابیات زیر بر مبنای قاعده (۲) است؟

عشق سَرّی است نهانی به در از گفت و شنو	الف) راه عشق است و به هر گام دو صد جان به گرو		
دیوانه برون از همه آیین تو جوید	ب) عاقل به قوانین خرد راه تو پوید		
در دیده صاحب نظران حسن نماید	ج) عشق است که چون پرده ز رخ بازگشاید		
کرد انکار و بدین راضی نبود	د) حرف او چون در خور قاضی نبود		
عید از آن مزرع پرهیز و ورع کرد درو	ه) ساقیا خیز که چون داس زر آمد مه نو		
(۴) چهار	(۳) سه	(۲) دو	(۱) یک

۸۷- قافیه کدام بیت معیوب است؟

گاهی ز دل بود گله گاهی ز دیده‌ام	(۱) من هر چه دیده‌ام ز دل و دیده دیده‌ام
ذره ذره هم چو دین با کافری	(۲) این جهان جنگ است و چون کل بنگری
تا خداوندیت بخشد متفق	(۳) ده خداوندی عاریت به حق
گر بدان ره نیستت این سو بران	(۴) گر به در ره نیست هین بر می‌ستان

۸۸- قافیه در کدام پاره شعر نیمایی براساس قاعده یک قافیه می‌باشد؟

- (۱) در این مهتاب شب‌های خیال‌انگیز / مرا با خویش / تماشایی و گلگشتی ست بی تشویش
- (۲) همان افسانه و افسون رویایی / شب پاک اهورایی / تجلی کرده با زیباترین جلوه
- (۳) شب امشب نیز / شب افسرده زندان / شب طولانی پاییز / چو شب‌های دگر دم کرده و غمگین
- (۴) زمین دل‌مدره، سقف آسمان کوتاه / غبارآلوده مهر و ماه / زمستان است.

۸۹- همه ابیات بیانگر مفهومی مشترک هستند؛ به جز:

شمع فانوسم که باشد خلوتم در انجمن	(۱) چیدن دامن ز صحبت‌ها کمند شهرت است
در دامن صدف چو کشد پا گهر شود	(۲) عزلت‌گزین که آب به این سهل‌قیمتی
خویش را عاقل چرا در دام صحبت افکند؟	(۳) تا توان در کنج عزلت با سر آزاده زیست
«صائب» ز صحبت آن که به خلوت رسیده است	(۴) کشتی ز چار موجه به ساحل رسانده است

۹۰- کدام ابیات در بردارنده مفهوم «کمال‌بخشی عشق» است؟

هم آدمی ملازم عشق است و هم پری	الف) هم آسمان نتیجه عشق است و هم زمین
آن کس که یافت آگهی از کیمیای عشق	ب) گو خاک تیره زر کن و سنگ سیاه سیم
که سایه در قدم آفتاب می‌سوزد	ج) ز قید عقل در اقلیم عشق فارغ باش
مهرم به جان رسید و به عیوق برشدم	د) چون شبنم اوفتاده بدم پیش آفتاب
مهر چون ماند نهان در زیر دامن صبح را؟	ه) داغ عشق از صفحه سیمای عاشق ظاهر است

(۴) ج - ه

(۳) ب - ج

(۲) ب - د

(۱) الف - ه

کنش اجتماعی / معنای زندگی
(پرسش از معنای زندگی، پیچیدگی
پدیده‌های انسانی و اجتماعی)
صفحه‌های ۲۲ تا ۴۸

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

جامعه‌شناسی (۳)

۹۱- هر عبارت، به ترتیب نشانگر چیست؟

- بر آن چه مشاهده می‌شود، تمرکز می‌کند.
- فعالیت معناداری که با توجه به دیگری انجام می‌شود.
- به معنای تأیید کنشگران نیست.
- دو بال موفقیت انسان‌ها

- (۱) تأکید افراطی بر ساختارهای اجتماعی - خشت بنای جامعه - همراهی همدلانه - آگاهی و اراده
- (۲) رویکرد تبیینی - کنش اجتماعی - سلطه ساختارها - نظم اجتماعی و معناداری
- (۳) رویکرد تبیینی - کنش اجتماعی - همراهی همدلانه - نظم اجتماعی و خلاقیت
- (۴) تأکید افراطی بر نظم اجتماعی - ساختار اجتماعی - خشت بنای جامعه - نظم اجتماعی و خلاقیت

۹۲- کدام گزینه با متن زیر، مرتبط است؟

«اوردوس بزرگترین شهر متروکه جهان است که با وجود سرمایه‌گذاری و برنامه‌ریزی دولت چین برای تشویق و ترغیب هزاران نفر به سکونت در آن، تقریباً خالی از سکنه مانده و شهر ارواح لقب گرفته است.»

- (۱) کنش انسان را نمی‌توان فقط با روش تجربی تحلیل کرد، زیرا اگرچه حس و تجربه از ابزارهای مهم شناخت علمی هستند اما روش تجربی توان فهم معانی کنش انسان‌ها را ندارد.
- (۲) مشکلات و مسائل اجتماعی آن‌چنان که به نظر می‌رسند متأثر از ما نیستند و فقط افراد خاصی مثل مسئولان و مدیران می‌توانند بر آن‌ها تأثیر بگذارند و با کنش‌های اجتماعی خود در حفظ وضع موجود یا تغییر آن اثر می‌گذارند، اگر چه میزان تأثیرگذاری همه آن‌ها یکسان نیست.
- (۳) در جامعه‌شناسی تبیینی نه تنها ارزش بودن مهربانی و فداکاری و ضد ارزش بودن کینه‌توزی قابل مشاهده و درک است؛ بلکه بسیاری از کنش‌های عاطفی و هنری نیز قابل توضیح‌اند.
- (۴) کنش اجتماعی آگاهانه و معنادار است و بیشتر مطالعات تجربی به توصیف انگیزه‌ها و معانی کنشگران و همراهی همدلانه با آن‌ها می‌پردازد و با توجه به تفسیر آن‌ها از موقعیت خاص خود برای حل مسائل آن‌ها اقدام می‌کند.

۹۳- به ترتیب علت، علت و پیامد هر عبارت کدام است؟

- اندیشه‌های جدید، شاهکارهای هنری و اختراعات بزرگ

- رخ دادن بزرگ‌ترین کشتار جهان در جنگ‌های جهانی اول و دوم، بین توسعه‌یافته‌ترین کشورها و پایان یافتن آن با فاجعه هیروشیما و ناکازاکی

- یکسان دانستن نظم اجتماعی و نظم طبیعی

- (۱) عدم پیروی از نظم موجود - معنزدایی - نادیده گرفتن اراده و خلاقیت
- (۲) پیوند با ارزش‌ها و معانی - اخلاق‌گریزی - ارتباطات انقلاب‌های اجتماعی
- (۳) فراتر رفتن از نظم موجود - اخلاق‌گریزی - خلاقیت‌زدایی
- (۴) فراتر رفتن انسان از نظم موجود - سقوط ارزش‌ها - نادیده گرفتن اراده و خلاقیت

۹۴- کدام گزینه، فرایند عبور از جامعه‌شناسی تبیینی و روی آوردن به جامعه‌شناسی تفسیری را به درستی نشان می‌دهد؟

- (۱) گرفتن شور زندگی از انسان‌ها توسط رویکرد تبیینی ← جلوگیری از پیامدهای نادیده گرفتن کنش اجتماعی ← نظریه‌پردازان کنش اجتماعی ← مهم دانستن آگاهی و معنایی برخاسته از هدف‌دار بودن کنش اجتماعی ← هموار شدن مسیر برای عبور از جامعه‌شناسی تبیینی ← روی آوردن به جامعه‌شناسی تفسیری
- (۲) کنش اجتماعی مورد توجه برخی جامعه‌شناسان قرار گرفت ← نظریه‌پردازان کنش اجتماعی، آگاهی و معناداری را از مهم‌ترین ویژگی‌های کنش اجتماعی می‌دانند ← زندگی اجتماعی انسان را با تأکید بر آگاهی و معنا مطالعه می‌کنند ← مهم دانستن اراده و ارزش و برخاسته از آگاهی دانستن آن‌ها ← هموار شدن مسیر برای عبور از جامعه‌شناسی تبیینی ← روی آوردن به جامعه‌شناسی تفسیری
- (۳) بروز اخلاق‌گریزی توسط رویکردی که صرفاً بر روش حسی و تجربی تأکید می‌کند ← یکسان دانستن نظم اجتماعی و نظم طبیعی ← توجه به کنش اجتماعی توسط رویکرد تفسیری ← تأکید بر آگاهی و معنا ← نادیده گرفتن اراده و ارزش ← عبور از جامعه‌شناسی تبیینی و روی آوردن به جامعه‌شناسی تفسیری
- (۴) کنش اجتماعی مورد توجه برخی جامعه‌شناسان قرار گرفت ← ورود نظریه‌پردازان کنش اجتماعی ← تأکید بر ارادی و هدف‌دار بودن کنش اجتماعی ← مطالعه زندگی اجتماعی با تأکید بر آگاهی و هدف ← هموار شدن مسیر برای عبور از جامعه‌شناسی تبیینی ← روی آوردن به جامعه‌شناسی تفسیری

۹۵- کدام گزینه، به ترتیب موارد زیر را نشان می‌دهد؟

- برگزاری جشنواره‌های زیبایی در روزگار ما

- تعبیر وبر، از سلطه نظمی که گویا هدفی جدا از انسان‌ها و نیازهای واقعی آن‌ها دارد.

- معنای به روز بودن را در خود دارد ولی سبب می‌شود که فرد کاربر از زمان و مکان خودش جدا شود.

- ویژگی مهم کنش و مهم‌ترین ویژگی کنش اجتماعی از دیدگاه نظریه پردازان کنش اجتماعی

(۱) معتبر دانستن روش‌های صرفاً تجربی - اخلاق‌گریزی - فضای مجازی - آگاهی و ارزش، اراده و معناداری

(۲) تأکید افراطی بر فهم معانی کنش - رکود اراده‌ها - سطحی‌انگاری - آگاهی و اراده، معناداری و ارزش

(۳) تأکید افراطی بر امور قابل مشاهده - قفس آهنین - فضای مجازی - اراده و ارزش، آگاهی و معناداری

(۴) محدود شدن به تحلیل‌های تجربی - قفس آهنین - آزادی و توانایی - اراده و ارزش، آگاهی و معناداری

۹۶- کدام گزینه در رابطه با دیدگاه جامعه‌شناسی تفهیمی - تبیینی، نادرست است؟

(۱) انسان‌ها مانند موجودات طبیعی نیستند و پدیده‌های اجتماعی نیز با پدیده‌های طبیعی تفاوت دارند. - تفهیم را روش مستقلی برای علوم انسانی نمی‌دانست.

(۲) تفهیم را مقدمه و پیش‌نیازی برای روش علمی که همان روش تجربی بود، می‌انگاشت. - آنچه جامعه‌شناسان از مطالعه پدیده‌ها می‌فهمند باید با روش تجربی اثبات شود.

(۳) کنش اجتماعی، معنادار است و پدیده‌های معنادار را نمی‌توان همانند پدیده‌های طبیعی، از طریق حواس مطالعه کرد. - جامعه‌شناس با توصیف و داوری پدیده‌های اجتماعی از دایره علم خارج می‌شود یا با نام علم، کار غیرعلمی می‌کند.

(۴) جامعه‌شناس می‌تواند برای مدتی با اعضای یک گروه سیاسی زندگی کند و از این راه، عقاید و ارزش‌های آن‌ها را بفهمد. - جهان اجتماعی همانند جهان طبیعی، نظم و قواعد خاصی دارد.

۹۷- هر یک از موارد زیر به ترتیب مربوط به کدام بخش جدول زیر است؟

کمال‌جویی و سعادت‌طلبی	ب	ج	لازمه شناخت پدیده‌های اجتماعی
د	شکل‌گیری نتیجه‌گیری‌های غلط و اشتباه	سفرنامه‌ها	الف

- ویژگی‌های مشترک متعالی

- بررسی و مطالعه پدیده‌های انسانی و اجتماعی، بدون توجه به عمق آن‌ها

- نشانگر تصویر انسان از معنای زندگی

- شناخت صحیح و توأمان تفاوت‌ها و وجوه مشترک انسان

(۴) د - ب - ج - الف

(۳) الف - ب - د - ج

(۲) الف - ج - د - ب

(۱) د - ب - الف - ج

۹۸- درستی یا نادرستی موارد زیر را به ترتیب مشخص نمایید.

- پرسش از معنای زندگی و پرسش‌های مرتبط با آن، به دلیل رویکرد سکولار در جهان متجدد مطرح نبوده است.
- خودکشی یک کنش غیرعادی است که برخلاف طبیعت و سرشت انسان است.
- جامعه‌شناسانی که در تحلیل خودکشی به عوامل اقتصادی مانند فقر، کاهش رفاه عمومی و ... توجه کرده‌اند، از سوی جامعه‌شناسان دیگر با انتقاد بالا بودن نرخ خودکشی در بعضی از کشورها با سطح رفاه عمومی بالا، نسبت به برخی جوامع با سطح رفاه و شرایط اقتصادی پایین‌تر، روبه‌رو هستند.
- پیچیدگی کنش‌های انسانی، به سبب وابستگی این کنش‌ها به ویژگی‌های فردی، مانند توانایی‌های ذهنی، عاطفی، جسمانی و موقعیت اجتماعی و همچنین ویژگی‌های اجتماعی - فرهنگی مانند تنوع فرهنگ‌ها و خرده‌فرهنگ‌ها است.

(۱) غ - ص - ص - ص (۲) ص - ص - غ - غ (۳) ص - غ - ص - غ (۴) غ - ص - ص - غ

۹۹- کدام گزینه، به ترتیب پاسخ صحیح پرسش‌های زیر است؟

- وجود نظریات متفاوت در مسائل علوم اجتماعی، نشانگر چیست؟
- مسئله معنا در کدام حیطه مطرح است؟
- کدام متفکر اجتماعی آلمانی قرن نوزدهم به تفاوت پدیده‌های اجتماعی با پدیده‌های طبیعی، اشاره کرده است؟

(۱) پیچیدگی و عمق پدیده‌های اجتماعی - کل زندگی انسان - آگوست کنت

(۲) تنوع معانی پدیده‌های اجتماعی - هویت انسان - کارل مارکس

(۳) دشواری فهم پدیده‌های اجتماعی - تمام پدیده‌های اجتماعی - ویلهلم دیلتای

(۴) تفاوت‌های فردی و اجتماعی - لایه‌های عمیق فرهنگ - ماکس وبر

۱۰۰- کدام گزینه، به ترتیب در رابطه با عبارات زیر صحیح است؟

- هویت‌زدایی

- اشتراک فدا کردن جان برای وطن و خودکشی

- از پرسش‌های مهم و کلیدی برای اندیشمندان علوم اجتماعی

(۱) تعمیم پدیده‌های اجتماعی یک جامعه به جوامع دیگر و نادیده گرفتن معانی نهفته در فرهنگ‌ها - استقبال از مرگ - زندگی چیست و انسان‌ها با

چه آرمان، انگیزه و دلیلی به زندگی ادامه می‌دهند؟

(۲) چشم‌پوشی از پیچیدگی و عمق پدیده‌های اجتماعی، در جهت دستیابی به پاسخ‌های ساده و کاملاً قابل پیش‌بینی درباره علل وقوع این پدیده‌ها -

هیجان - معیار زنده بودن چیست؟

(۳) تعمیم پدیده‌های اجتماعی یک جامعه به جوامع دیگر و نادیده گرفتن معانی نهفته در فرهنگ‌ها - گرایش به مردن - مرگ پایان زندگی است یا

مرحله‌ای از مراحل زندگی انسان است؟

(۴) چشم‌پوشی از پیچیدگی و عمق پدیده‌های اجتماعی، در جهت دستیابی به پاسخ‌های ساده و کاملاً قابل پیش‌بینی درباره علل وقوع این پدیده‌ها -

دست شستن از جان و زندگی در دنیا - چگونه می‌توان معنای زندگی و معنای کنش انسان‌های دیگر را فهمید؟

۱۰۱- در کدام گزینه، فرآیند تحول هویت فرهنگی جهان اجتماعی به‌درستی نشان داده شده است؟

- ۱) عدم توان سامان‌دهی کنش‌های اجتماعی براساس فرهنگ جامعه ← تزلزل فرهنگی ← آرمان‌ها، ارزش‌ها و عقاید، ثبات و استقرار خود را در زندگی مردم از دست می‌دهند ← ناسازگاری از لایه‌های عمیق به لایه‌های سطحی می‌رسد ← بحران هویت ← جهان اجتماعی توان حفظ و دفاع از عقاید و ارزش‌های اجتماعی خود را ندارد ← دگرگونی هویت فرهنگی ← تحولات هویت فرهنگی
- ۲) تداوم تعارض فرهنگی ← تزلزل فرهنگی ← جهان اجتماعی توان حفظ و دفاع از عقاید و ارزش‌های اجتماعی خود را ندارد ← بحران هویت فرهنگی ← راه برای دگرگونی هویت فرهنگی باز می‌شود ← تغییرات اجتماعی از محدوده تغییرات درون جهان اجتماعی فراتر می‌رود ← تحولات هویت فرهنگی
- ۳) عدم توان سامان‌دهی کنش‌های اجتماعی براساس فرهنگ جامعه ← تعارض فرهنگی ← عقاید و ارزش‌های جهان اجتماعی مورد تردید قرار می‌گیرند ← تزلزل فرهنگی ← ناسازگاری‌ها اغلب از سطح رفتارها و هنجارها آغاز می‌شود و به سطوح عمیق‌تر می‌رسد ← بحران هویت فرهنگی ← از دست رفتن ثبات و استقرار لایه‌های بنیادین جهان اجتماعی ← دگرگونی هویت فرهنگی ← تحولات هویت فرهنگی
- ۴) تداوم تعارض فرهنگی ← تزلزل فرهنگی ← جهان اجتماعی توان سامان‌دهی کنش‌های اجتماعی را براساس فرهنگ خود ندارد ← بحران هویت ← ناسازگاری‌ها اغلب از سطح رفتارها و هنجارها آغاز می‌شود و به سطوح عمیق‌تر می‌رسد ← راه برای دگرگونی هویت فرهنگی باز می‌شود ← تغییرات اجتماعی از محدوده تغییرات درون جهان اجتماعی فراتر می‌رود ← تحولات هویت فرهنگی

۱۰۲- هریک از موارد زیر، به‌ترتیب مربوط به کدام بخش جدول زیر است؟

- پوچ‌انگاری

- کاستی‌ها و بن‌بست‌های موجود در هویت فرهنگی جهان اجتماعی

- تغییرات عمیق و کلان

- هویت اجتماعی افراد

ب	علل درونی تحولات فرهنگی	تحول اجتماعی	د
محصول عضویت گروهی	ج	الف	انکار معنا برای زندگی انسان یا ناتوان دانستن انسان در یافتن معنای زندگی

۴) الف - د - ب - ج

۳) د - ج - ب - الف

۲) ج - ب - الف - د

۱) د - ج - الف - ب

۱۰۳- هر عبارت، به‌ترتیب علت، پیامد و علت کدام گزینه است؟

- کاستی و خلأ معنوی

- کهولت و مرگ جهان اجتماعی

- از دست رفتن اهمیت و اعتبار عقاید و ارزش‌ها نزد اعضای جهان اجتماعی

- ۱) از دست رفتن نشاط زندگی و روبه‌رو شدن افراد جامعه با انواع آسیب‌های اجتماعی - فرهنگ دنیاگریز - استقلال هویت فرهنگی جهان اجتماعی از هویت اجتماعی افراد
- ۲) تشویق دانشمندان و متفکران اجتماعی برای عبور از مرزهای هویت فرهنگی - بن‌بست‌ها و کاستی‌های درونی جهان اجتماعی - مقاومت در برابر انواع هویت‌های اجتماعی که با عقاید و ارزش‌های جهان اجتماعی ناسازگارند.
- ۳) ناتوانی جهان اجتماعی در پاسخ‌گویی به نیازهای طبیعی، جسمانی و فطری انسان - فرهنگ دنیاگریز - شکل‌گیری چالش‌های هویت فرهنگی
- ۴) بازانندیشی دانشمندان و متفکران اجتماعی درباره بنیان‌های عقیدتی جهان اجتماعی - مواجه شدن جهان اجتماعی با کاستی‌ها و بن‌بست‌های درونی - شکل‌گیری چالش‌های هویت فرهنگی

۱۰۴- کدام گزینه، به ترتیب نمودار مقابل را کامل می‌کند و کدام عبارت در ارتباط با هویت فرهنگی جهان اجتماعی نادرست است؟

ب → الف → اگر فرهنگی که اعتبار اجتماعی خود را از دست می‌دهد فرهنگ حق باشد.

- ۱) جهت تغییرات به‌سوی فرهنگ باطل باشد. - تحول فرهنگی منفی است. - هویت فرهنگی جهان اجتماعی پدیده‌ای گسترده‌تر از هویت اجتماعی افراد است و فرصت شکل‌گیری هر نوع هویت اجتماعی خانوادگی، شغلی را پدید می‌آورد.
- ۲) تزلزل فرهنگی - تعارض هویت - هویت فرهنگی جهان اجتماعی براساس عقاید و ارزش‌های اجتماعی آن شکل می‌گیرد و هنگامی محقق می‌شود که در میان مردم عقاید و ارزش‌های مشترکی پدید آید.
- ۳) تعارض فرهنگی - بحران هویت - هویت فرهنگی جهان اجتماعی و هویت اجتماعی افراد، می‌توانند از یکدیگر مستقل باشند.
- ۴) جهت تغییرات به‌سوی فرهنگ باطل باشد. - تحول فرهنگی منفی است. - هویت فرهنگی تا زمانی که عقاید و ارزش‌های مربوط به آن مورد پذیرش اعضای جهان اجتماعی و مهم باشد، دوام می‌آورد.

۱۰۵- هر عبارت، به ترتیب نشانه کدام مفهوم یا موضوع است؟

- مرتاض (سادو) در زبان سانسکریت به معنی انسان مقدس است. آن‌ها به شدت بر ریاضت و سختی خود تمرکز دارند.
- تحول جامعه جاهلی به جامعه نبوی و تحول جامعه نبوی به جامعه اموی
- تأخیر در ازدواج و افزایش طلاق
- ابداعات و نوآوری‌های مثبت و منفی افراد

- ۱) کاستی و خلأ معنوی - تحولات هویتی مثبت و منفی - بحران هویت - علل درونی تحولات فرهنگی
- ۲) کاستی‌ها و بن‌بست‌های درونی - تحول مثبت و تحول منفی هویتی - تزلزل فرهنگی - علل درونی تحولات فرهنگی
- ۳) فرهنگ دنیاگریز - تحول فرهنگی مثبت و تحول فرهنگی منفی - تعارض فرهنگی - علل درونی تحولات فرهنگی
- ۴) چشم‌پوشی از این جهان - تحول هویتی مثبت و تحول هویتی منفی - تعارض فرهنگی - علل بیرونی تحولات فرهنگی

۱۰۶- هر یک از موارد زیر، به ترتیب به کدام مفهوم اشاره دارند؟

- مهم‌ترین مانع تعامل جوامع غیرغربی با جهان غرب
- آیه ۱۹ سوره حشر: همچون کسانی نباشید که خداوند را فراموش کردند، سپس خداوند نیز آن‌ها را از یاد خودشان برد.
- عملکرد جهان اسلام در مواجهه با فرهنگ یونان و روم

- ۱) غربزدگی - از خودبیگانگی حقیقی - ترجمه آثار فلسفی، پزشکی، ریاضی و نجوم
- ۲) از خودبیگانگی فرهنگی - از خودبیگانگی فطری - توجه به آثار تاریخی و ادبی یونان و روم
- ۳) خودباختگی فرهنگی - از خودبیگانگی تاریخی - عدم پذیرش عناصر اساطیری و مشرکانه
- ۴) از خودبیگانگی تاریخی - از خودبیگانگی تاریخی - اخذ عناصر عقلی

۱۰۷- «رویارویی جهان غرب با فرهنگ اسلامی در طی جنگ‌های صلیبی» «مصر در تعامل با جهان اسلام»، به ترتیب مربوط به کدامیک از اشکال روابط

جهان‌های اجتماعی با یکدیگر است؟

- ۱) ممکن است یک جهان اجتماعی در مواجهه با جهان اجتماعی دیگر، ضمن پذیرش بخش‌هایی از آن، هویت جدیدی به دست آورد و بدون این‌که به جهان اجتماعی مقابل ملحق شود، دچار تحولات هویتی گردد. - اگر جهان اجتماعی با حفظ عقاید، آرمان‌ها و ارزش‌های خود، با جهان‌های اجتماعی دیگر تعامل و داد و ستد داشته باشد و در محدودهٔ هنجارها و شیوهٔ زندگی، عناصری را از جهان اجتماعی دیگر بگیرد و در صورت لزوم، تغییرات لازم را در آن‌ها پدید آورد، زمینهٔ گسترش و پیشرفت خود را فراهم می‌آورد.
- ۲) اگر جهان اجتماعی با حفظ عقاید، آرمان‌ها و ارزش‌های خود، با جهان‌های اجتماعی دیگر تعامل و داد و ستد داشته باشد و در محدودهٔ هنجارها و شیوهٔ زندگی، عناصری را از جهان اجتماعی دیگر بگیرد و در صورت لزوم، تغییرات لازم را در آن‌ها پدید آورد، زمینهٔ گسترش و پیشرفت خود را فراهم می‌آورد. - اگر جهان اجتماعی در تعامل با جهان‌های دیگر، بر عقاید و ارزش‌های خود پافشاری نکند، داد و ستد فرهنگی به لایه‌های عمیق آن سرایت می‌کند و در صورتی که به مرور زمان، به عقاید و آرمان‌های خود پشت کند، دچار تحولات هویتی می‌شود.
- ۳) اگر جهان اجتماعی در تعامل با جهان‌های دیگر، بر عقاید و ارزش‌های خود پافشاری نکند، داد و ستد فرهنگی به لایه‌های عمیق آن سرایت می‌کند و در صورتی که به مرور زمان، به عقاید و آرمان‌های خود پشت کند، دچار تحولات هویتی می‌شود. - اگر جهان اجتماعی با حفظ عقاید، آرمان‌ها و ارزش‌های خود، با جهان‌های اجتماعی دیگر تعامل و داد و ستد داشته باشد و در محدودهٔ هنجارها و شیوهٔ زندگی، عناصری را از جهان اجتماعی دیگر بگیرد و در صورت لزوم، تغییرات لازم را در آن‌ها پدید آورد، زمینهٔ گسترش و پیشرفت خود را فراهم می‌آورد.
- ۴) ممکن است یک جهان اجتماعی در مواجهه با جهان اجتماعی دیگر، ضمن پذیرش بخش‌هایی از آن، هویت جدیدی به دست آورد و بدون اینکه به جهان اجتماعی مقابل ملحق شود، دچار تحولات هویتی گردد. - اگر جهان اجتماعی در تعامل با جهان‌های دیگر، بر عقاید و ارزش‌های خود پافشاری نکند، داد و ستد فرهنگی به لایه‌های عمیق آن سرایت می‌کند و در صورتی که به مرور زمان، به عقاید و آرمان‌های خود پشت کند، دچار تحولات هویتی می‌شود.

۱۰۸- چند مورد از موارد زیر در رابطه با «جهان اجتماعی خودباخته فرهنگی» درست است؟

- به روش تقلیدی عمل می‌کند و ارتباطش را با فرهنگ و تاریخ خود از دست می‌دهد.

- نمی‌تواند فرهنگ گذشته خود را تداوم ببخشد یا گسترش دهد، در نتیجه آن را رها می‌کند و از آن می‌گذرد و به جهان اجتماعی دیگری که مبهوت

و مقهور آن شده است، ملحق می‌شود.

- براساس نیازها، مشکلات و مسائل خود، با جهان اجتماعی دیگر، روبه‌رو می‌شود.

- حالت فعال و خلاق خود را در گزینش عناصر فرهنگی دیگر از دست می‌دهد.

یک (۴)

دو (۳)

سه (۲)

چهار (۱)

۱۰۹- درستی یا نادرستی موارد زیر را به ترتیب مشخص نمایید.

- پرسش اساسی در میان جوامع، در اصل ارتباط جهان‌های اجتماعی با یکدیگر است.

- رسانه‌ها و فضای مجازی عرصه مهم‌ترین منازعه هویتی است.

- در صورتی که اعضای یک جهان اجتماعی، واقعیت‌ها و آرمان‌های آن را فراموش نکنند و به آن‌ها تعلق خاطر داشته باشند، آن جهان اجتماعی دارای

هویت حقیقی است.

- جهان اجتماعی مشترکانه اساطیری و جهان اجتماعی سکولار و دنیوی، آدمی را نه تنها از حقیقت جهان، بلکه از حقیقت خود نیز بیگانه می‌کند.

ص - غ - ص - ص (۴)

ص - ص - ص - غ (۳)

ص - ص - غ - ص (۲)

ص - غ - ص - غ (۱)

۱۱۰- «از خودبیگانگی تاریخی» و «از خودبیگانگی فطری» به ترتیب ناشی از چیست؟

(۱) واقعیت‌ها و آرمان‌های جهان اجتماعی مطابق حق نیست. - جهان‌های اجتماعی براساس فطرت انسان شکل نمی‌گیرد.

(۲) جهان اجتماعی، فرهنگ تاریخی خود را فراموش می‌کند. - در مواجهه با فرهنگ دیگر، هویت خود را از یاد می‌برند.

(۳) انسان‌ها به شناخت و تفسیری صحیح از عالم و آدم دست نمی‌یابند. - جهان اجتماعی با آرمان‌های خودش بیگانه می‌شود.

(۴) در مواجهه با فرهنگ دیگر، هویت خود را از یاد می‌برند. - عقاید و ارزش‌های جهان اجتماعی، مانع از آشنایی اعضای آن با حقیقت انسان و جهان

می‌شود.

جامعه‌شناسی (۲)

در این بخش، از میان سوالات جامعه‌شناسی (۲) و جامعه‌شناسی (۱) تنها یک مجموعه را انتخاب کنید.
به سوالات ۱۱۱ تا ۱۲۰ «یا» به سوالات ۱۲۱ تا ۱۳۰ پاسخ دهید.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

چالش‌های جهانی
بیداری اسلامی و جهان جدید
(درس‌های ۱۱ تا ۱۳)
صفحه‌های ۹۱ تا ۱۱۴

۱۱۱- اولین مراکزی که با آلودگی‌های زیست‌محیطی مواجه شدند، ... بودند و ... موجب آشکار شدن آثار بحران‌های اقتصادی منطقه‌ای در سطح جهانی شد.

- ۱) کشورهای جهان سوم - شکل‌گیری اقتصاد جهانی
- ۲) شهرهای صنعتی - کاهش اهمیت مرزهای سیاسی و جغرافیایی
- ۳) مراکز نظامی - فروپاشی نظام‌های سیاسی
- ۴) شهرهای بزرگ - امپراطوری رسانه‌ای

۱۱۲- پاسخ صحیح سوالات زیر به ترتیب در کدام گزینه آمده است؟

- چرا بحران اقتصادی اغلب با چالش فقر و غنا پیوند می‌خورد و بر دامنه آن افزوده می‌شود؟
- بحران اقتصادی در صورتی که کنترل نشود، به چه چیزی منجر می‌شود؟
- نخستین بحران اقتصادی در چه دوره زمانی و در چه مکانی رخ داد؟

۱) سرمایه‌داران با استفاده از ابزارهایی که دارند، فشارهای ناشی از بحران‌های اقتصادی را به اقشار ضعیف و تولیدکنندگان خرد انتقال می‌دهند. -
فروپاشی حکومت‌ها - سال ۱۸۲۰ م. در انگلستان

۲) آسیب‌های مربوط به بحران اقتصادی تمامی جامعه را در برمی‌گیرد. - انقلاب اجتماعی - سال ۲۰۰۸ م. در اروپا و آمریکا

۳) سرمایه‌داران با استفاده از ابزارهایی که دارند، فشارهای ناشی از بحران‌های اقتصادی را به اقشار ضعیف و تولیدکنندگان خرد انتقال می‌دهند. -
انقلاب اجتماعی - سال ۲۰۰۸ م. در اروپا و آمریکا

۴) آسیب‌های مربوط به بحران اقتصادی تمامی جامعه را در برمی‌گیرد. - فروپاشی حکومت‌ها - سال ۱۸۲۰ م. در انگلستان

۱۱۳- پاسخ صحیح پرسش‌های زیر، به ترتیب کدام است؟

- هنگامی که برخی تغییرات درونی و بیرونی، تعادل کل نظام را بر هم بزند، چه اتفاقی می‌افتد؟
- برخی متفکران مشکل سرنوشت‌ساز قرن بیستم را چه می‌دانند؟
- نگاه فرهنگ مدرن غرب به طبیعت چگونه است؟

۱) چالش - بحران انرژی - انسان با تسخیر طبیعت و تصرف در آن، می‌تواند تمامی مسائل و مشکلات خود را حل کند.

۲) ناهماهنگی - بحران اقتصادی - انسان، تصرف در طبیعت را تنها با فنون و روش‌های غیرطبیعی انجام می‌دهد.

۳) ناهماهنگی - بحران آب - برای تصرف در طبیعت از نیروهای ماورایی نیز استفاده می‌کنند.

۴) بحران - بحران زیست محیطی - انسان با تسخیر طبیعت و تصرف در آن، می‌تواند تمامی مسائل و مشکلات خود را حل کند.

۱۱۴- علت هر یک از موارد زیر، به ترتیب چیست؟

- رونق بخشیدن به بازار معنویت‌های کاذب و دروغین

- تداوم باورهای دینی و معنوی در زندگی انسان

- پسامدرن خواندن دانشمندانی که در اصل روشنگری علم مدرن تردید کردند.

۱) گریز و رویگردانی از سکولاریسم - نیاز فطری آدمی به حقایق قدسی و ماوراءطبیعی - از اصول جهان مدرن عبور کرده و به فراسوی آن رسیده‌اند.

۲) گریز و رویگردانی از سکولاریسم - افول سکولاریسم - تردید در هویت معرفت‌شناختی جهان مدرن

۳) ناسازگاری ابعاد معرفتی جهان غرب - افول سکولاریسم - از اصول جهان مدرن عبور کرده و به فراسوی آن رسیده‌اند.

۴) ناسازگاری ابعاد معرفتی جهان غرب - نیاز فطری آدمی به حقایق قدسی و ماوراءطبیعی - ناسازگاری بین عملکرد اقتصادی و سیاسی غرب با توانمندی‌های معرفتی و علمی آن

۱۱۵- در فرهنگ مدرن، سکولاریسم در کدام حوزه‌ها مطرح شد و کدام محدوده فرهنگ جامعه غربی همچنان دینی باقی ماند؟

- ۱) فرهنگ، علم، هنر، اقتصاد - فرهنگ معنوی
- ۲) علم، اقتصاد، هنر، نظامی - زندگی عمومی
- ۳) هنر، اقتصاد، سیاست، علم - زندگی خصوصی
- ۴) سیاست، علم، هنر، اقتصاد - فرهنگ معنوی

۱۱۶- به ترتیب کدام گزینه، عبارات زیر را به درستی کامل می‌کند؟

- در نیمه اول قرن بیستم، با روشن شدن محدودیت‌های علم تجربی ...
- در فرهنگ قرون وسطی ... معتبرترین راه شناخت جهان بود.
- جامعه‌شناسان قرن ... روش تجربی خود را تنها راه درست برای شناخت جهان هستی می‌دانستند.
- (۱) علم از داوری‌های ارزشی دست برداشت و به امور طبیعی محدود شد - عقل و تجربه - قرن نوزدهم
- (۲) علم مدرن زیر سؤال رفت - کتاب مقدس و شهود آباء کلیسا - قرن بیستم
- (۳) علم از داوری‌های ارزشی دست برداشت و به امور طبیعی محدود شد - کتاب مقدس و شهود آباء کلیسا - قرن نوزدهم
- (۴) علم مدرن زیر سؤال رفت - عقل و تجربه - قرن بیستم

۱۱۷- کدام عبارت در رابطه با «نسل اول روشنفکران غرب‌گرا» صحیح نیست؟

- (۱) در ایران اومانیسم را به آدمیت و روشنفکری مدرن را به منورالفکری ترجمه می‌کردند و لژ آدمیت و لژ بیداری از نخستین لژهایی بود که در ایران تأسیس کردند.
- (۲) خواستار اصلاح رفتار دولت‌های کشورهای مسلمان بودند.
- (۳) منورالفکران، مورد حمایت دولت‌های استعمارگر بودند و با حمایت همین کشورها توانستند حکومت‌های سکولار را در جوامع خود تشکیل دهند.
- (۴) نسبت به کشورهای استعمارگر، احساس خطر می‌کردند.

۱۱۸- موارد زیر به ترتیب ناشی از کدام عوامل است؟

- ایجاد زبان‌های جبران‌ناپذیر برای بشر و طبیعت علی‌رغم ایجاد آسایش و رفاه
- تشکیل همایش‌های بین‌المللی متعدد
- کودکانه پنداشتن نگاه جوامع توحیدی به طبیعت

- (۱) گسترش سریع صنعت و تکنولوژی مدرن - بحران محیط زیست - نگاه دنیوی انسان مدرن
- (۲) گسترش سریع صنعت و تکنولوژی مدرن - سرایت بحران محیط زیست به اقتصاد و سیاست - فرهنگ مدرن
- (۳) حاکمیت لیبرالیسم - بحران محیط زیست - فرهنگ مدرن
- (۴) حاکمیت لیبرالیسم - سرایت بحران محیط زیست به اقتصاد و سیاست - نگاه دنیوی انسان مدرن

۱۱۹- استبداد استعماری در کشورهای اسلامی، رهاورد حکومت چه کسانی است و آن‌ها به چه دلیلی، استقلال سیاسی و اقتصادی جوامع اسلامی را

مخدوش ساختند؟

- (۱) نخستین بیدارگران - وابستگی به کشورهای استعمارگر
- (۲) منورالفکران غرب‌گرا - وابستگی به کشورهای استعمارگر
- (۳) نخستین بیدارگران - سخن گفتن از ضرورت اصلاحات و تشکیل دولت سکولار
- (۴) منورالفکران غرب‌گرا - سخن گفتن از ضرورت اصلاحات و تشکیل دولت سکولار

۱۲۰- کدام یک از موارد زیر در رابطه با قدرت‌های سیاسی جهان اسلام نادرست است؟

- (۱) با پوشش دینی در چارچوب مناسبات پادشاهی و امپراتوری‌های قومی و قبیله‌ای عمل می‌کردند.
- (۲) تعامل عالمان دینی با آن‌ها براساس ضرورت حفظ امنیت بود.
- (۳) به موازات دوری از سنن اسلام، آسیب‌پذیری بیشتری نسبت به کشورهای غربی پیدا می‌کردند.
- (۴) متوجه خطر کشورهای غربی برای جوامع اسلامی بودند و استقلال اقتصادی و سیاسی جوامع را دنبال می‌کردند.

جامعه‌شناسی (۱)

اگر به سؤال‌های ۱۱۱ تا ۱۲۰ پاسخ ن داده‌اید، به سؤال‌های ۱۲۱ تا ۱۳۰ پاسخ دهید.

تحولات هویتی جهان اجتماعی
(علل درونی)
تحولات هویتی جهان اجتماعی
(علل بیرونی)
صفحه‌های ۸۹ تا ۱۰۲

۱۲۱- درستی یا نادرستی عبارات زیر را به ترتیب مشخص کنید.

- تحول فرهنگی وضعیتی است که در آن هویت جهان اجتماعی متحول می‌شود.

- هرگاه نوعی از عقاید و ارزش‌ها از سوی افراد پذیرفته و به رسمیت شناخته شود، هویت فرهنگی جهان اجتماعی پدید می‌آید.

- تحول جامعه نبوی به جامعه اموی، تحول فرهنگی مثبت است.

(۱) غ - غ - ص

(۲) غ - ص - ص

(۳) ص - ص - غ

(۴) ص - غ - غ

۱۲۲- فرایند تبدیل یک جهان اجتماعی به جهان اجتماعی دیگر، در کدام گزینه به درستی آمده است؟

(۱) تردید در آرمان‌ها و ارزش‌ها ← تعارض فرهنگی ← عدم توانایی جهان اجتماعی در دفاع و حفظ ارزش‌های خود ← تحول فرهنگی

(۲) بحران هویت ← دوام شیوه‌های ناسازگار با عقاید جهان اجتماعی ← تزلزل فرهنگی ← تبدیل جهان اجتماعی به جهان اجتماعی دیگر

(۳) عدم توانایی جهان اجتماعی در دفاع و حفظ ارزش‌های خود ← تعارض فرهنگی ← بحران هویت ← تبدیل جهان اجتماعی به جهان اجتماعی دیگر

(۴) تداوم شیوه‌های ناسازگار با عقاید و ارزش‌ها ← تزلزل فرهنگی ← عدم توانایی جهان اجتماعی در دفاع و حفظ ارزش‌های خود ← تحول فرهنگی

۱۲۳- کدام یک از گزینه‌های زیر، نادرست است؟

(۱) مرگ یک جهان اجتماعی هنگامی رخ می‌دهد که با وجود به کارگیری تمامی ظرفیت‌های خود، از پاسخگویی به نیازهای طبیعی و جسمانی یا فطری و معنوی انسان‌ها باز می‌ماند.

(۲) بحران هویت هنگامی رخ می‌دهد که عقاید، آرمان‌ها و ارزش‌های جهان اجتماعی مورد تردید قرار می‌گیرند و ثبات و استقرار خود را در زندگی مردم از دست می‌دهند.

(۳) هویت اجتماعی افراد در پرتو هویت فرهنگی جهان اجتماعی شکل می‌گیرد.

(۴) علل درونی تحولات فرهنگی می‌تواند به کاستی‌ها و بن‌بست‌های موجود در هویت فرهنگی جهان اجتماعی بازگردد.

۱۲۴- کدام گزینه، نادرست است؟

(۱) هویت اجتماعی افراد، محصول عضویت گروهی آن‌هاست.

(۲) در تحول اجتماعی، یک جهان اجتماعی به جهان اجتماعی دیگر تبدیل نمی‌شود، بلکه تغییراتی اساسی در آن صورت می‌گیرد.

(۳) تغییرات عمیق و کلان اجتماعی را تحول اجتماعی می‌گویند.

(۴) ناسازگاری اغلب از سطح رفتارها و هنجارها آغاز می‌شود و به سطوح عمیق‌تر یعنی عقاید و ارزش‌ها می‌رسد.

۱۲۵- هر یک از موارد زیر، به ترتیب پیامد چیست؟

- فراخواندن دانشمندان و متفکران به بازاندیشی درباره بنیان‌های عقیدتی و ارزشی جهان اجتماعی

- گرفتار شدن جهان اجتماعی به کهولت و مرگ

- مواجه شدن جهان اجتماعی با انواع مختلف آسیب‌ها مانند یأس و ناامیدی

(۱) کاستی و خلأ معنوی - عدم توانایی پاسخ‌گویی به نیازهای طبیعی افراد - عقاید و ارزش‌های نادرست

(۲) دگرگونی عقاید و ارزش‌ها - کاستی‌ها و بن‌بست‌های درونی - عقاید و ارزش‌های نادرست

(۳) کاستی و خلأ معنوی - کاستی‌ها و بن‌بست‌های درونی - غفلت از پاسخ دادن به پرسش‌های افراد درباره مرگ و زندگی

(۴) دگرگونی عقاید و ارزش‌ها - عدم توانایی پاسخ‌گویی به نیازهای طبیعی افراد - غفلت از پاسخ دادن به پرسش‌های افراد درباره مرگ و زندگی

۱۲۶- به آسیب عمیقی که مانع تعامل و داد و ستد فرهنگی می‌شود، ... فرهنگی گفته می‌شود و در تعاملات بین فرهنگی، فرهنگی که ... تحولات هویتی پیدا می‌کند.

(۱) از خودبیگانگی - در تعاملات فرهنگی به صورت گزینشی عناصر فرهنگی دیگر را فراگیرد.

(۲) خودباختگی - به عقاید و آرمان‌های خود پشت کند.

(۳) خودباختگی - در تعاملات فرهنگی به صورت گزینشی عناصر فرهنگی دیگر را فراگیرد.

(۴) از خودبیگانگی - به عقاید و آرمان‌های خود پشت کند.

۱۲۷- جهان اسلام در مواجهه با فرهنگ یونان و روم، کدام عناصر را اخذ کرد و علت آن چه بود؟

(۱) اساطیری - تناسب هستی‌شناسی (۲) اساطیری - اهمیت آن برای اسلام

(۳) عقلی - اهمیت آن برای اسلام (۴) عقلی - تناسب هستی‌شناسی

۱۲۸- بسیاری از جوامع غیرغربی در روبرویی با جهان غرب به دلیل این که مرعوب قدرت ... و ... برتر غرب شدند به ... گرفتار شدند.

(۱) سیاسی - نظامی - از خودبیگانگی حقیقی (۲) اقتصادی - سیاسی - از خودبیگانگی حقیقی

(۳) سیاسی - نظامی - خودباختگی فرهنگی (۴) اقتصادی - سیاسی - خودباختگی فرهنگی

۱۲۹- کدام معنای از خودبیگانگی فرهنگی، با خودباختگی فرهنگی مناسبت دارد؟

(۱) معنای اول از خودبیگانگی فرهنگی که همان از خودبیگانگی فطری است، در جایی رخ می‌دهد که یک جهان اجتماعی در مواجهه با جهان اجتماعی دیگر هویت خود را از یاد ببرد.

(۲) معنای اول از خودبیگانگی فرهنگی که همان از خودبیگانگی تاریخی است، در جایی رخ می‌دهد که یک جهان اجتماعی فرهنگ تاریخی خود را فراموش کند.

(۳) معنای دوم از خودبیگانگی فرهنگی که همان از خودبیگانگی تاریخی است، در جایی رخ می‌دهد که عقاید و ارزش‌های یک جهان اجتماعی مانع آشنایی درست افراد جامعه با انسان و جهان می‌گردند.

(۴) معنای دوم از خودبیگانگی فرهنگی که همان از خودبیگانگی فطری است، در جایی رخ می‌دهد که فرهنگ یک جهان اجتماعی نمی‌گذارد انسان‌ها به تفسیر و شناختی صحیح از عالم نائل شوند.

۱۳۰- هر یک از عبارات زیر، به ترتیب مربوط به کدام مورد است؟

- تحولات هویتی در تعامل با جهان اسلام و پذیرش عقاید و ارزش‌های توحیدی آن

- ناتوانی در تداوم و بسط فرهنگ گذشته خود

- مهم‌ترین مانع تعامل جوامع غیرغربی با جهان غرب

(۱) یونان - غرب زده - از خودبیگانگی (۲) مصر - اساطیری - تحولات فرهنگی

(۳) مصر - خودباخته - غرب زدگی (۴) یونان - از خودبیگانه - غرب زدگی

آزمون ۱۸ آذر ماه ۱۴۰۱

دوازدهم انسانی

نام درس	معمولاً دانش‌آموزان در هر رده‌ی تراز به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ می‌دهند.					این قسمت را قبل از شروع آزمون پر کنید شما به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ خواهید داد؟
	۴۰۰۰	۴۷۵۰	۵۵۰۰	۶۲۵۰	۷۰۰۰	
عربی زبان قرآن	۱	۲	۳	۵	۶	
تاریخ و جغرافیا	۱	۲	۴	۶	۷	
فلسفه و منطق	۱	۲	۳	۴	۶	

مدت پاسخ‌گویی: ۸۰ دقیقه

تعداد سؤال: ۱۱۰

عنوان مواد امتحانی گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد، شماره سؤال‌ها و مدت پاسخ‌گویی

ردیف	مواد امتحانی	وضعیت پاسخ‌گویی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	مدت پاسخ‌گویی (به دقیقه)
۱	عربی زبان قرآن (۱) و (۳)	اجباری	۲۰	۱۳۱	۱۵۰	۲۰
۲	عربی زبان قرآن (۲)	انتخابی	۱۰	۱۵۱	۱۶۰	۱۰
۳	عربی زبان قرآن (۱)		۱۰	۱۶۱	۱۷۰	
۴	تاریخ و جغرافیا (۳)	اجباری	۱۰	۱۷۱	۱۸۰	۱۰
۵	تاریخ و جغرافیا (۱)	اختیاری	۱۰	۱۸۱	۱۹۰	۱۰
۶	تاریخ و جغرافیا (۲)		۱۰	۱۹۱	۲۰۰	
۷	فلسفه دوازدهم	اجباری	۱۰	۲۰۱	۲۱۰	۱۰
۸	منطق	اجباری	۱۰	۲۱۱	۲۲۰	۱۰
۹	فلسفه یازدهم	انتخابی	۱۰	۲۲۱	۲۳۰	۱۰
۱۰	منطق		۱۰	۲۳۱	۲۴۰	

عربی زبان قرآن (۳) و (۱)

باسخ گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش آموزان اجباری است.

وقت پیشنهادی: ۲۰ دقیقه

عربی (۳):

الْوَجْهَ النَّافِعُ وَالْوَجْهَ الْمَضْرُ

درس ۲

صفحه‌های ۱۹ تا ۲۷

عربی (۱):

صِنَاعَةُ النَّفْطِ

درس ۷

صفحه‌های ۷۱ تا ۸۲

■ عین الأنسب للجواب عن الترجمة أو المفهوم من أو إلى العربية (۱۳۱ - ۱۳۹)

۱۳۱- ﴿وَ إِذَا قُرِئَ الْقُرْآنُ فَاسْتَمِعُوا لَهُ وَ أُنصِتُوا لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ﴾:

- (۱) و چون قرآن قرائت شد همه بدان گوش دادند و سکوت کردند تا مورد رحمت قرار گیرند!
- (۲) و هنگامی که قرآن خواندند آن را بشنوید و سکوت کنید شاید مورد رحمت قرار داده شوید!
- (۳) و هرگاه قرآن خوانده شود به آن گوش فرا دهید و سکوت کنید امید است مورد رحمت قرار گیرید!
- (۴) و هر زمان قرآن خوانده شد به آن گوش فرا دهید و خاموش باشید که خداوند شما را مورد رحمت قرار دهد!

۱۳۲- «إِستخراج النَّفْطِ قَدْ يَسْتغرق وقتاً طويلاً لأنَّ الحفر يكون في طبقات الصَّخور في باطن الأرض!»:

- (۱) استخراج نفت گاهی وقتی طولانی می‌گیرد زیرا حفر در لایه‌های صخره‌ها در دل زمین اتفاق می‌افتد!
- (۲) استخراج نفت گاهی زمانی طولانی می‌گیرد برای اینکه حفر در لایه‌های صخره‌ها در درون زمین می‌باشد!
- (۳) گاهی استخراج نفت وقتی طولانی می‌برد زیرا حفر در لایه‌های پایین زمین بر روی صخره‌ها انجام می‌شود!
- (۴) استخراج نفت به زمان طولانی نیاز دارد برای اینکه گاهی استخراج در لایه‌های صخره‌ها در درون زمین می‌باشد!

۱۳۳- «رُؤساء شركات البناء كانوا مُشْتاقين لاستخدام الديناميت لأنه يُسهِّل الأمور الصَّعبة!»:

- (۱) رؤسای شرکت‌های ساختمان‌سازی به منظور به کاربردن دینامیت اشتیاق داشتند، چرا که آن امور دشوار را ساده‌تر می‌کند!
- (۲) برای به کار گرفتن دینامیت، رئیسان شرکت‌های ساخت‌وساز اشتیاق نشان دادند، زیرا آن کارهای سخت را ساده می‌نماید!
- (۳) رئیسان شرکت‌های ساختمان‌سازی برای به کار بردن دینامیت مشتاق بودند، زیرا که آن امور سخت را سهل می‌کند!
- (۴) رؤسای شرکت‌های ساختمانی برای به کار گرفتن دینامیت اشتیاق دارند، چه آن کارهای سخت را ساده‌تر می‌کند!

۱۳۴- «كانت هذه الدنيا الفانية عند إمامنا عليّ (ع) لأهون من ورقة في فم جرادة تقضمها!»:

- (۱) قطعاً این دنیای فانی ما نزد امام علی (ع) از برگی در دهان ملخی که آن را می‌جوید پست‌تر است!
- (۲) بی‌گمان این دنیای فانی نزد امامان علی (ع) پست‌تر از برگی در دهان ملخی بود که آن را می‌جوید!
- (۳) بدون شک این دنیا برای امامان علی (ع) فانی بوده و پست‌تر از برگی در دهان ملخی بود که می‌جوید!
- (۴) این دنیای فانی قطعاً نزد امامان علی (ع) همچون برگی پست در دهان یک ملخ بود که آن را می‌جوید!

۱۳۵- «الذهب الأسود قيّم في العالم ولكن يُصدّر قسمٌ عظيمٌ منه من بلادنا إلى البلدان الصناعيّة!»:

- (۱) طلای سیاه که در جهان ارزشمند است، بخش بزرگی از آن از کشور، به دو کشور صنعتی صادر می‌شود!
- (۲) در جهان طلای سیاه ارزش دارد، اما بخشی بزرگ از آن را از کشورمان به کشورهای صنعتی صادر می‌کنند!
- (۳) طلای سیاه در جهان ارزشمند است، اما بخش بزرگی از آن از کشورمان به کشورهای صنعتی صادر می‌شود!
- (۴) با اینکه طلای سیاه در جهان قیمتی است، ولی بخش بزرگی از آن را از کشورمان به کشورهای صنعتی صادر می‌کنند!

۱۳۶- عین الصحیح:

- (۱) تمّ تحويل التلال إلى سهول صالحة للزراعة! تپه‌ها به دشتهایی قابل کشت تبدیل شدند!
- (۲) تَرَجَعَ النَّفْسُ الْمُطْمَئِنَّةُ إِلَى رَبِّهَا مَرْضِيَّةً! نفس مطمئنّه با رضایت به سوی خدای خود باز می‌گردد!
- (۳) كان الحُرّاس قد امتنعوا عن النوم للحراسة من قصر الملك! نگهبانان را به‌منظور پاسداری از قصر پادشاه از خواب بازداشته بودند!
- (۴) إِيَّاكَ و سلب حقّ و لو كان جلب شعيرة من فم نملة! از اینکه حقّی را بستانی بپرهیز حتی اگر یک دانه برنج از دهان مورچه‌ای باشد!

۱۳۷- عین الخطأ:

- (۱) قد أُستخرج الماء من تلك الآبار العميقة! آب از آن چاه‌های عمیق استخراج شده است!
- (۲) ستَقَف حافلُنَا عشر دقائق في المحطة حتّى يذهب المسافرون إلى دورات المياه! در ایستگاه ۱۰ دقیقه اتوبوسمان را متوقف خواهیم کرد تا مسافران به سرویس‌های بهداشتی بروند!
- (۳) أعطاني صاحبُ الدارِ الحليبَ و الزبدة و المُرَبّي للفطور! صاحبخانه برای صبحانه به من شیر و کره و مربا داد!
- (۴) كانت اللّوحات الصّفراء تُحدّر المواطنين من بناء البيوت على امتداد أنابيب النّفط! تابلوهای زرد به شهروندان درباره ساختن خانه‌ها در امتداد لوله‌های نفت هشدار می‌دادند!

۱۳۸- «هنگامی که تیممان در مسابقه پیروز شد و جایزه را به دست آورد، تماشاچیان را خوشحال دیدم!»:

- (۱) لَمَّا فاز فريقنا في المباراة و اكتسب الجائزة شاهدتُ المُتفرّجين الفرحين!
- (۲) عندما غلب فريقنا في المباراة و كسب الجائزة رأيتُ المُتفرّجين و هم فرحون!
- (۳) إذا حصل فريقنا في المباراة على النصر و الجائزة رأيتُ المُتفرّجين مسرورين!
- (۴) إذا إنتصر الفريق في المباراة و حصل على الجائزة شاهدتُ المُتفرّجين مسروراً!

۱۳۹- عین الخطأ في مفهوم العبارة: «تُعَرَف الأشياء بأضدادها»:

(۱) جز به ضد ضد را همی نتوان شناخت	چون ببیند زخم بشناسد نواخت
(۲) رنج و غم را حق پی آن آفرید	تا بدین ضد خوشدلی آید پدید
(۳) پس به ضد نور دانستی تو نور	ضدّ، ضد را می نماید در صدور
(۴) جمع گشته سایه الطاف با خورشید فضل	جمع اضداد از کمال عشق او گشته روا

■ ■ عین الصحیح في الإعراب و التحليل الصرفي (۱۴۰-۱۴۲)

۱۴۰- «إنهدم الجدار على رأس الطفل فاستغاث الناس و هو يبكي!»

- (۱) يبكي: فعل مضارع - للغائب - حروفه الأصلية: «ب ک ی» / حال
- (۲) استغاث: فعل ماض - للمفرد المذكر الغائب - له ثلاثة حروف زائدة / حال
- (۳) يبكي: مضارع - للغائب - مجرد ثلاثي - لازم - معلوم / الجملة فعلية، و خبر
- (۴) استغاث: ماض - للغائب - مزيد ثلاثي من باب "استفعال" / فعل و فاعله: الناس

١٤١- «انتقلت الأخشاب من الغابة إلى مصنع الورق!»

- (١) ماض - للمؤنث الغائب - مجهول / جملة فعلية، نائب فاعله: الأخشاب
 (٢) فعل ماض - مزيد ثلاثي - للمؤنث - لازم - معلوم / فعل و فاعله: الأخشاب
 (٣) فعل ماض - للغائبة - له ثلاثة حروف أصلية و مصدره "انتقال" / فعل و مفعوله: الأخشاب
 (٤) ماض - للغائبة - حروفه الأصلية ثلاثة و مصدره على وزن «انفعال» / فعل و نائب فاعله: الأخشاب
- ١٤٢- «أخبرَ الحيران بما حدثَ في شارعنا قبل طلوع الشمس!»

- (١) اسم - مفرد مذكر - مبني / مفعول
 (٢) جمع مكسر - معرفة / فاعل
 (٣) اسم - مثني للمذكر - معرب / فاعل
 (٤) جمع تكسير؛ مفرده: الجار / نائب فاعل

■ ■ عین المناسب للجواب عن الأسئلة التالية (١٤٣ - ١٥٠)

١٤٣- عین الخطأ في ضبط حركات الحروف:

- (١) كُنَّا نُشَاهِدُ تَقَدَّمَ الطُّلَابِ فِي مَدَارِسِ البِلَادِ!
 (٢) عَلَيْنَا أَنْ نَتَنَاوَلَ الأطعمَةَ المُفِيدَةَ فِي الحَيَاةِ!
 (٣) الإنسانُ المؤمنُ لَا يَخُونُ فِي أماناتِ الآخرِينَ!
 (٤) إِنَّ المُسْلِمِينَ لِيَعْتَمِدُوا عَلَى اللَّهِ فِي جَمِيعِ الأحوالِ!

١٤٤- عین «يستخدم» يكون مضارعاً مجهولاً:

- (١) يستخدم العُمالُ تلكَ الأنابيبَ لنقلِ النِّقَطِ!
 (٢) يستخدم الأنبوبُ ذلكَ المزارعَ لنقلِ الماءِ!
 (٣) تلكَ أنابيبُ يستخدمها الخُبْرَاءُ لنقلِ النِّقَطِ!
 (٤) ذلكَ الأنبوبُ يستخدم لنقلِ الماءِ إلى المزارعِ!

١٤٥- عین نائب الفاعل من الكلمات المبنيّة:

- (١) فِي الحَرْبِ المفروضة أسْتَشْهَدُ هؤلاءِ الجُنُودِ للدِّفاعِ عنِ الوطنِ!
 (٢) أُشْجَعُ أولئكِ السَّائِحِينَ إِلَى السَّفَرِ لِرؤيةِ قُبَّةِ قَابُوسِ فِي مَدِينَتِي!
 (٣) يُفَرِّزُ سائلٌ مُطَهَّرٌ مِنْ لِسَانِ القَطِّ وَ ذلكَ سلاحٌ طَبِّيٌّ دائِمٌ لِهَذَا الحيوانِ!
 (٤) فِي العصرِ الحاليِّ يُصدَّرُ النِّقَطُ وَ الغازُ مِنْ بُلدانِ الشَّرْقِ الأوسطِ إِلَى البُلدانِ الصَّنَاعِيَّةِ!

١٤٦- أي كلمة تُحذف في البناء للمجهول؟ عین الخطأ:

- (١) يرى السائح إيران بلداً ممتازاً لقضاء العطلات! ← السائح
- (٢) بعد ركوب الحافلة الحمراء أمام المدرسة أغلق السائق بابها! ← السائق
- (٣) تنقل النفط إلى البلاد الأخرى الناقلات المجهزة بأحدث التقنيات! ← النفط
- (٤) طوال السنوات الأخيرة قد شهدت إيران نمواً ملحوظاً في السياحة! ← إيران

١٤٧- عین الحال غير جملة:

- (١) في بداية المساء أنا و زملائي نسير إلى الملعب نشيطين!
- (٢) يا ولدي، إعلم أنّ الحياة لها أسرار و هي مملوءة بالصعاب!
- (٣) كانت البنات قد ساعدن أمهنّ في شؤون البيت و هنّ مُبتسمات!
- (٤) لستُ مُطمئناً ولكن أظنّ أنّهم يُشاركون في الحفلة و هم محزونون!

١٤٨- عین الصحيح في الحال:

- (١) المخترعات الحديثة تُساعد البشر مُسهلاً أمور حياته!
- (٢) لاعبا كرة القدم رجعا من المسابقة مُبتسمان!
- (٣) وصلت المسافرتان إلى المطار متأخرتين!
- (٤) يُشجع المُنتفِرجون فريقهم الفائز و هم فرح!

١٤٩- عین الخطأ للفراغ لإيجاد الحال: «خَرَجْتُ مِنْ حَفْلَةٍ تَكْرِيمِ الْمُعَلِّمِينَ»

- (١) مُبتسماً (٢) مُبتسمة (٣) و أنا أبتسّم (٤) و أنا مُبتسماً

١٥٠- «سأل الرجل ولده مُتعباً: أ لم تُشاهد أصدقاءك في الساحة و هم يلعبون مسرورين!». كم حالاً في العبارة:

- (١) واحد (٢) إثنان (٣) ثلاثة (٤) أربعة

اِرحموا ثَلَاثَةً

درس ۶

صفحه‌های ۷۱ تا ۸۴

در این بخش، از میان سؤالات عربی (۲) و عربی (۱) تنها یک مجموعه را انتخاب کنید.
به سؤالات ۱۵۱ تا ۱۶۰ «یا» به سؤالات ۱۶۱ تا ۱۷۰ پاسخ دهید.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

عربی زبان قرآن (۲)

■ عَيْنُ الْأَنْسَبِ لِلْجَوَابِ عَنِ التَّرْجُمَةِ أَوْ الْمَفْهُومِ مِنْ أَوْ إِلَى الْعَرَبِيَّةِ (۱۵۱ - ۱۵۶)

۱۵۱- ﴿أَفَلَمْ يَنْظُرُوا إِلَى السَّمَاءِ فَوْقَهُمْ كَيْفَ بَنَيْنَاهَا ...﴾:

- (۱) پس آیا به آسمان در بالای سرشان ننگریسته‌اند که چگونه آن را ساختیم...؟!.
- (۲) آیا به آسمان‌های بالای سر خود نگاه نکرده‌اند که چگونه آن‌ها را بنا کرده‌ایم...؟!.
- (۳) پس چرا به آسمان بالای سرشان نگاهی نینداخته‌اند که چگونه ما آن را بنا کردیم...؟!.
- (۴) آیا مگر به آسمانی که در بالای سرشان هست نگاه نکردند که چطور آن را می‌سازیم...؟!.

۱۵۲- «هَذَا الرَّجُلُ ضَرَبَ بِهِ الْمَثَلَ فِي الْكِرَمِ لِأَنَّهُ مَا أَتَاهُ أَحَدٌ فِي حَاجَةِ فَرْدِهِ خَائِبًا!»:

- (۱) در سخاوت به این مرد مثل زده شده چون که کسی به نزد او نمی‌رود که دست خالی بازگردد!
 - (۲) این مرد، در سخاوت به او مثل زده شد، زیرا کسی در مورد نیازی نزد او نرفت که او را مأیوس بازگرداند!
 - (۳) در کرم این مرد ضرب‌المثل شده است، برای اینکه هیچ‌کسی با خواسته‌ای نزد او نیامده تا مأیوس برگردد!
 - (۴) در بخشندگی به این مرد مثل زده شده است، برای اینکه هیچ‌کس نزد او با خواسته‌ای نیامد که او را ناامید برگردانده باشد!
- ۱۵۳- «إِنَّ عَدِيًّا الَّذِي كَانَ رَئِيسَ قَوْمِهِ بَعْدَ وَفَاةِ أَبِيهِ «حَاتِمِ الطَّائِي» لَمَّا سَمِعَ مِنْ أُخْتِهِ «سَقَانَةَ» بَعْضَ خِصَالِ النَّبِيِّ الْجَمِيلَةِ ذَهَبَ إِلَيْهِ وَاسْلَمَ!»:

- (۱) عدی که پس از مرگ پدرش حاتم طائی رئیس قومش بود وقتی که برخی ویژگی‌های زیبای پیامبر را از خواهرش سفانه شنید به سوی او رفت و مسلمان شد!
- (۲) عدی کسی است که رئیس قوم خود پس از مرگ پدرش حاتم طائی بود و بعد از اینکه از خواهرش سفانه بعضی از صفات زیبای پیامبر را شنید به سوی او رفت و مسلمان شد!
- (۳) عدی که پس از مرگ پدرش حاتم طائی رئیس قومش شده بود بعد از شنیدن خصلت‌های زیبای پیامبر از خواهرش سفانه به سوی او رفته و اسلام می‌آورد!
- (۴) عدی پس از مرگ پدرش که رئیس قوم بود، جانشین حاتم طائی شد و وقتی که برخی ویژگی‌های زیبای پیامبر را از خواهرش سفانه شنید به سوی پیامبر رفت و مسلمان گردید!

۱۵۴- عَيْنُ الصَّحِيحِ:

- (۱) الْمُؤْمِنُونَ لَا يَظْلَمُونَ كَمَا يُحِبُّونَ أَنْ لَا يُظْلَمُوا!: مؤمنان ظلم نمی‌کنند همانطور که دوست ندارند مورد ظلم قرار گیرند!
- (۲) لَا يَبْأَسُ الْمُسْلِمُونَ مِنَ النَّقْدِ فِي الْعُلُومِ الْمُخْتَلَفَةِ!: مسلمانان نباید از پیشرفت در علوم مختلف ناامید می‌شدند!
- (۳) أُطْلِقَ جَمْعٌ كَثِيرٌ مِنَ الْأَسْرَى عِنْدَمَا أَسْلَمُوا!: جمعیت زیادی از اسیران، هنگامی که اسلام آوردند، آزاد شدند!
- (۴) إِرْحَمْ غَنِيًّا فَتَقَرَّرَ فَيُعْنِيكَ اللَّهُ!: چو بر ثروتمندی که فقیر شده رحم آوری، خداوند بی‌نیازت می‌کند!

۱۵۵- «دانش‌آموزان درس خواندن را ترک نکردند تا به پیشرفت کشور خود کمک کنند!»:

- (۱) التَّلَامِيذُ لَمْ يَتْرَكُوا الدَّرْسَ لِكَيْ يُسَاعِدُوا تَقْدِمَ الْبِلَادِ!
- (۲) لَمْ يَتْرِكِ الطَّلَابُ الدَّرْسَ حَتَّى يُسَاعِدُوا تَقْدِمَ بِلَادِهِمْ!
- (۳) الطَّلَابُ لَمْ يَتْرَكُوا الدَّرْسَ لِيسَاعِدُوا النَّقْدَ فِي الْبِلَادِ!
- (۴) الطَّلَابَاتُ لَا يَتْرِكْنَ الدَّرْسَ حَتَّى يُسَاعِدْنَ تَقْدِمَ بِلَادِهِنَّ!

١٥٦- عَيْنُ غَيْرِ الْمُنَاسِبِ لِلْمَفْهُومِ:

(١) خير الأمور أوسطها: اندازه نگه دار که اندازه نکوست!

(٢) المؤمن قليل الكلام كثير العمل: کم گوی و گزیده گوی چون دُر!

(٣) العالم بلا عمل كالشجر بلا ثمر: نادان به گمان خویش دانشمند است!

(٤) أمرني ربِّي بِمدارة النَّاسِ: با دوستان مروّت با دشمنان مدارا!

١٥٧- عَيْنُ الْخَطَأِ فِي الْإِعْرَابِ وَ التَّحْلِيلِ الصَّرْفِيِّ «تَعَلَّمَتِ الْمَرْأَةُ الْعَرَبِيَّةَ وَ بَعْدَ مَدَّةٍ كَانَتْ تَقْرَأُ الْأَدْعِيَةَ وَ لَا تُرَاجِعُ تَرْجِمَتَهَا»:

(١) العربية: اسم - مفرد مؤنث - معرب - معرّف بأل / مفعول و منصوب، علامة إعرابه: الفتحة

(٢) الأدعية: اسم - جمع التفسير (مفردها: دعاء) - معرب / مفعول و منصوب بالفتحة

(٣) تُرَاجِعُ: فعل مضارع - للمخاطبة - مزيد ثلاثي (ماضيه: راجع) - مجهول / مع فاعله جملة فعلية

(٤) تَعَلَّمَتِ: فعل ماضٍ - للغائبة - مزيد ثلاثي (مصدره: تعلّم) - متعدّد - معلوم / فعل و فاعله: «المرأة»

١٥٨- عَيْنُ الصَّحِيحِ فِي ضَبْطِ حَرَكَاتِ الْحُرُوفِ:

(١) أَيُّهَا الْمُسْلِمُ لَا تَخَفْ مِنَ الظَّالِمِينَ لِأَنَّ اللَّهَ مَعَكَ!

(٢) لِيُسَاعِدَ أَبَاهُ ذَهَبَ الشَّابُّ إِلَى الْمَرْزَعَةِ صَبَاحَ الْيَوْمِ!

(٣) أُسَاعِدُ الطُّلَّابَ لِيَتَعَلَّمُوا دُرُوسَهُمْ حَتَّى يَنْجَحُوا فِي الْإِمْتِحَانَاتِ!

(٤) جِئْتُ إِلَى الْمَدْرَسَةِ لِأَتَكَلَّمَ مَعَ مُعَلِّمِي وَلَكِنْ لَمْ يَسْتَمِعْ إِلَيَّ كَلَامِي!

١٥٩- عَيْنُ «الْأَمِّ» تَدُلُّ عَلَى الطَّلَبِ لِلْقِيَامِ بِالْعَمَلِ:

(١) لِنُحَاوِلَ أَنْ نُوصَلَ أَنْفُسَنَا إِلَى الْأَهْدَافِ الْعَالِيَةِ!

(٢) لِأَنْجَحَ فِي إِمْتِحَانِ نَهَايَةِ السَّنَةِ، طَالَعْتُ دَوْبِيًّا!

(٣) طَلَبْتُ الْأُمَّ مِنْ أَوْلَادِهَا لِيُسَاعِدُوهَا فِي تَنْظِيفِ الْغُرْفَةِ!

(٤) عَلَيْنَا أَنْ نُوَاجِهَ الْحَيَاةَ بِالتَّقَاوُلِ لِنَحْصَلَ عَلَى النَّجَاحِ!

١٦٠- عَيْنُ الْعِبَارَةِ الَّتِي يُمَكِّنُ تَرْجِمَتَهَا مَعَ «نَبَايِدَ» فِي الْفَارْسِيَّةِ:

(١) ﴿ وَ لَا تَأْكُلُوا مِمَّا لَمْ يُذْكَرِ اسْمُ اللَّهِ عَلَيْهِ ﴾

(٢) لَا يُفْرَجُ الْمَكْرُوبُ إِلَّا هَذَا الرَّجُلَ الَّذِي لَهُ خِصَالٌ غُلِيًّا!

(٣) نَادَيْتُ رَبِّي؛ اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنْ نَفْسٍ لَا تَشْبَعُ وَ مِنْ صَلَاةٍ لَا تَرْفَعُ!

(٤) لَا يَعْلَمُ بَعْضُ الطُّلَّابِ كَيْفِيَّةَ التَّعَلُّمِ فَعَلَيْهِمْ أَنْ لَا يَخَافُوا مِنْ صُعُوبَةِ الدَّرُوسِ!

■ عَيْنُ الْأَنْسَبِ لِلْجَوَابِ عَنِ التَّرْجُمَةِ مِنْ أَوْ إِلَى الْعَرَبِيَّةِ (۱۶۱ - ۱۶۵)

۱۶۱- «لَا تَعِشْ فِي الْمَاضِي وَ مَا وَقَعَ فِيهِ حَتَّى لَا يُضَيِّعَ مُسْتَقْبَلُكَ!»:

- (۱) در گذشته و آنچه در آن رخ داده است زندگی مکن تا آینده‌ات تباہ نشود!
- (۲) در گذشته‌ها و چیزهایی که در آن‌ها رخ داده بود زندگی مکن تا آینده‌ت ضایع نگردد!
- (۳) برای اینکه آینده‌ خود را تباہ نسازی، در گذشته و آنچه در آن روی داد، زندگی مکن!
- (۴) برای تباہ نساختن آینده‌ خویش، در گذشته و چیزی که در آن واقع می‌شود، زندگی منمای!

۱۶۲- «لِلْمُنْتَجَاتِ النَّفْطِيَّةِ اسْتِخْدَامَاتٌ عِدِيدَةٌ؛ مِنْهَا فِي صِنَاعَةِ الْمَطَّاطِ وَ مُبِيدَاتِ الْحَشْرَاتِ، وَ يَسْتِخْدَمُهَا الْبَعْضُ لِتَقْلِيلِ

الضَّادَاعِ!»:

- (۱) برای فراورده‌های نفتی کاربردهای زیادی هست؛ که برخی در ساخت کائوچو و حشره‌کش‌ها و برخی برای تقلیل سردرد از آن استفاده می‌کردند!
- (۲) تولیدات نفتی کاربردهای زیادی دارد؛ از جمله آن در ساخت پلاستیک‌ها و حشره‌کش‌ها است و بعضی برای سردرد کم از آن استفاده می‌کنند!
- (۳) از نفت تولیدات زیادی به دست می‌آید؛ از جمله آن در ساخت پلاستیک‌ها و حشره‌کش‌ها و بعضی برای رفع سردرد از آن استفاده می‌کنند!
- (۴) فراورده‌های نفتی کاربردهای زیادی دارد؛ از جمله آن در ساخت کائوچو و حشره‌کش‌ها است و برخی برای کم کردن سردرد از آن استفاده می‌کنند!

۱۶۳- «إِنَّ النَّاسَ يَحْتَاجُونَ إِلَى أَجْهَازَةٍ حَدِيثَةٍ لِكَيْ يَقْلَّ اسْتِهْلَاكُ الْكَهْرِبَاءِ فِي بَيْوتِهِمْ!»:

- (۱) مردم به ابزارهای تازه‌ای نیاز دارند برای اینکه مصرف برق در منازلشان کم شود!
- (۲) مردم امروزه به وسایل جدیدی احتیاج دارند که مصرف برق خانه‌هایشان را کم کند!
- (۳) احتیاج مردم به ابزار جدیدی است برای اینکه اسراف برق را در منازل آن‌ها کاهش دهد!
- (۴) انسان‌ها به وسیله‌ تازه‌ای نیاز دارند که بتوانند مصرف برق را در خانه‌های خود کمتر کنند!

۱۶۴- عَيْنُ الصَّحِيحِ:

- (۱) بلادنا الحبيبة غنيّة بثروات متعدّدة و ثمينّة،: کشور محبوب ما دارای ثروت‌های زیاد گرانبهائی است،
- (۲) منها النّفط و الغاز و معادن الحديد و النّحاس،: یکی از آن‌ها نفت و گاز و انواع معدن آهن و روی است،
- (۳) تصدّر ايران قسماً من تلك الثروات إلى البلدان الأخرى،: ایران بخشی از این ثروت‌ها را به سایر کشورها صادر می‌کند،
- (۴) و القسم الأكبر منها نستقيدها في داخل البلاد!،: و از بخش بزرگتر آن‌ها در درون کشور استفاده می‌کنیم!

١٦٥- «نفت و فراورده‌های آن با نفتکش‌های بزرگ نفت از بنادر صادر می‌شود!»:

(١) النَّفْطُ وَ مُنْتَجَاتُهُ يُصَدَّرُ بِنَاقِلَاتِ نَفْطٍ كَبِيرَةٍ بِالْمِينَاءِ!

(٢) يُصَدَّرُ النَّفْطُ وَ مُنْتَجَاتُهُ بِنَاقِلَاتِ النَّفْطِ الْكَبِيرَةِ مِنَ الْمَوَانِي!

(٣) النَّفْطُ وَ مُنْتَجَاتُهُ تُصَدَّرُ بِالنَّاقِلَاتِ الْكَبِيرَةِ النَّفْطِ مِنَ الْمِينَاءِ!

(٤) تُصَدَّرُ النَّفْطُ وَ مُنْتَجَاتُهَا بِنَاقِلَاتِ النَّفْطِ الْكَبِيرِ مِنَ الْمَوَانِي!

١٦٦- عَيْنُ الصَّحِيحِ فِي الْإِعْرَابِ وَ التَّحْلِيلِ الصَّرْفِيِّ «تُستَخدَمُ آلَاتٌ لِتَقْلِيلِ الضَّغْطِ حَتَّى تَبْقَى الْأَنْبَابُ سَالِمَةً»:

(١) آلَاتٌ: اسم - جمع سالم للمؤنث، مفرده: آلة - معرب / فاعل و مرفوع

(٢) تُستَخدَمُ: مضارع - للمفرد المؤنث الغائب - ماضيه للمذكر: إِستَخدَمَ / فاعله محذوف

(٣) تَقْلِيلٌ: اسم - مذكر - حروفه الأصلية (قَلَّ) / مفعول أو مفعول به؛ مضاف لـ « ضغط »

(٤) تَبْقَى: للمفرد المذكر المخاطب - ليس له حرف زائد - معرب / فعل و فاعله: « الأنابيب »

١٦٧- عَيْنُ الْخَطَأِ فِي ضَبْطِ حَرَكَاتِ الْحُرُوفِ:

(١) نَقَلَ النَّفْطَ عَبْرَ الْأَنْبَابِ أَكْثَرَ خَطَرًا!

(٢) إِبْرَانُ مِنْ أَكْبَرِ الدُّوَلِ الْمُصَدِّرَةِ لِلنَّفْطِ!

(٣) الْوَالِدَاتُ تَطْبَعْنَ أَطْعَمَةً لَذِيذَةً لَنَا!

(٤) اللُّوْحَاتُ التَّحذِيرِيَّةُ تُحذِّرُ الْمُوَاطِنَ مِنْ حَفْرِ الْأَرْضِ!

١٦٨- عَيْنُ مَا فِيهِ فِعْلَانِ مُتَشَابِهَانِ مِنْ حَيْثُ الْبِنَاءِ عَلَى الْمَعْلُومِ أَوِ الْمَجْهُولِ:

(١) أَوْلَئِكَ يَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ وَ لَا يُظَلَمُونَ شَيْئًا!

(٢) سَمِعَ صَوْتٌ قَوِيٌّ مِنْ بَعِيدٍ فَخَافَ الْجَمِيعُ!

(٣) يُسْتَفَادُ النَّفْطُ فِي الطَّبِّ وَ يِعَالَجُ الْأَمْرَاضَ بِهِ!

(٤) أَفْلا يَنْظُرُونَ إِلَى الْإِبْلِ كَيْفَ خَلَقَتْ!

١٦٩- عَيْنُ مَا فِيهِ نَائِبٌ عَنِ الْفَاعِلِ:

(١) نَحَصَلُ مِنَ النَّفْطِ عَلَى مُشْتَقَاتٍ كَثِيرَةٍ كَالْبِنزِينِ!

(٢) يَرِسُّ صَدِيقِي صُورَةَ خَلَابَةٍ عَلَى جِدَارِ الْمَدْرَسَةِ!

(٣) هِيَ تُحذِّرُ الْمُوَاطِنِينَ مِنْ حَفْرِ الْأَرْضِ لِإِنْبَاءِ عِمَارَةٍ!

(٤) تَحْفَزُ بِنْرٌ وَ تَوْضَعُ أَنْبَابٌ فِيهَا، فَيَصْعَدُ النَّفْطُ بِوَأَسْطِهَا!

١٧٠- عَيْنُ الْعِبَارَةِ الَّتِي أُسْتَعْمِلَ فِيهَا الْفِعْلُ الْمَجْهُولُ:

(١) الذَّنْبُ يُفْتَشُّ عَنِ فَرِيَسَةِ قَدْ إِفْتَرَسَ وَالِدَهُ!

(٢) إِنِّي أَرْسَلْتُ لِلتَّعْلِيمِ وَ لِإِتِمَامِ مَكَارِمِ الْأَخْلَاقِ!

(٣) انْتَصَرَ هُوَلاءُ اللَّاعِبُونَ فِي مُبَارِيَّاتِ كُرَةِ الْقَدَمِ!

(٤) الْمُؤْمِنُونَ يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَ الْيَوْمِ الْآخِرِ وَ يَعْمَلُونَ الْخَيْرَاتِ!

تاریخ و جغرافیا (۳)

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.

وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

تاریخ (۳):

اوضاع اجتماعی، اقتصادی و

فرهنگی عصر قاجار

نهضت مشروطه ایران

صفحه‌های ۴۷ تا ۷۷

جغرافیا (۳):

مدیریت شهر و روستا

فنون و مهارت‌های جغرافیایی (۱)

صفحه‌های ۲۱ تا ۴۰

۱۷۱- هدف میرزا حسن رشديه از برپایی مراکز آموزشی جدید چه بود؟

(۱) جایگزین کردن آموزش دانشجو در داخل کشور به جای فرستادن آن‌ها به خارج

(۲) ترویج افکار نو به ویژه تفکر مشروطه‌خواهی و حکومت قانون در میان دانش‌آموختگان

(۳) فراهم آوردن شرایط برای سوادآموزی به فرزندان تمام قشرهای مختلف جامعه

(۴) تغییر روش‌های تعلیم و تربیت متناسب با فرهنگ اروپاییان

۱۷۲- در دوره کدام پادشاه قاجار، سنت نگارگری ایرانی تحت تأثیر هنر نقاشی مدرن اروپایی قرار گرفت؟

(۱) فتحعلی‌شاه

(۲) محمدشاه

(۳) ناصرالدین‌شاه

(۴) مظفرالدین‌شاه

۱۷۳- کدام رویداد تاریخی، اولین جرقه نهضت مشروطه به‌شمار می‌رود؟

(۱) اعتراضات مردمی علیه انتشار عکس مربوط به پوشیدن لباس روحانیت توسط موسیو نوژ بلژیکی در جشن بالماسکه

(۲) تشکیل انجمن‌های مخفی توسط آیت‌الله بهبهانی و آیت‌الله شیخ فضل‌الله نوری علیه حکومت قاجار

(۳) شلاق خوردن سه تن از علمای کرمان از عوامل حکومتی به دلیل مقابله آن‌ها با فرقه شیخیه

(۴) تجمع مردم تهران در مسجد شاه در اعتراض به گرانی کالاهای اساسی و حمله مأموران حکومتی به آن‌ها

۱۷۴- قرارداد ۱۹۰۷ که به موجب آن ایران به سه منطقه تحت سلطه تقسیم می‌شد، با میانجی‌گری کدام کشور منعقد شد؟

(۱) آلمان

(۲) روسیه

(۳) انگلستان

(۴) فرانسه

۱۷۵- کدام‌یک از وقایع زیر به عنوان اولین مرحله اتحاد نیروهای ضد استبداد در ایران عصر قاجار محسوب می‌شود؟

(۱) نهضت تحریم تنباکو

(۲) مهاجرت مردم و علما به شهر مقدس قم

(۳) اعتراض عمومی به ماجرای تأسیس بانک استقراضی روس

(۴) تحصن در صحن حرم حضرت عبدالعظیم

۱۷۶- چرا اکثر مهاجران روستایی پس از ورود به شهر، در «بخش غیررسمی اقتصاد» به فعالیت می‌پردازند؟

الف) افزایش رشد طبیعی جمعیت شهری

ب) محدودیت فرصت‌های شغلی در شهر

ج) نداشتن مهارت و تخصص

د) رشد بخش غیررسمی اقتصاد

(۱) الف و ب

(۲) الف و د

(۳) ج و د

(۴) ب و ج

۱۷۷- تفاوت وضعیت رفاهی شهر و روستا چگونه است؟

(۱) از نظر دسترسی فقیران شهری و روستایی به خدمات رفاهی، هر دو منطقه وضعیت برابری دارند.

(۲) دسترسی فقیران روستایی به آموزش، بهداشت و درمان و مسکن نسبت به فقیران شهری بدتر است.

(۳) برخلاف تفاوت بالای نابرابری‌های اقتصادی بین مناطق شهری و روستایی، نابرابری رفاهی چندانی وجود ندارد.

(۴) دسترسی فقیران شهری به آموزش، بهداشت و سایر خدمات رفاهی پایین‌تر از مناطق روستایی است.

۱۷۸- دو مزیت زیر به ترتیب به کدام‌یک از ویژگی‌های عمده برنامه آمایش سرزمین اشاره دارند؟

الف) پیشگیری از مهاجرت بی‌رویه از روستاهای کوچک به شهرهای بزرگ

ب) برقراری تعادل بین مناطق کشور از نظر دسترسی به منابع و امکانات

(۱) توجه به نیازهای حال و آینده - توجه به ظرفیت‌ها و توانمندی‌های همه مناطق

(۲) توزیع متوازن جمعیت - توجه به عدالت در توسعه

(۳) توزیع متوازن جمعیت - توجه به ظرفیت‌ها و توانمندی‌های همه مناطق

(۴) توجه به نیازهای حال و آینده - توجه به عدالت در توسعه

۱۷۹- سازوکار سامانه اطلاعات جغرافیایی کدام است؟

(۱) تعیین موقعیت جغرافیایی مکان‌ها با دریافت اطلاعات ماهواره‌ای از طریق گیرنده‌های جی‌پی‌اس

(۲) طبقه‌بندی و ترکیب داده‌های مربوط به دنیای واقعی براساس اهداف مطالعه و نوع ویژگی‌های موردنظر در قالب لایه‌هایی جداگانه

(۳) به‌کارگیری فناوری اطلاعات و ارتباطات در زمینه‌هایی چون حمل‌ونقل، مصرف انرژی، مدیریت ترافیک و ...

(۴) شناسایی ظرفیت‌ها و تأثیر مناطق مختلف در پیشرفت و توسعه عمومی و طراحی روشی برای بهره‌مندی منطقی از محیط‌زیست

۱۸۰- کدام گزینه از ویژگی‌های نقشه‌های GIS به حساب نمی‌آید؟

(۱) قابلیت برقراری ارتباط ریاضی بین انواع اطلاعات

(۲) هوشمندی و قابلیت بازیابی و مشاهده هر لایه از اطلاعات

(۳) برخورداری از امکان به‌روزر کردن اطلاعات در همه بخش‌ها

(۴) دارای هدف مدیریت و تجزیه و تحلیل اطلاعات اجتماعی و اقتصادی

تاریخ و جغرافیا (۱)

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس اختیاری است.
در صورت پاسخ‌گویی نمره آن در کارنامه اعلام خواهد شد.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

تاریخ (۱):

ایران در عصر باستان؛
سرآغاز هویت ایرانی

(درس‌های ۱۲ و ۱۳)
صفحه‌های ۱۰۹ تا ۱۲۷

جغرافیا (۱):

جغرافیای انسانی ایران

(درس‌های ۷ و ۸)
صفحه‌های ۶۱ تا ۷۷

۱۸۱- پس از تشکیل حکومت اقوام آریایی، تمرکز قدرت و ثروت نزد عده‌ای خاص، چه پیامدی به دنبال داشت؟

- (۱) منجر به گسترش تشکیلات اداری و دیوانی و تمایز ارزش‌های قومی و قبیله‌ای شد.
- (۲) باعث ایجاد توازن قدرت و ثروت در حکومت و جلوگیری از نابرابری‌های اجتماعی شد.
- (۳) موجب ایجاد نابرابری‌های اقتصادی و اجتماعی و شکل‌گیری طبقات اجتماعی شد.
- (۴) اقتدار اقتصادی و اجتماعی در جامعه را افزایش داد و موبدان را صاحب قدرت ساخت.

۱۸۲- نظام طبقاتی ساسانیان بر کدام عامل استوار بود و گروه جدیدی که در این دوره به طبقه‌بندی نظام اجتماعی افزوده شد، چه نام داشت؟

- (۱) تمکن مالی و ثروت - جنگجویان
- (۲) اصالت نسب و خون - جنگجویان
- (۳) تمکن مالی و ثروت - دبیران
- (۴) اصالت نسب و خون - دبیران

۱۸۳- در دوره فرمانروایی ساسانیان، همگام با کدام عامل صنعت رشد کرد و کیفیت کالاهای تولیدی بهتر شد؟

- (۱) یکپارچه ساختن سرزمین‌های ثروتمند
- (۲) وجود صنعتگران رومی در کارگاه‌های شاهی
- (۳) توسعه شهرنشینی
- (۴) رشد بازرگانی میان شهرها

۱۸۴- عمده‌ترین منابع درآمد حکومت در ایران باستان چه بود؟

- (۱) تجارت
- (۲) صنعت و هنر
- (۳) مالیات
- (۴) تولید پارچه و ظروف

۱۸۵- جاده شاهی به فرمان چه کسی احداث شد و چه شهرهایی را به یکدیگر متصل می‌کرد؟

- (۱) خشایارشا - شوش را به هگمتانه در غرب ایران متصل می‌کرد.
- (۲) داریوش - شوش را به شهر سارد در آسیای صغیر متصل می‌کرد.
- (۳) کوروش - پاسارگاد را به هگمتانه در غرب ایران متصل می‌کرد.
- (۴) اردشیر دوم - پاسارگاد را به شهر سارد در آسیای صغیر متصل می‌کرد.

۱۸۶- میزان موالید کشوری در یک سال حدود ۷۵۰,۰۰۰ نفر و مرگ‌ومیر آن ۱۴۰,۰۰۰ نفر بوده است. میزان رشد طبیعی آن چند درصد است؟ (کل جمعیت حدود ۶۹,۵۰۰,۰۰۰ نفر)

- (۱) ۰/۵
- (۲) ۰/۶
- (۳) ۰/۴
- (۴) ۰/۸

۱۸۷- کدام گزینه راجع به ساختمان جمعیت نادرست است؟

- (۱) در طول زمان، نسبت سنی در کشورها دچار تغییراتی می‌شود.
- (۲) ساختمان جمعیت به معنای ویژگی‌های قابل اندازه‌گیری جمعیت است.
- (۳) تفاوت جمعیت کره زمین از لحاظ جنسیتی، همواره چشمگیر بوده است.
- (۴) میزان رشد موالید و تعداد جمعیت فعال اقتصادی را می‌توان بر روی هرم سنی نمایش داد.

۱۸۸- برنامه‌ریزان به منظور پیش‌بینی‌های لازم برای آینده چه اقدامی انجام می‌دهند؟

- (۱) ساختمان جمعیت فعلی را بررسی می‌کنند.
- (۲) از میزان رشد جمعیت اطلاع حاصل می‌کنند.
- (۳) میزان پراکندگی جمعیت در نواحی مختلف را بررسی می‌کنند.
- (۴) عوامل مؤثر در نحوه پراکندگی جمعیت را مطالعه می‌کنند.

۱۸۹- کدام مورد، عبارت زیر را به درستی تکمیل می‌کند؟

«در استان خراسان جنوبی ...»

- (۱) بخش‌ها، تابع یک دهستان هستند و هر کدام، توسط بخشدار اداره می‌شود.
- (۲) هر شهرستان، از به هم پیوستن چند بخش همجوار تشکیل شده است.
- (۳) چند بخش همجوار، یک واحد دهستان را تشکیل داده است.
- (۴) هر یک از شهرستان‌ها توسط یک شهردار اداره می‌شود.

۱۹۰- کدام گزینه درباره تقسیمات کشوری در ایران صحیح نیست؟

- (۱) هر شهرستان به عنوان واحد متناسب و همگن تابع استان است.
- (۲) استان واحدی از تقسیمات کشوری با محدوده جغرافیایی معین است که توسط استاندار اداره می‌شود.
- (۳) در تقسیمات کشوری و از لحاظ نظام اداری، بخش تابع استان است.
- (۴) دهستان، کوچک‌ترین واحد تقسیمات کشوری است که از به هم پیوستن چند روستا تشکیل می‌شود.

تاریخ و جغرافیا (۲)

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس اختیاری است.
در صورت پاسخ‌گویی نمره آن در کارنامه اعلام خواهد شد.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

تاریخ (۲):
ایران؛ از ورود اسلام تا
پایان صفویه
(درس‌های ۱۱ تا ۱۳)
صفحه‌های ۱۱۴ تا ۱۴۷
جغرافیا (۲):
نواحی انسانی
نواحی سیاسی
(درس‌های ۸ و ۹)
صفحه‌های ۹۹ تا ۱۲۶

۱۹۱- هولاکوخان به منظور گسترش فتوحات در غرب آسیا، نخست به چه اقدامی دست زد؟

- ۱) فتح قلعه‌های اسماعیلیان
- ۲) تسخیر بغداد و پایان دادن به حکومت بنی‌عباس
- ۳) سرکوب حکومت غیرمغولی آل مظفر
- ۴) شکست حکومت مملوکان مصر

۱۹۲- مغول‌ها پیش از آنکه مسلمان شوند بر پایه چه قوانینی عمل می‌کردند و دعاوی حقوقی آن‌ها در چه دادگاهی و زیر نظر چه کسی حل و فصل می‌شد؟

- ۱) تزوکات - دیوان عرض، عارض
- ۲) قوانین یاسا - یرغو، یرغوچی
- ۳) تزوکات - یرغو، یرغوچی
- ۴) قوانین یاسا - دیوان عرض، عارض

۱۹۳- آثار کدامیک از هنرمندان عصر تیموری، سرآغاز دگرگونی عظیمی در نقاشی به‌شمار می‌آید؟

- ۱) کمال‌الدین بهزاد
- ۲) امیر علیشیر نوایی
- ۳) بایسنقر میرزا
- ۴) غیاث‌الدین شیرازی

۱۹۴- علت واقعی لشکرکشی سلطان سلیم عثمانی به ایران در دوره شاه اسماعیل صفوی چه بود؟

- ۱) فعالیت مریدان طریقت صفوی در قلمرو عثمانی
- ۲) نگرانی از ایجاد حکومت قدرتمند صفوی
- ۳) تسلط بر سرزمین‌های شرق ایران تا رود جیحون
- ۴) ضمیمه کردن سرزمین‌های عراق و شام به قلمرو عثمانی

۱۹۵- کدام گزینه، درباره جدا شدن قندهار و الحاق مجدد آن به خاک ایران در دوره صفوی درست است؟

- ۱) در دوره شاه صفی از ایران جدا شد و شاه عباس دوم آن را به خاک ایران بازگرداند.
- ۲) در دوره سلطان محمد خدابنده از ایران جدا شد و شاه صفی بار دیگر آن را به خاک ایران ضمیمه کرد.
- ۳) در دوره شاه صفی، ایران تسلط خود را بر قندهار از دست داد و شاه سلیمان موفق شد آن را به قلمرو ایران بازگرداند.
- ۴) در دوره کوتاه سلطنت اسماعیل دوم از تسلط ایران خارج شد و محمد خدابنده آن را به قلمرو ایران ملحق کرد.

۱۹۶- کدام مورد، در خصوص کشورهایی که در بازارهای تجارت جهانی در واکنش به نوسانات قیمت، آسیب‌پذیری زیادی دارند، درست است؟

- ۱) تلاش می‌کنند واردات منابع انرژی و معدنی را بیشتر از گذشته، گسترش دهند.
- ۲) اقتصاد آن‌ها با صادرات محصولاتی مانند مواد خام و معدنی ارتباط مستقیم دارد.
- ۳) به ترتیب واردات و صادرات کالاهای کارخانه‌ای و مواد اولیه را گسترش می‌دهند.
- ۴) قادرند حمایت خود را از بخش‌های تولیدی کالاهای معدنی و کارخانه‌ای تقویت کنند.

۱۹۷- «تمرکز ثروت و درآمد جهان در دست برخی کشورها» توازن کدامیک از عوامل شاخص توسعه انسانی را تحت تأثیر قرار می‌دهد و اثر آن بر فضای جغرافیایی به چه شکل است؟

- ۱) درآمد و رفاه - تفاوت چشم‌اندازهای جغرافیایی
- ۲) امید به زندگی - تفاوت چشم‌اندازهای جغرافیایی
- ۳) سواد و آموزش - یک‌دست کردن فضاهای جغرافیایی
- ۴) درآمد و رفاه - یک‌دست کردن فضاهای جغرافیایی

۱۹۸- در تبیین مفهوم مرکز- پیرامون، صدور سرمایه توسط کشورهای مرکز به چه معناست و نتیجه آن چیست؟

- ۱) انتقال قدرت و توان اقتصادی به کشورهای پیرامون - کمک به مستقل شدن کشورهای پیرامون
- ۲) سرمایه‌گذاری در دیگر نواحی جهان - کمک به مستقل شدن کشورهای پیرامون
- ۳) انتقال قدرت و توان اقتصادی به کشورهای پیرامون - دریافت سود و ثروت بیشتر
- ۴) سرمایه‌گذاری در دیگر نواحی جهان - دریافت سود و ثروت بیشتر

۱۹۹- تعریف مقابل کدامیک از نواحی سیاسی زیر نادرست است؟

- ۱) ناحیه سیاسی ملی: هر کشوری که نظام حکومتی مستقل دارد.
- ۲) ناحیه سیاسی فروملی: یک واحد جغرافیایی در داخل یک کشور که مدیریت آن تابع نظام حکومتی است.
- ۳) ناحیه سیاسی منطقه‌ای: عبارت است از چند کشور که تحت اداره یک نظام مدیریت منطقه‌ای قرار گرفته‌اند.
- ۴) ناحیه سیاسی فراملی: ناحیه‌ای است که نظام مدیریت مخصوص به خود دارد؛ مانند نواحی خودمختار و مناطق آزاد تجاری.

۲۰۰- «نخجوان»، «بندر هنگ‌کنگ» و «جزیره قشم» به ترتیب جزو کدام دسته از نواحی مربوط به ناحیه سیاسی ویژه است؟

- ۱) خودمختار - آزاد تجاری - خودمختار
- ۲) آزاد تجاری - آزاد تجاری - خودمختار
- ۳) خودمختار - خودمختار - آزاد تجاری
- ۴) آزاد تجاری - خودمختار - آزاد تجاری

فلسفه دوازدهم

باسخ گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.

وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

کدام تصویر از جهان؟
خدا در فلسفه (قسمت اول)
صفحه‌های ۲۲ تا ۴۰

۲۰۱- شعر «از جمادی مردم و نامی شدم / وز نما مردم به حیوان بر زدم» کدام معنای اتفاق را انکار می‌کند؟

(۱) اول (۲) دوم (۳) چهارم (۴) سوم

۲۰۲- با توجه به معنای سوم اتفاق، چرا اعتقاد به غایت‌مندی جهان بدون پذیرش خداوند تناقض‌آمیز بوده و امکان‌پذیر نیست؟

(۱) همه حوادث جهان از ابتدا تاکنون در جهت یک هدف و غایت از پیش تعیین شده قرار دارند.

(۲) غایت‌مندی جهان مستلزم وجود غایت و هدفی است که از ذات خود جهان نشأت می‌گیرد.

(۳) وجود غایت از پیش تعیین شده جهت تکامل موجودات وابسته به وجود خداوند است.

(۴) هدف‌مندی امور عالم از نظر عقلی و منطقی انکارپذیر نیست و هیچ فیلسوفی با آن موافق نیست.

۲۰۳- کدام گزینه درباره معنای اتفاق نادرست است؟

(۱) عدم آگاهی از تمامی علل ناقصه می‌تواند منجر به قبول معنای اول اتفاق باشد.

(۲) تشویق دانشمندان به کشف علل پدیده‌ها منوط به انکار معنای دوم از اتفاق است.

(۳) بسیاری از فیلسوفان با نفی علت نخستین و آفریننده معنای سوم اتفاق را انکار می‌کنند.

(۴) اتفاق صرفاً به معنای چهارم می‌تواند کاربرد داشته باشد که با علیت و فروع آن مخالف نیست.

۲۰۴- براهین ارسطو برای اثبات خدا و مبدأ نخستین جهان مبتنی بر چه پیش‌فرض‌هایی است؟

(۱) وجود موجود جاویدان در عالم ماده - حاکم بودن نظم در جهان هستی

(۲) وجود جهان برتر از عالم مادی - نیازمندی موجودات مادی به آفریننده

(۳) وجود نظم در جهان هستی - وجود وحدت در جهان مادی و غیرمادی

(۴) برتری برخی موجودات بر برخی دیگر - وجود حرکت و انتظام در جهان هستی

۲۰۵- کدام یک از توصیفات زیر مربوط به خدای افلاطون نیست؟

(۱) ثابت است و نمی‌توان تغییر و سیرورتی برای آن یافت.

(۲) دیدنی نیست و با حس و عقل نمی‌توان به درک او نائل شد.

(۳) کارش هدفدار است و براساس حکمت و برای هدفی خاص صورت می‌گیرد.

(۴) در چیزی دیگر داخل نمی‌شود و قابل امتزاج و ترکیب با غیر خود نیست.

۲۰۶- کدام گزینه درباره استدلال کانت برای اثبات ضرورت وجود خدا صحیح می‌باشد؟

(۱) کانت از لزوم وجود نفسی جاودانه، لزوم وجود اخلاق را نتیجه گرفت.

(۲) استدلال کانت از ضرورت وجود خداوند به وجود جهانی غیرمادی می‌رسد.

(۳) دلیل مختاربودن انسان وجود نفس مجرد و نتیجه آن رعایت اخلاق و مسئولیت‌پذیری است.

(۴) بنا بر حکم وجدان اخلاقی انسان گاهی مواقع آنچه را برای خود می‌پسندد برای دیگری نیز می‌پسندد.

۲۰۷- کدام گزاره بیانگر اشتراک نظر هیوم و دیگر تجربه‌گرایان درباره برهان نظم نمی‌باشد؟

(۱) مهم‌ترین برهان فیلسوفان الهی در باب خدا است.

(۲) این برهان قادر به اثبات یک وجود ازلی و ابدی و نامتناهی نیست.

(۳) برهانی معتبر است که می‌توان آن را در اثبات یک خالق ناظم به کار گرفت.

(۴) این برهان عبارت است از استدلال‌هایی عقلانی که مبتنی بر داده‌های تجربی هستند.

۲۰۸- در میان نظرات ذکرشده فیلسوفان در باب خداوند، به ترتیب کدام یک در مباحث خود به اخلاق و زندگی عملی انسان پرداخته‌اند؟

(۱) افلاطون - کانت (۲) ارسطو - هیوم (۳) افلاطون - کرکگور (۴) ارسطو - کانت

۲۰۹- کدام گزینه توصیف درستی از زندگی معنادار ارائه می‌دهد؟

(۱) زندگانی عقلانی همراه با تفکر فلسفی

(۲) زندگی سرشار از تجربه‌های معنوی و عرفانی

(۳) زندگی دارای هدف و مقصد دنیایی

(۴) زندگی‌ای که انسان را به آینده مطمئن می‌کند.

۲۱۰- کدام گزینه درباره باور به خدا و معناداری زندگی صحیح می‌باشد؟

(۱) کرکگور معتقد بود دلیل وجود خدا در تجربه‌های شخصی درونی ما نهفته است.

(۲) کاتینگهام ایمان را هدیه‌ای الهی می‌داند که نیازی به استدلال و پشتوانه عقلی ندارد.

(۳) بنا بر نظر ویلیام جیمز قبول خداوند زندگی ما را در بستری باارزش و با اهمیت قرار می‌دهد.

(۴) کاتینگهام در کتاب خود علت توجه فلاسفه به رابطه بین خدا و معناداری زندگی را تنزل ارزش استدلال‌های عقلی می‌داند.

قیاس اقترانی

صفحه‌های ۷۲ تا ۸۲

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.

وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

منطق

۲۱۱- کدام یک از اشکال قیاس‌های زیر درست نوشته نشده است؟

- (۱) هیچ ب ج نیست / بعضی الف ب است = بعضی الف ج نیست (شکل چهارم)
- (۲) بعضی الف ب است / هیچ ب ج نیست = بعضی الف ج نیست (شکل اول)
- (۳) هیچ ج ب نیست / هر ب الف است = بعضی الف ج نیست (شکل چهارم)
- (۴) بعضی الف ب است / هیچ ج ب نیست = بعضی الف ج نیست (شکل دوم)

۲۱۲- اگر «بعضی الف ج نیست» نتیجه یک قیاس معتبر شکل چهارم باشد، در صورتی که مقدمه اول قیاس را «بعضی ب الف است» در نظر بگیریم مقدمه دوم آن کدام است؟

- (۱) هیچ ب ج نیست.
- (۲) بعضی ج ب نیست.
- (۳) هیچ ج ب نیست.
- (۴) بعضی ب ج نیست.

۲۱۳- در کدام گزینه نوع مغالطه عدم تکرار حد وسط با سایر گزینه‌ها متفاوت است؟

- (۱) پویا در هواپیما است. هواپیما حرکت می‌کند. پس پویا حرکت می‌کند.
- (۲) عدالت نیکو است. نیکو سه نقطه دارد. پس عدالت سه نقطه دارد.
- (۳) پنیر از شیر است. شیر مایع است. پس پنیر مایع است.
- (۴) معاد از اصول دین است. اصول دین پنج تا است. پس معاد پنج تا است.

۲۱۴- در قضایای «فلسفه واژه‌ای عربی است» و «دانش‌آموزان مدرسه معرفت اراک ۲۰۰ نفر هستند» علامت موضوع و محمول به ترتیب چگونه است؟

- (۱) مثبت - منفی / منفی - منفی
- (۲) منفی - منفی / مثبت - منفی
- (۳) مثبت - منفی / مثبت - منفی
- (۴) منفی - منفی / منفی - منفی

۲۱۵- کدام گزینه از نظر دامنهٔ مصادیق موضوع و محمول با سایر گزینه‌ها متفاوت است؟

- (۱) برخی دانش‌آموزان در کلاس حاضر نشدند.
- (۲) فردوسی شاعر قرن ششم نیست.
- (۳) هیچ گیاهی متحرک نیست.
- (۴) هیچ مسلمانی مسیحی نیست.

۲۱۶- در کدام گزینه یک قیاس معتبر یافت نمی‌شود؟

- (۱) شکل اول با مقدمه اول «موجبه جزئی» و مقدمه دوم «سالبه کلی»
- (۲) شکل دوم با مقدمه اول «سالبه جزئی» و مقدمه دوم «موجبه کلی»
- (۳) شکل سوم با مقدمه اول «سالبه کلی» و مقدمه دوم «موجبه کلی»
- (۴) شکل چهارم با مقدمه اول «موجبه کلی» و مقدمه دوم «سالبه کلی»

۲۱۷- در کدام گزینه شرایط اعتبار قیاس رعایت نشده است؟

- (۱) هر ب ج است. بعضی ب د است؛ پس بعضی ج د است.
- (۲) هیچ د ج نیست. هر الف ج است؛ پس هیچ د الف نیست.
- (۳) بعضی الف د است. هر د ب است؛ پس هر الف ب است.
- (۴) هر الف ب است. هر ج الف است؛ پس بعضی ب ج است.

۲۱۸- کدام یک از قیاس‌های زیر معتبر است؟

- (۱) قیاسی با دو مقدمهٔ موجبه جزئی.
- (۲) قیاس شکل چهارم با نتیجهٔ سالبه کلی و مقدمهٔ اول موجبه.
- (۳) قیاس شکل دوم با نتیجهٔ سالبه جزئی و مقدمهٔ دوم موجبه کلی.
- (۴) قیاس شکل سوم با دو مقدمهٔ جزئی.

۲۱۹- با قضیهٔ کاذب «بعضی الف ب نیست» و قضیهٔ صادق «هر الف ج است» صدق کدام قضیه را می‌توان نتیجه گرفت؟

- (۱) هر الف ج است.
- (۲) هیچ ب ج نیست.
- (۳) بعضی ب ج است.
- (۴) هیچ ج ب نیست.

۲۲۰- در یک قیاس معتبر شکل چهارم که یکی از مقدمات آن موجبه کلی است؛ ...

- (۱) مقدمهٔ دیگر این قیاس اقترانی ممکن است قضیهٔ سالبه جزئی باشد.
- (۲) امکان ندارد که یک مقدمهٔ موجبه جزئی در این قیاس داشته باشیم.
- (۳) این قضیهٔ موجبه کلی نمی‌تواند در جایگاه مقدمهٔ اول این قیاس اقترانی باشد.
- (۴) نتیجهٔ قیاس، بین دو وصف موجبه بودن و کلی بودن دست‌کم یک مورد را حتماً داراست.

چیستی انسان (۱)
چیستی انسان (۲)
صفحه‌های ۶۹ تا ۸۲

در این بخش، از میان سؤالات فلسفه یازدهم و نطق تنها یک مجموعه را انتخاب کنید.
به سؤالات‌های ۲۲۱ تا ۲۳۰ «یا» به سؤالات‌های ۲۳۱ تا ۲۴۰ پاسخ دهید.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

فلسفه یازدهم

۲۲۱- مقصود اصلی ارسطو از ناطق بودن انسان در کدام گزینه آمده است؟

- (۱) کلمات و واژگان ابزاری برای درک جهان پیرامون هستند.
- (۲) سازماندهی تفکر با استفاده از تصورات و تصدیقات صورت می‌گیرد.
- (۳) خصیصه ناطق بودن آدمی نشانگر فرایند تعقل در اوست.
- (۴) انسان با سخن گفتن و نطق محتوای استدلال را به دیگران منتقل می‌کند.

۲۲۲- کدام گزینه به ترتیب مطابق با دیدگاه دکارت و کانت در باب دوساحتی بودن انسان می‌باشد؟

- (۱) آزاد بودن از قوانین فیزیکی از ویژگی‌های روح می‌باشد - برخوردار از اختیار و اراده آزاد منوط به رعایت احکام اخلاقی است.
- (۲) من همان روح یا نفس است که مرکز اندیشه‌های ماست - وجود نفس مجرد مشروط به وجود اراده و اختیار است.
- (۳) مجزا بودن روح از بدن به معنای عدم همراهی آن‌ها با یکدیگر است - از طریق اخلاق به اثبات نفس مجرد پرداخت.
- (۴) بدن حقیقت من را تشکیل نمی‌دهد - اختیار و اراده آزاد وابسته به وجود نفس غیرمادی و جاودانه است.

۲۲۳- کدام گزینه تعریف مناسب‌تری از نفس را در دیدگاه دکارت بیان می‌کند؟

- (۱) بُعد محدود و دارای امتداد آدمی که به افعال روزمره و لوازم زندگی او می‌پردازد و امری ابزاری است.
- (۲) خود آگاه و اندیشنده انسان که همان بُعد آدمی است که می‌شناسد، شک می‌کند، تخیل می‌ورزد و ...
- (۳) آن چیزی در آدمی که برای وجود داشتن و تداوم بقا و انجام افعالش به هیچ مکان یا شیء مادی نیاز ندارد.
- (۴) قوایی که دارای ارتباط یک‌سویه با جسم و بدن است و بر آن و افکار ناشی از فعل و انفعالات آن نظارت دارد.

۲۲۴- کدام گزینه می‌تواند دیدگاه مشترک دکارت و ماتریالیست‌ها درباره انسان باشد؟

- (۱) هم دکارت و هم ماتریالیست‌ها قائل به وجود نفس به‌عنوان موجودی غیرمادی هستند.
- (۲) نیازهای اجتماعی و اخلاقی انسان ریشه در نیازهای مادی او دارد.
- (۳) هر دو معتقدند نفس یکی از لوازم و آثار بدن است.
- (۴) هم دکارت و هم ماتریالیست‌ها معتقدند بدن همچون ماشینی پیچیده است.

۲۲۵- دیدگاه فیلسوفان مسلمان درباره حقیقت انسان متأثر از کدام مؤلفه‌هاست؟

- (۱) اندیشه حکمای ایران باستان و فلاسفه یونان باستان
- (۲) آموزه‌های دین اسلام و اندیشه حکمای ایران باستان
- (۳) اندیشه فلاسفه یونان باستان و آموزه‌های دین اسلام
- (۴) آموزه‌های دین اسلام و عقاید مذهبی اندیشمندان ایران باستان

۲۲۶- کدام گزینه درباره رابطه بُعد مجرد و مادی از منظر ابن‌سینا صحیح می‌باشد؟

- (۱) پیش از کامل شدن جنین در رحم مادر روح نیز از جانب حق تعالی به وی عطا می‌شود.
- (۲) ابن‌سینا برخلاف ارسطو معتقد بود روح در ابتدا استعداد کسب علم را دارد و سپس واجد علم می‌شود.
- (۳) بین بُعد مجرد و مادی انسان رابطه علی برقرار است و بُعد مادی علت وجود بُعد مجرد می‌باشد.
- (۴) روح جایگاهی رفیع در عالم هستی دارد اما اولین جنبه وجودی انسان نمی‌باشد.

۲۲۷- کدام عبارت با مبانی فکری- فلسفی سهروردی همخوانی ندارد؟

- (۱) تنها نورالانوار حقیقتی نورانی است، زیرا در سایر مراتب هستی ظلمت راه دارد.
- (۲) هستی مراتبی دارد همان‌گونه که نور ذومراتب است.
- (۳) رؤیت حقایق هستی بستگی به میزان نورانیت نفس دارد.
- (۴) نفس انسان حقیقتی نورانی است و به مشرق عالم مربوط است.

۲۲۸- از نظر حکمت متعالیه روح انسانی ...

- (۱) ظرفیتی متناهی دارد که می‌تواند به هر مرتبه کمالی در جهان دست یابد.
- (۲) آخرین درجه تکاملی است که رسیدن به آن درجه برای همه موجودات ممکن است.
- (۳) به هیچ درجه‌ای از کمال قانع نمی‌شود چون ظرفیتی نامتناهی دارد.
- (۴) چیزی ضمیمه شده به بدن نیست بلکه چیزی مجزا است که به بدن اعطا شده است.

۲۲۹- با توجه به دیدگاه ملاصدرا در انسان‌شناسی، کدام عبارت درست است؟

- (۱) روح و بدن وحدتی حقیقی دارند، به گونه‌ای که روح درون بدن است.
- (۲) انسان ضرورتاً مسیر تکاملی خود به سوی خدا را طی می‌کند.
- (۳) مراحل تکاملی انسان، در طبیعت به پایان می‌رسد.
- (۴) روح نتیجه رشد و تکامل جسم و بدن است.

۲۳۰- مقصود اصلی از وحدت حقیقی روح و بدن در علم‌النفس فلسفی صدرالمتألهین چیست؟

- (۱) هر اتفاقی که در روح بیفتد در بدن نیز ظاهر می‌شود و در آن تأثیر دارد.
- (۲) روح و بدن دو امر مجزا نیستند و در عین حال یک امر واحد به شمار می‌آیند.
- (۳) ظرفیت روح انسان نامتناهی است و می‌تواند به هر مرتبه کمال دست یابد.
- (۴) روح ضمیمه شده به بدن نیست و نتیجه رشد و تکامل خود جسم و بدن است.

قیاس اقترانی

صفحه‌های ۷۲ تا ۸۲

اگر به سؤال‌های ۲۲۱ تا ۲۳۰ پاسخ نداده‌اید، به سؤال‌های ۲۳۱ تا ۲۴۰ پاسخ دهید.

منطق

- ۲۳۱- در هر کدام از گزینه‌های زیر دو استدلال مطرح شده‌اند. در همه گزینه‌ها شکل قیاس‌ها یکسان است؛ به جز ...
- بعضی قیاس‌ها منتج هستند، هیچ قیاسی شکل چهارم نیست - هر آزمون استاندارد است، بعضی آزمون‌ها جامع هستند.
 - هر جلد سختی کتاب است، هر کتابی کاغذی است - بعضی جمله‌ها قضیه هستند، هیچ قضیه‌ای انشایی نیست.
 - بعضی برنامه‌ها نرم‌افزار نیستند، هر برنامه‌ای طراحی شده است - هیچ استدلالی تعریف نیست، بعضی فکرها استدلال هستند.
 - هر ویروس کرونایی خطرناک است، بعضی کشنده‌ها ویروس کرونا هستند - بعضی سازها زهی هستند، بعضی الکترونیکی‌ها ساز هستند.
- ۲۳۲- در یک قیاس اقترانی محمول مقدمه اول در نتیجه حضور دارد ولی موضوع مقدمه دوم در نتیجه حضور ندارد. این قیاس، کدام یک از اشکال قیاس

اقترانی است؟

- (۱) شکل اول (۲) شکل دوم (۳) شکل سوم (۴) شکل چهارم

۲۳۳- در کدام گزینه «مغالطه عدم تکرار حد وسط» ناشی از اشتراک لفظ است؟

- الف مساوی ب است. ب مساوی ج است. پس: الف مساوی ج است.
- دیوار دارای موش است. موش دارای گوش است. پس: دیوار دارای گوش است.
- بعضی از کاغذها سفید هستند. بعضی از سفیدها برف هستند. پس: بعضی از کاغذها برف هستند.
- شیر دارای کلسیم است. شیر در بیشه زندگی می‌کند. پس: آنچه دارای کلسیم است، در بیشه زندگی می‌کند.

۲۳۴- کدام یک از گزینه‌های زیر نمی‌تواند باعث ایجاد مغالطه عدم تکرار حد وسط به صورت معنایی شود؟

- استفاده از مشترک لفظی
- نگارش اشتباه کلمات
- برداشت غلط از دلالت‌های کلمات
- ابهام در مرجع ضمیر

۲۳۵- کدام قضیه از نظر دامنه مصادیق موضوع یا محمول با سایر قضایا متفاوت است؟

- حسین دیروز سرکارش رفت.
- این مدیر مدرسه، فردی متدین است.
- ایران کشور ثروتمندی است.
- تبریز گدا ندارد.

۲۳۶- چه تعداد از موضوع و محمول‌های زیر مثبت، و چه تعداد منفی هستند؟

- هر ایرانی، آسیایی است.
- سقراط متولد آتن است.
- هیچ پرنده‌ای آبی نیست.
- برخی از مؤمنان مسلمان نیستند.

- (۱) چهار - چهار (۲) سه - پنج (۳) پنج - سه (۴) شش - دو

۲۳۷- همه گزینه‌ها به جز گزینه ... دارای شروط اول و دوم و فاقد شرط سوم از شرایط اعتبار قیاس هستند.

- هیچ استدلالی تعریف نیست، هر تعریفی فکر است؛ هیچ استدلالی فکر نیست.
- بعضی کشورها دموکرات نیستند، هر کشوری دارای قانون است؛ بعضی دموکراسی‌ها دارای قانون نیستند.
- هیچ علف‌خواری اسب نیست، بعضی پستانداران علف‌خوار هستند؛ بعضی اسب‌ها پستاندار نیستند.
- هر تصویری غیرتصدیق است، هیچ غیرتصدیقی استدلال نیست؛ هیچ تصویری استدلال نیست.

۲۳۸- در کدام گزینه قیاس حاصل از مقدمات مطرح شده بدلیل متفاوتی نسبت به سایر گزینه‌ها نامعتبر است؟

- هر الف ب است - بعضی ج ب نیست
- هیچ ب الف نیست - بعضی ج ب است
- هیچ الف ب نیست - هر ب ج است
- هر الف ب است - بعضی ب ج نیست

۲۳۹- کدام گزینه، یک قیاس معتبر نیست؟

- برخی از فوتبالیست‌ها چپ‌پا هستند. همه فوتبالیست‌ها ماهر هستند. پس برخی از چپ‌پاها ماهر هستند.
- برخی از فیلسوفان تجربه‌گرا هستند. هیچ مقلدی فیلسوف نیست. پس برخی از تجربه‌گرایان مقلد نیستند.
- بعضی مهندسان کاربرد هستند. تمامی کاربردها زحمتکش هستند. پس بعضی مهندسان زحمتکش هستند.
- هیچ یک از مربیان بی‌مدرک نیستند. برخی مربیان سختگیر هستند. پس برخی بی‌مدرکان سختگیر نیستند.

۲۴۰- در کدام یک از قیاس‌های زیر می‌توان گفت شرط دوم اعتبار قیاس رعایت نشده است؟

- در یک قیاس شکل اول، محمول مقدمه اول و دوم دارای علامت منفی باشد.
- در یک قیاس شکل چهارم، مقدمه اول جزئی و مقدمه دوم موجه باشد.
- در یک قیاس شکل دوم، مقدمه اول شخصی و مقدمه دوم سالیانه کلیه باشد.
- در یک قیاس شکل سوم، محمول مقدمه اول منفی و موضوع مقدمه دوم مثبت باشد.

دفترچه شماره (۳) - دروس اختیاری نیمسال دوم

صبح جمعه

۱۴۰۱/۹/۱۸

آزمون ۱۸ آذر ماه ۱۴۰۱

دوازدهم انسانی

نام درس	معمولاً دانش‌آموزان در هر رده‌ی ترازوی به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ می‌دهند.					این قسمت را قبل از شروع آزمون پر کنید شما به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ خواهید داد؟
	۴۰۰۰	۴۷۵۰	۵۵۰۰	۶۲۵۰	۷۰۰۰	
ریاضی و آمار	۱	۲	۳	۴	۶	
علوم و فنون ادبی	۱	۲	۳	۵	۶	
جامعه‌شناسی	۱	۲	۵	۷	۸	
عربی زبان قرآن	۱	۲	۳	۵	۶	
فلسفه	۱	۲	۳	۴	۶	

مدت پاسخ‌گویی: ۴۰ دقیقه

تعداد سؤال: ۴۰

عنوان مواد امتحانی گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد، شماره سؤال‌ها و مدت پاسخ‌گویی

ردیف	مواد امتحانی	وضعیت پاسخ‌گویی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	مدت پاسخ‌گویی (به دقیقه)
۱	ریاضی و آمار (۳)	اختیاری	۱۰	۲۴۱	۲۵۰	۱۰
۲	علوم و فنون ادبی (۳)	اختیاری	۱۰	۲۵۱	۲۶۰	۱۰
۳	جامعه‌شناسی (۳)	اختیاری	۵	۲۶۱	۲۶۵	۵
۴	عربی زبان قرآن (۳)	اختیاری	۱۰	۲۶۶	۲۷۵	۱۰
۵	فلسفه دوازدهم	اختیاری	۵	۲۷۶	۲۸۰	۵

دنباله هندسی
(مجموع جملات دنباله، تمرین‌ها)
ریشه n ام و توان گویا
صفحه‌های ۷۹ تا ۹۴

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس اختیاری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

ریاضی و آمار (۳)

۲۴۱- در یک دنباله هندسی جمله اول ۱۰ و نسبت مشترک جمله‌ها برابر $\frac{2}{3}$ است. مجموع چهار جمله اول کدام است؟

$\frac{40}{3}$ (۴) $\frac{80}{3}$ (۳) $\frac{650}{27}$ (۲) $\frac{560}{27}$ (۱)

۲۴۲- مجموع ده جمله اول دنباله هندسی $\dots, x+8, x-2, -x-1, x$ کدام است؟

-1023 (۴) 1023 (۳) -513 (۲) 511 (۱)

۲۴۳- اگر در یک دنباله هندسی با جملات مثبت، مجموع دو جمله اول برابر با ۸ و مجموع چهار جمله اول آن برابر ۴۰ باشد، نسبت مشترک دنباله کدام است؟

6 (۴) 5 (۳) 3 (۲) 2 (۱)

۲۴۴- حاصل عبارت $A = \frac{1^{\sqrt{2}+1} \times 0 / 5^{\sqrt{2}+1}}{2\sqrt{2}}$ کدام است؟

$\sqrt{2}$ (۴) $4\sqrt{2}$ (۳) $\frac{1}{4}$ (۲) $\frac{1}{2}$ (۱)

۲۴۵- نسبت ریشه چهارم عدد ۳۲ به ریشه هشتم عدد ۴ کدام می‌تواند باشد؟

$2\sqrt{2}$ (۴) $\sqrt[4]{2}$ (۳) $\sqrt[4]{2}$ (۲) 2 (۱)

۲۴۶- حاصل عبارت $\left(\frac{2}{a^2} \times \frac{5}{b^3}\right)^6 \times \left(\frac{2}{a^3} \times b^3\right)^{\frac{1}{2}}$ همواره کدام است؟

$\frac{26}{a^3} \times \frac{21}{b^2}$ (۴) $a^9 \times b^{21}$ (۳) $a^{14} \times b^{12}$ (۲) $\frac{28}{a^3} \times \frac{23}{b^2}$ (۱)

۲۴۷- در تساوی $\left(\frac{27}{8}\right)^{x-2} = \left(\frac{4}{9}\right)^{\frac{2}{x}}$ مقدار x کدام است؟

$\frac{2}{3}$ (۴) $\frac{3}{2}$ (۳) 2 (۲) 1 (۱)

۲۴۸- کدام تساوی نادرست است؟

$\sqrt[5]{9^3} = \sqrt[3]{3^{10}}$ (۴) $27^{\frac{3}{8}} = \sqrt[8]{3^3}$ (۳) $\sqrt[4]{16} = \sqrt{2}$ (۲) $\sqrt[3]{4} = 2^{\frac{2}{3}}$ (۱)

۲۴۹- در عبارت $4^{x-1} \times \left(\frac{1}{3}\right)^{y-2} = \sqrt[3]{2} \sqrt{\frac{3}{2}}$ حاصل $\frac{2x}{y}$ کدام است؟

$\frac{11}{13}$ (۴) $\frac{14}{13}$ (۳) $\frac{13}{14}$ (۲) $\frac{13}{11}$ (۱)

۲۵۰- حاصل $(\sqrt{3}+1)^{1/5} \times (4-2\sqrt{3})^{0/75}$ کدام است؟

4 (۴) $2\sqrt{2}$ (۳) $3\sqrt{2}$ (۲) 8 (۱)

علوم و فنون ادبی (۳)

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس اختیاری است.

وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

سبک‌شناسی دوره معاصر و
انقلاب اسلامی
وزن در شعر نیمایی
حسن تعلیل، حس آمیزی و
اسلوب معادله
صفحه‌های ۹۶ تا ۱۱۷

۲۵۱- کدام گزینه درباره سبک شعر دوره انقلاب اسلامی نادرست است؟

- (۱) باستان‌گرایی و علاقه فراوان به استفاده از واژگان کهن در زبان شعر این دوره محسوس است.
- (۲) روح حماسه و عرفان در شعر این دوره آشکار است؛ در حماسه بُعد زمینی غلبه دارد و در عرفان بُعد آسمانی.
- (۳) تلفیق این دو را در غزل حماسی انقلاب می‌توان دید.
- (۴) در شعر سنتی این دوره تقلید از سبک عراقی و هندی و تمایل به آن‌ها زیاد است و گرایش به خیال‌بندی، شعر برخی شاعران این دوره را گاه به شعر بیدل و صائب نزدیک کرده است.
- (۵) آشنایی‌زدایی زبانی و روی آوردن به ترکیب‌های بدیع و بی‌سابقه یکی از مشخصه‌های دیگر شعر این دوره است که در نتیجه روی آوردن به مفاهیم انتزاعی حاصل شده است.

۲۵۲- ویژگی‌های کدام گزینه در مورد این متن درست است؟

«گاهی ظهرها کارم طول می‌کشید و یک ساعت بعد از ظهر راه می‌افتادم که بروم، مدرسه چنان شلوغ بود که انگار الان موقع زنگ است؛ همیشه زود می‌آمدند. از راه که می‌رسیدند، دور بخاری‌ها جمع می‌شدند و گیوه‌هاشان را خشک می‌کردند. عده‌ای هم ناهار می‌ماندند. و خیلی زود فهمیدم که ظهر در مدرسه ماندن هم مسئله کفش بود. هر که داشت نمی‌ماند. این قاعده در مورد معلم‌ها هم صدق می‌کرد.»

- (۱) کوتاهی جملات و حذف فعل‌ها - کاربرد کنایات فراوان و اصطلاحات عامیانه
- (۲) استفاده کمتر از واژه‌های عربی - تحت‌تأثیر گفتار و محاوره بودن
- (۳) کاربرد کنایات فراوان و اصطلاحات عامیانه - توصیف پدیده‌ها به صورت کوتاه، بیرونی و مشخص
- (۴) به‌هم‌ریخته بودن ساختار نحوی - حذف افعال و کوتاهی جملات

۲۵۳- کدام بیت به آرایه حسن تعلیل آراسته شده است؟

- (۱) ببین لاله‌هایی که در باغ ماست
- (۲) در فراق روی شیرین، مردن فرهاد را
- (۳) در آن لحظه که بوسیدم لبش را
- (۴) لاله بر پای سرو چون منصور

۲۵۴- در کدام بیت، شاعر با استفاده از مفهومی محسوس در یک مصراع، مفهوم ذهنی را تأیید کرده است؟

- (۱) تیره‌بختی‌های ما از پستی اقبال نیست
- (۲) گر از عرش افتد کس، امید زیستن دارد
- (۳) دندان ما ز خوردن نعمت تمام ریخت
- (۴) گل بی‌خار درین غمکده کم سبز شود

۲۵۵- کدام بیت فاقد حس آمیزی و دارای حسن تعلیل است؟

- (۱) دید کز آن دل آغشته به خون
- (۲) زدم ز قد دو تا رخس زندگی را نعل
- (۳) هوا از صبح رنگ‌آمیز شد سرد
- (۴) پسته دهن بسته زان بود که ندارد

۲۵۶- کدام وزن‌واژه در شعر نو زیر یافت نمی‌شود؟

«من به راه خود باید بروم / کس نه تیمار مرا خواهد داشت / در پر از کشمکش این زندگی حادثه بار»

(۱) مفعولن (۲) فعلاتن (۳) مفاعلن (۴) فعلن

۲۵۷- نام بحر بیت زیر کدام است؟

«عیش در عالم نبودی گر نبودی روی زیبا / گر نه گل بودی نخواندی بلبل بر شاخساری»

(۱) رمل مثنی سالم (۲) مقاربت مثنی سالم

(۳) مقاربت مثنی محذوف (۴) رمل مثنی محذوف

۲۵۸- نام بحر عروضی کدام مصراع در مقابل آن، نادرست نوشته شده است؟

(۱) نه به جز یاد سر زلف تو فکری در ضمیرم: (رمل مثنی سالم)

(۲) چون من گدایی با چو تو شهزاده‌ای: (رجز مستس سالم)

(۳) بحمدالله از هیچ غم غم ندارم: (مقاربت مثنی محذوف)

(۴) مبارک باد عید آن دردمند بی کسی را: (هزج مثنی محذوف)

۲۵۹- کدام بیت در بحر رمل مثنی سالم سروده شده است؟

(۱) می‌شناسد چشم‌هایم چهره‌هاتان را / هم‌چنانی که شماها می‌شناسیدم

(۲) شرک کن سنت در باد سخن گفتن را / تازه کن شیوه سر دادن این شیون را

(۳) مست‌ها فرجام‌شان مرگ است وقتی جام‌ها / پر شد از ترکیب تلخی از شراب و شوکران

(۴) خنده‌ات زیباست اما گریه‌هایت باشکوه است / دوست دارم تا قیامت زیر این باران بمانم

۲۶۰- همه ابیات به‌جز بیت ... ویژگی فکری شعر معاصر را دارند.

(۱) نسیم زلف تو پیچیده بود در سر و مغزم / خمار و سست ولی سخت بی‌قرار تو بودم

(۲) سده راه عالم بالاست معشوق مجاز / دامن این سرو پا در گل نمی‌باید گرفت

(۳) پدرت گوهر خود را به زر و سیم فروخت / پدر عشق بسوزد که درآمد پدرم

(۴) خیال‌انگیز و جان‌پرور، چو بوی گل سراپایی / نداری غیر از این عیبی، که می‌دانی که زیبایی

جامعه‌شناسی (۳)

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس اختیاری است.

وقت پیشنهادی: ۵ دقیقه

سیاست هویت
پیشینه علوم اجتماعی در
جهان اسلام
صفحه‌های ۸۶ تا ۱۰۸

۲۶۱- درستی یا نادرستی عبارات زیر را به ترتیب مشخص کنید.

- دوره پسامدرن، دوران تأکید بر هویت‌های خرد، محلی و فردی بود.

- مدل تکثرگرا سیاستی بود که دولت‌ها برای از بین بردن تفاوت‌های هویتی گروه‌های مختلف ایجاد کردند.

- حمایت از گروه‌های به حاشیه رانده شده یکی از انواع سیاست هویت است.

- در مدل تکثرگرا وجود یک ساختار مشترک سیاسی و اقتصادی ضروری است.

(۱) غ - غ - ص - غ (۲) ص - غ - ص - ص (۳) ص - ص - ص - ص (۴) غ - غ - ص - غ - ص

۲۶۲- پاسخ سؤالات زیر، به ترتیب کدام است؟

- علت رشد و شکوفایی جهان اسلام از قرن سوم و چهارم هجری چه بود؟

- به چه علت امروزه فرهنگ‌ها دیگر خالص و ثابت نیستند؟

- مدل رایج سیاست‌گذاری هویتی در دوران مدرن چه بود؟

(۱) آشنایی فرهنگ‌ها با یکدیگر - شکل‌گیری جنبش‌های مختلف در جهان - سیاست هویت

(۲) پیروی از الگوی تعارف و احترامی که اقوام مختلف در جهان اسلام برای یکدیگر قائل بودند. - جهانی شدن و توسعه ارتباطات - تکثرگرا

(۳) آشنایی فرهنگ‌ها با یکدیگر - شکل‌گیری جنبش‌های مختلف در جهان - تکثرگرا

(۴) پیروی از الگوی تعارف و احترامی که اقوام مختلف در جهان اسلام برای یکدیگر قائل بودند. - جهانی شدن و توسعه ارتباطات - همانندسازی

۲۶۳- کدام یک از گزینه‌های زیر در خصوص رویکرد انتقادی و تفسیری، نادرست است؟

(۱) جامعه‌شناسی انتقادی به دنبال ملاک‌هایی برای داوری علمی درباره ارزش‌ها و هنجارها است.

(۲) از درون رویکرد تفسیری جریانی شکل می‌گیرد که راه‌هایی انسان‌راه، نه از درون علم بلکه در بیرون از علم جست‌وجو می‌کند.

(۳) رویکرد تفسیری می‌خواهد ظرفیت افشاگری و رهایی‌بخشی را برای علوم اجتماعی نگه دارد.

(۴) رویکرد انتقادی انتظار دارد علوم اجتماعی با افشای سلطه در مناسبات انسانی به رهایی انسان کمک کند.

۲۶۴- هر یک از عبارات زیر، به ترتیب با کدام مورد در ارتباط است؟

- منع آموختن علم سحر در اسلام

- علم به نفس و علم به مبدأ و معاد

- برطرف کردن نیازهای روزمره جامعه اسلامی

(۱) یادگیری همه علوم، ارزش یکسانی ندارد. - علوم نافع - سنت‌های الهی

(۲) علوم نافع به این علوم، محدود نمی‌شود. - نافع‌ترین علوم - فواید علوم اجتماعی

(۳) یادگیری همه علوم، ارزش یکسانی ندارد. - نافع‌ترین علوم - علوم ابزاری

(۴) علوم نافع به این علوم، محدود نمی‌شود. - علوم ابزاری - نافع‌ترین علوم

۲۶۵- هر عبارت، به ترتیب به کدام قسمت جدول مربوط است؟

- آرمان‌ها، ارزش‌ها و امور غیرعقلانی، آرمان‌های عقلانی معرفی می‌شوند.

- امکان شناخت حقیقت را دارند ولی به آن عمل نمی‌کنند.

- علم به علم تجربی محدود نمی‌شود.

مدینه فاسقه	مدینه فاضله	مدینه ضاله
الف	ج	ب

(۴) ج - الف - ب

(۳) ب - ج - الف

(۲) الف - ب - ج

(۱) ب - الف - ج

نظام الطبیعة

یا إلهی

درس‌های ۴ و ۵
صفحه‌های ۵۹ تا ۷۳

باسخ گویی به سؤال‌های این درس اختیاری است.

وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

عربی زبان قرآن (۳)

■ عین الأنسب للجواب عن الترجمة أو المفهوم من أو إلى العربية (۲۶۶ - ۲۷۰)

۲۶۶- ﴿ رَبِّ اجْعَلْنِي مُقِيمَ الصَّلَاةِ وَ مِنْ ذُرِّيَّتِي رَبَّنَا وَ تَقَبَّلْ دُعَاءِ ﴾:

(۱) ای پروردگارا، مرا برپاکننده نماز قرار بده و از نسلم، پروردگارا دعا را قبول کن!

(۲) ای پروردگارم، من و ذریه‌ام را از نمازگزارانت قرار بده، خداوندا دعایم را بپذیر!

(۳) پروردگارا مرا اقامه‌کننده نماز قرار بده و (نیز) از فرزندانم، پروردگارا، دعایم را بپذیر!

(۴) ای پروردگارم، مرا برپاکننده نماز قرار بده و (نیز) از نسلم، خداوندا دعای ما را قبول کن!

۲۶۷- «تَلَوْتُ الْهَوَاءَ وَ سَبَبَ مَطَرًا حَمْضِيًّا وَ هَذَا الْأَمْرُ قَدْ يُؤَدِّي مَشَاكِلَ كَثِيرَةً لَنَا وَ يُهَدِّدُ نِظَامَ الطَّبِيعَةِ تَهْدِيدًا!»:

(۱) آلودگی هوا سبب باران‌های اسیدی شد و این امر برای ما گاهی باعث مشکلات بسیاری می‌شود و نظام طبیعت را بسیار تهدید می‌نماید!

(۲) هوا آلوده گشت و باعث باران اسیدی شد و این امر باعث بسیاری از مشکلات برای ما می‌شود و نظام طبیعت را تهدید می‌کند!

(۳) هوای آلوده باعث باران اسیدی گشت و این امر گاهی مشکلات بسیاری را می‌آفریند و نظام طبیعت را بدون شک تهدید می‌کند!

(۴) هوا آلوده شد و باعث باران اسیدی گردید و گاهی این امر منجر به مشکلات زیادی برایمان می‌شود و بی‌گمان نظام طبیعت را تهدید می‌کند!

۲۶۸- عین الصحیح:

(۱) يَتَعَدَّى اللُّصُوصُ عَلَى الْغَابَاتِ تَعَدَّى الْمُتَجَاوِزِينَ! دزدان بر جنگل‌ها همچون متجاوزان دست‌درازی می‌کنند!

(۲) سَائِقُ الْحَافِلَةِ تَحَرَّكَ عَلَى طُولِ فِي الطَّرِيقِ الدَّائِرِيِّ! راننده اتوبوس مستقیم در جاده کمربندی حرکت کرد!

(۳) سَتَّعَرَّضُ الْخَضِرَاثُ لِلتَّلَفِ بَعْدَ قَتْلِ الْبُومَاتِ تَعَرُّضًا! قطعاً سبزیجات بعد از کشتار جغدها در معرض تلف شدن قرار خواهند گرفت!

(۴) رَبِّي جَعَلَنِي مِنَ الْمُؤْمِنِينَ وَ لِذَلِكَ أَحْمَدُهُ دَائِمًا! پروردگارا مرا از مؤمنان قرار بده و به خاطر آن همیشه او را حمد می‌گویم!

۲۶۹- «ای پسر دل‌بندم، چرا زباله‌های خانگی را در خیابان پرتاب می‌کنی، آن تهدیدکننده نظام طبیعت است!»:

(۱) یا بُنَيَّ، لِمَ تَرْمِي النِّقَايَاتِ الْمَنْزِلِيَّةِ فِي الشَّارِعِ، تَلِكْ مُهَدِّدَةٌ نِظَامِ الطَّبِيعَةِ!

(۲) یا وَلَدَ الْعَزِيزِ، لِمَاذَا تَجْعَلُ النِّقَايَاتِ الْمَنْزِلِيَّةِ فِي الشَّارِعِ، هِيَ تُهَدِّدُ نِظَامَ الطَّبِيعَةِ!

(۳) یا بُنَيَّ الْعَزِيزِ، لِمَ تَرْمِي نِقَايَاتِ الْمَنْزِلِ فِي الشَّارِعِ، هِيَ مُهَدِّدَةٌ نِظَامِ الطَّبِيعَةِ!

(۴) یا بُنَيَّ، لِمَاذَا تَرْمِي النِّقَايَاتِ الْمَنْزِلِيَّةِ فِي الشَّارِعِ، تَلِكْ تُهَدِّدُ نِظَامَ الطَّبِيعَةِ!

۲۷۰- عین الأقرب من مفهوم العبارة: «من لم يؤدبه الوالدان صغيراً يؤدبه الزمن»:

(۱) من جَرَّبَ الْمُجَرَّبَ حَلَّتْ بِهِ النَّدَامَةُ! (۲) هر که در خریدش ادب نکنند / در بزرگی فلاح از او برخاست!

(۳) ادب مرد به ز دولت اوست! (۴) من لم یرکب الأهوال لم ینل الآمال!

٢٧١- ﴿ مَنْ لَمْ يُؤدِّبِهِ الْوَالِدَانِ صَغِيرًا يُؤدِّبِهِ الزَّمَنُ ﴾ عَيْنِ الصَّحِيحِ:

(١) يُؤدِّبُهُ: فعل مضارع - للغائب - متعدّد - مزيد ثلاثي (من باب تفعيل) - مجهول / فاعل و فاعله ضمير «ه»

(٢) الْوَالِدَانِ: اسم - مثني مذكّر - اسم فاعل من فعل مزيد ثلاثي - معرّف بآل / فاعل و علامة رفعه: «ان»

(٣) صَغِيرًا: اسم - مفرد مذكّر - نكرة - معرب / حال و منصوب بعلامة الفتحة

(٤) الزَّمَنُ: اسم - مفرد مذكّر - مبني - معرفة / فاعل و علامة رفعه: الضمّة

٢٧٢- عَيْنِ الْخَطِّ فِي ضَبْطِ حَرَكَاتِ الْحُرُوفِ:

(١) عَيْشُ الْحَيَوَانَاتِ بَعْضُهَا عَلَى بَعْضٍ يُحَقِّقُ إِيجَادَ التَّوَازُنِ فِي الطَّبِيعَةِ!

(٢) التَّفَايُتُ الصَّنَاعِيَّةُ مِنْ مُهَدَّدَاتِ نِظَامِ الطَّبِيعَةِ وَ تُسَبِّبُ الْخَطَرَ لِلْكَائِنَاتِ الْحَيَّةِ!

(٣) يَنِمُّ التَّوَازُنُ فِي الطَّبِيعَةِ مِنْ خِلَالِ وُجُودِ رَوَابِطٍ مُتَدَاخِلَةٍ بَيْنَ الْكَائِنَاتِ!

(٤) قَرَّرَ الْمُدْرِسُ أَنْ يَبْحَثَ التَّلَامِيذُ حَوْلَ التَّلَخُّصِ مِنَ التَّلَوُّثِ فِي الْبَيْئَةِ!

٢٧٣- عَيْنِ الْمَفْعُولِ الْمَطْلُوقِ مِثْلًا:

(٢) انتصر المجاهدون في ساحة المعركة انتصاراً!

(١) ابتعد عن المعاصي ابتعاداً خائفاً من العقاب!

(٤) يجتهد الطالب في دروسهم اجتهاد الآملين!

(٣) أخبرنا القرآن بظاهرة ظلمة البحر إخباراً عجبياً!

٢٧٤- عَيْنِ الصَّحِيحِ فِي الْجُزْءِ الَّذِي قَدْ أُكِّدَ:

(٢) إخمني من الحادثات حمايةً! (ضمير الياء)

(١) إِنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ! (الله)

(٤) إِنَّ الْعِلْمَ يَرْفَعُ الْإِنْسَانَ وَ يُكْرِمُهُ! (الجملة بأجمعها)

(٣) حَذَّرْتَنِي تَجَارِبُ الْحَيَاةِ تَحْذِيرًا! (تجارب الحياة)

٢٧٥- عَيْنِ مَفْعُولًا مَطْلُوقًا بِمَعْنَى التَّشْبِيهِ:

(٢) الْفُتْرَانُ تَهْجَمُ عَلَى الْخَضِرَاوَاتِ هَجُومًا وَ تَأْكُلُهَا أَكْلًا!

(١) نَسْتَغْفِرُ اللَّهَ مِنْ ذُنُوبِنَا اسْتِغْفَارًا صَادِقًا!

(٤) فِي النِّهَايَةِ حَافِظُ الْمُزَارِعِ عَلَى الطَّيُورِ وَ أَفْرَاحُهَا حَافِظًا!

(٣) كُنْتُ أَشَاهِدَ الطَّبِيعَةَ مَشَاهِدَةً مُحَقِّقَ الْبَيْئَةِ!

دورهٔ میانی
دوران متأخر
صفحه‌های ۷۸ تا ۹۶

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس اختیاری است.
وقت پیشنهادی: ۵ دقیقه

فلسفه دوازدهم

۲۷۶- از نظر ابن‌سینا آنچه طبیعت را به حرکت وامی‌دارد چیست و مقصد آن چگونه است؟

- ۱) عنایت الهی - از بیرون برای آن در نظر گرفته شده است
- ۲) طبع و ذات خود آن - این مقصد جزء ذات طبیعت است.
- ۳) عنایت الهی - این مقصد جزء ذات طبیعت است.
- ۴) طبع و ذات خود آن - از بیرون برای آن در نظر گرفته شده است.

۲۷۷- از نظر سهروردی چه زمان جامعه نورانی و درخشان خواهد شد؟

- ۱) زمانی که کسی بر جامعه حکومت کند که در برهان و عرفان به کمال رسیده است.
- ۲) زمانی که فیلسوفان و حکیمان استدلالی، عقل را بر جامعه حاکم کنند.
- ۳) زمانی که همهٔ مردم به اشراقات رسیده و خودشان راه درست را از غلط بازشناسند.
- ۴) هنگامی که حکیم متأله حکومت ظاهری را از راه قهر و غلبه به دست بگیرد.

۲۷۸- کدام گزینه در مورد شکل‌گیری حکمت متعالیه صحیح است؟

- ۱) ملاصدرا با کنار گذاشتن مکاتب مشاء و اشراق، مکتب فلسفی خود را پایه گذاشت.
- ۲) ملاصدرا با قرآن انسی دائمی داشت و از آیات قرآن در استدلال‌های خود بسیار بهره می‌برد.
- ۳) در این مکتب فلسفی از شهود صرفاً در جهت تأیید و شاهی بر گفته‌های عقل استفاده می‌شود.
- ۴) مکتب ملاصدرا ترکیبی از عرفان و فلسفه و کلام است و نمی‌شود آن را فقط فلسفی دانست.

۲۷۹- عاملی که باعث شد برخی به اصالت ماهیت و برخی به اصالت وجود معتقد شوند، در کدام گزینه به‌درستی ذکر شده است؟

- ۱) هر موجودی شامل وجود و ماهیت است که فقط یکی از آن‌ها واقعی است.
- ۲) هر موجود فقط می‌تواند مصداق واقعی یکی از مفاهیم وجود یا ماهیت باشد.
- ۳) از هر موجود تنها دو مفهوم در ذهن استنباط می‌شود، که فقط یکی از آن‌ها حقیقی است.
- ۴) از بین مفاهیم وجود و ماهیت یکی حقیقت شیء را تشکیل می‌دهد و دیگری ساختهٔ ذهن است.

۲۸۰- عارفان برای تبیین وحدت وجود از مثال دریا و موج استفاده می‌کنند. وجه شباهت این تمثیل با وحدت وجود در چیست؟

- ۱) وجود مانند دریا که از موج‌های گوناگون ساخته شده، از وجودهای متکثر تشکیل شده است.
- ۲) چون اشیاء گوناگون نیز مانند موج که از دریا جدا می‌شود، مستقل می‌شوند.
- ۳) موج در حقیقت همان دریاست که به آن شکل ظاهر شده و اشیاء گوناگون نیز این‌گونه‌اند.
- ۴) اشیاء متکثر وجود ندارند و در واقع دریا موجود است و موج‌ها وهمی بیش نیستند.

تلاشی در مسیر معرفت

- دانلود گام به گام تمام دروس ✓
- دانلود آزمون های قلم چی و گاج + پاسخنامه ✓
- دانلود جزوه های آموزشی و شب امتحانی ✓
- دانلود نمونه سوالات امتحانی ✓
- مشاوره کنکور ✓
- فیلم های انگیزشی ✓

 www.ToranjBook.Net

 [ToranjBook_Net](https://t.me/ToranjBook_Net)

 [ToranjBook_Net](https://www.instagram.com/ToranjBook_Net)